

รายงานการประชุม

โฉมฉบับ

ครั้งที่ ๑๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

๑

รายงานการประชุมคณะกรรมการข้าราชการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๐

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๕๕ นาฬิกา

(นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุนศิริ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม)

ประธาน : ครบองค์ประชุมนะครับ ผมขอเปิดการประชุม มีระเบียบวาระอยู่ ๔ วาระด้วยกันนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม วันนี้ผมก็ยังไม่มีอะไรจะแจ้งนะครับ ท่านผู้ใดอยากจะแจ้งต่อที่ประชุมแทนประธานก็ได้ครับ เพราะว่าประธานก็ไม่มีอะไรจะแจ้งเรื่องอะไร นอกจากขอขอบคุณอนุกรรมการทุกคน ผมทราบดีที่ท่านทำงานหนักมาก ก็ขอขอบพระคุณด้วย

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ นะครับ เอกสารบันทึกการประชุมก็มีส่งไปให้ท่านแล้ว เพื่อความสะดวกนี้ผมจะขอว่าเป็นหน้าไปนะครับ และถ้าหากว่าท่านมีอะไรที่จะแก้ไขก็ขอได้กรุณาบอกด้วยก็แล้วกันนะครับ หน้า ๑ หน้า ๒ หน้า ๓ หน้า ๔ หน้า ๕ หน้า ๖

นายอัศวิน สุมาวงศ์ : ท่านประธานครับ ผม อัศวิน สุมาวงศ์ ครับ ขอแก้หน้า ๖ ที่ผมพูดข้อ ๒ ในบรรทัดที่ ๒ ข้อความที่ว่า เพื่อให้เป็นไปตามปฎิญญาสากลว่าด้วย อยู่นั้นนะครับ ขอแก้เป็นว่า เพื่อให้เป็นไปตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ที่กำหนดให้มีการพิจารณาคดีของผู้ต้องคำพิพากษาลงโทษในความผิดอาญาอีกชั้นหนึ่ง ครับ ฝ่ายเลขาทันใหม่ครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

พรเทพ ๒/๑

ประธาน : เดี่ยวท่านอัครวิทย์ขอแก้

นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์ : ไม่ใช่ครับ จะสรุปเบื้องต้นอีกทีครับ

ประธาน : แล้วบันทึกการประชุม หน้า ๖ ท่านมีอะไรติดใจ

นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์ : ไม่มีครับ

ประธาน : เมื่อ หน้า ๖ ไม่มีอะไรติดใจก็ผ่านไป หน้า ๗ นะครับ หน้า ๘ ครับ หน้า ๙
หน้า ๑๐ หน้า ๑๑ ครับ หน้า ๑๒ หน้า ๑๓ ครับ หน้า ๑๔ ครับ หน้า ๑๕

นายพิสิฐ ลีอาธรรม : ท่านประธานครับ ผม พิสิฐ ลีอาธรรม ครับ ขออนุญาตเรื่องความเป็นอิสระในด้านงบประมาณนะครับ ใน Paragraph สุดท้ายนี้พูดถึงว่าให้จัดงบประมาณเป็นอิสระ โดยตั้งเป็นกองทุน แต่ว่าผมได้ค้านขึ้นมาว่า เรื่องนี้ก็อาจจะมีปัญหาในทางปฏิบัติ เพราะว่าถ้าหากงบประมาณตกต่ำก็อาจจะทำให้มีการลดเงินผู้พิพากษาก็ได้ถ้าทำอย่างนั้น ฉะนั้นตามหลักที่ถูกต้องก็คือ มีการกลั่นกรองโดยรัฐสภาอยู่แล้ว โดยทั้ง ส.ส. และ ส.ว. ในการอนุมัติงบประมาณประจำปี เพราะฉะนั้นควรจะใช้การแปรญัตติในขั้นตอนนั้นมากกว่าที่จะมา Lock ไว้ตายตัวแบบนี้ ขออนุญาตให้ช่วยเขียนด้วย

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ : ขออนุญาตค่ะ ดิฉัน กาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ นะคะ ข้อเสนอของท่านพิสิฐที่กล่าวเมื่อสักครู่นี้ ฝ่ายเลขานำได้นำไปเขียนไว้ในหน้า ๒๔ แล้วค่ะ ในช่วงต้นนี้เป็นข้อเสนอของอนุกรรมการในรอบที่ ๒ ว่าเสนออย่างไรบ้างนะคะ แล้วหลังจากนั้นก็จะมีข้อสรุปว่า กรรมการแต่ละท่านได้มีข้อสังเกตหรือข้อคิดเห็นอย่างไรบ้าง ข้อความของท่านปรากฏอยู่ในหน้าที่ ๑๔ แล้วค่ะ

ประธาน : ท่านพิสิฐยังมีอะไรติดใจไหมครับ ถ้าอย่างนั้นก็ต่อไปนะคะ เมื่อกี้ หน้า ๑๕
ต่อไป หน้า ๑๖ ครับ หน้า ๑๗ หน้า ๑๘ หน้า ๑๙ หน้า ๒๐ หน้า ๒๑ หน้า ๒๒ หน้า ๒๓ ครับ และ
หน้าที่ ๒๔ มีอะไรจะแก้ไข เชิญครับ

นายพิสิฐ ลีอาธรรม : เรียนท่านประธานครับ ผม นายพิสิฐ ลีอาธรรม ครับ ต้องขออภัยที่ขอรบกวน ในหน้า ๑๗ นะครับ หน้า ๑๗ นี้ ประเด็นที่เมื่อวันนั้นที่เราได้คุยกันนี้ที่ผมตั้งประเด็นขึ้นมาเนี่ยครับ ก็คือว่าในรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้วได้มีการกำหนดคุณสมบัติว่า ให้จบนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ ผมหวังดีว่าให้จบนิติศาสตร์ อันนี้ยังพอรับได้ เพราะว่า เป็นวิชาชีพ ทุกที่ต้องมีนักกฎหมายที่จบนิติศาสตร์ แต่วิชา
รัฐศาสตร์นั้นเป็นวิชาที่มีการเรียนเพียงไม่กี่ปี จากนั้นผู้เรียนก็อาจจะไปทำงานด้านต่าง ๆ อีก ๓๐ - ๔๐ ปี
จริง ๆ ประสบการณ์ในการทำงานอาจจะมียุทธศาสตร์มากกว่าตอนเรียนเสียด้วยซ้ำในบางครั้ง โดยคนที่เรียน
รัฐศาสตร์อาจจะไม่ได้ไปทำงานรัฐศาสตร์ก็ได้ เพราะฉะนั้นจริง ๆ การกำหนดตายตัวว่า รัฐศาสตร์นี้ อาจจะ
เข้มงวดไป น่าจะเปิดกว้าง ซึ่งก็มีหลาย ๆ ท่านได้อภิปรายว่า อย่างกรณีของรัฐประศาสนศาสตร์ก็มี
ประโยชน์นะคะ ผมเองยังไม่กล้าพูดว่า รัฐศาสตร์ นอกจากรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แล้วนี้

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

พรเทพ ๒/๒

เศรษฐศาสตร์ก็มีประโยชน์ด้วย คืออาจจะยังมีอีกหลายวิชาที่น่าจะเปิดกว้างไว้ แทนที่จะไป Lock ตายตัว
ว่า นิติศาสตร์และรัฐศาสตร์เท่านั้น

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สุพิชชาย ๓/๑

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม : กราบเรียนท่านประธาน ผมขอสนับสนุน
ในประเด็นนี้ อย่างในกรณีของนิติศาสตร์ที่มันค่อนข้างจะชัดเจน ส่วนในด้านของรัฐศาสตร์
รัฐประศาสนศาสตร์นี้ ผมว่าน่าจะเปิดกว้างเป็นสังคมศาสตร์ด้วย มันจะครอบคลุมมากกว่านะครับ

ประธาน : ทางฝ่ายเลขาก็รับไปปรับปรุงนะครับ เชิญครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : ขออนุญาตครับ ผม ธิตินันท์ เชื้อบุญชัย ครับ
จะเสริมท่านอาจารย์เกริกเกียรตินิดหนึ่งครับ สังคมศาสตร์นั้นต้องพยายามมีความชัดเจนนะครับ ว่า
สังคมศาสตร์ที่ครอบคลุมรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ หรืออะไรต่อมิอะไร คือไม่ใช่ได้กลายเป็นว่า
จำกัดคณะสังคมศาสตร์อย่างเดียวนะ แล้วได้กลายเป็นว่าจะผิดวัตถุประสงค์ตรงส่วนนี้ คือควรต้องมี
มีคำอะไรที่ขยายตรงนี้นิดหนึ่ง

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม : เรียนท่านประธานครับ จะขออนุญาต
สนับสนุนเสริมตรงนี้ ถ้าจะให้ระบุไปเลย รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ จะบริหารธุรกิจ
ด้วยหรือเปล่า บริหารธุรกิจอะไรพวกนี้ แต่ประเด็นสำคัญคือว่าวิชาเศรษฐศาสตร์นี้ผมว่ามันเกี่ยวกับ
รัฐศาสตร์ แล้วจริง ๆ แล้วนี่ในการวิเคราะห์ในเรื่องการเมืองนี้ นักเศรษฐศาสตร์ที่เรียนที่สนใจการเมือง
จะวิเคราะห์ได้ดีกว่านักรัฐศาสตร์แท้ ๆ เพราะว่ามันเป็นวิชารัฐศาสตร์การเมือง เศรษฐศาสตร์การเมือง
พวกนี้จะกว้างกว่าครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายอัคร จารุจินดา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม อัคร จารุจินดา
ความจริงในหน้า ๑๗ ในข้อความที่พูดถึงองค์ประกอบศาลรัฐธรรมนูญ คือในวรรคสองของหน้า ๑๗ นั้น
ถ้าในตอนต้นนั้นก็ไม่ได้พูดเจาะจงลงไปว่าเป็นรัฐศาสตร์ ก็คงเพียงแค่พูดว่า แต่จำเป็นต้องใช้หลักวิชา
ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในการบริหารรัฐกิจมาและก็เรื่อยมา ซึ่งไม่ได้เจาะจง มันมีเพียงคำเดียวที่ปรากฏ
ขึ้นอยู่ในอันนี้ก็คือ ซึ่งนักรัฐศาสตร์จะมีความเชี่ยวชาญ ตรงนี้ทางคณะกรรมการก็เลยอาจจะเกิดมองว่า
เจาะจงเฉพาะสายนี้เกินไป ถ้าจะแก้ แก้เพียงคำนี้ละครับว่า ดัดคำว่า นักรัฐศาสตร์ ออก และก็จึงแก้เป็น
ในลักษณะที่ว่า จึงควรจะให้มันักสังคมศาสตร์ด้านอื่นซึ่งมีความเชี่ยวชาญและมีมุมมองด้านบริหารรัฐกิจ
ต่อความเดิม คือเปิดคำว่า รัฐศาสตร์ ให้เป็น ศาสตร์หลายสาขาขึ้น แต่ก็ไม่เจาะจงว่าเป็นสาขาไหน อันนี้
ฝ่ายเลขานุการจะรับไปปรับปรุงในแนวนี้ครับ

ประธาน : ท่านปลกรณครับ

นายปลกรณ ปรียากกร : ท่านประธานครับ ความจริงในบันทึกการประชุมนี้ถูกต้อง
แล้วครับ เพียงแต่ถ้าถ้าเราจะคุยวันนี้ก็คงเป็นเรื่องนอกบันทึกการประชุม เพราะฉะนั้นการบันทึกการประชุม
ในคราวที่แล้วนี้ ผม ท่านสุพจน์ และที่ท่านไพโรจน์ เป็นคนยกประเด็นขึ้นมา ท่านสุพจน์ยกเป็นเรื่องของ

คณะกรรมการสิทธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สุพิชชาลัย ๓/๒

รัฐศาสตร์ ตอนนี่ผมก็มามองว่าในเรื่องของรัฐประศาสนศาสตร์หรือการบริหารรัฐกิจนี่มันจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง ในการบันทึกการประชุมจะมีแค่นั้น ยังไม่มีคนพูดเรื่องเศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ เพราะฉะนั้น บันทึกการประชุมก็น่าจะถูกต้อง แต่ถ้าเรามาพูดกันบอกว่า เรื่องนี้น่าจะพิจารณาเพิ่มเติมน่าจะดีกว่าไหมครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธาน จริง ๆ ผมเป็นคนเปิดประเด็นนี้ และประเด็นที่ผมเปิดก็คือ นึกถึงไปเจาะจงเฉพาะรัฐศาสตร์ ก็เลยนำไปสู่การถกกัน และสุดท้ายอย่างที่ท่านปกครองว่า ก็คือท่านก็เลยตามเรื่องรัฐประศาสนศาสตร์ จริง ๆ ผมเปิดประเด็นว่าไม่ควรจำกัดเฉพาะรัฐศาสตร์เท่านั้นนะครับ

ประธาน : ทางฝ่ายเลขานุการจะไปปรับปรุงในเรื่องนี้นะครับ เชิญท่านไพบูลย์ครับ

นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม ไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ ในหน้า ๑๗ (๒) ย่อหน้าสุดท้าย กรณีที่คณะกรรมการ มั่นตกคำว่า กำหนดให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิ นะครับ

ในหน้า ๑๗ ครับ ภายใต้ข้อ ๑.๓ ศาลยุติธรรม บรรทัดที่ ๓ จำนวนตัวแทนในคณะกรรมการตุลาการ ตรงนั้นอ่านไม่ออกนะครับ คณะกรรมการตุลาการแตกต่างกันมาก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยิตติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ผมไม่ทราบวันนั้นที่พูดถึงเรื่องคุณวุฒิสภา นิติศาสตร์นี้ เข้าใจว่ามีการพูดว่าก็ควรทำงานทางด้านนิติศาสตร์นั้นด้วยหรือเปล่าครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ปีที่ตัดา ๔/๑

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : คือผมคิดว่าตอนนี้เป็นเรื่องการรับรองรายงานการประชุม ถ้าเผื่อจะมีการอภิปรายเรื่องอื่น ๆ ก็เป็นเรื่องสืบเนื่องครับ ผมขอให้รับรองรายงานการประชุมไปก่อนอย่างที่ได้พูดกันแล้วครับ

ประธาน : ท่านสุพจน์ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขออนุญาตครับ ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ขอย้อนกลับไปหน้า ๑๖ อีกทีหนึ่งนะครับ ขอประทานโทษด้วย ในวาระก่อนสุดท้ายนะครับ เรื่องการทำสนธิสัญญา ผมพูดในทำนองว่าถ้าให้ศาลรัฐธรรมนูญมาวินิจฉัยว่า สนธิสัญญาระหว่างประเทศที่จะทำกันจะต้องผ่านรัฐสภาก่อนหรือเปล่านั้นเป็นการยุ่งยากซ้ำสอง เพราะว่ามันจะเสียเวลาในการพิจารณา เพราะว่ามันต้อง ๒ เดือนนะครับ ต้องให้ผ่านศาลรัฐธรรมนูญก่อนว่าประเด็นนี้จะให้เข้ารัฐสภาก่อนหรือไม่ แล้วก็ให้รัฐสภาพิจารณาอีกที่ว่าประเด็นการทำสนธิสัญญาค้างนี้จะต้องผ่านรัฐสภาหรือไม่ ผมว่ามันซ้ำซ้อนกัน แล้วก็ไม่น่าจะเกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ เพราะว่ามันจะทำให้เสียเวลามาก เพราะกรอบการทำสนธิสัญญาระหว่างประเทศนั้นเขากำหนดเวลาแน่นอนชัดเจนเลย เพราะฉะนั้นถ้าให้ศาลรัฐธรรมนูญเข้ามาพิจารณาก่อนว่าประเด็นนี้จะเข้ารัฐสภาหรือไม่จะทำให้เป็นการเสียเวลา โดยฝ่ายบริหารอาจจะมีเวลาไม่มากในการที่จะไปเจรจากับฝ่ายต่างประเทศครับ ผมประเด็นนี้ครับ ข้อความที่เขียนนี้มันไม่ตรงกับประเด็นที่ผมพูดครับ ผมขอให้ฝ่ายเลขานุการกรุณาปรับให้สอดคล้องกับที่ผมอธิบายด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ทางฝ่ายเลขานุการคงรับไปนะครับ เชิญครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : เรียนท่านประธานครับ ผม นายพิสิฐ ผมได้เปิดประเด็นอีกประเด็นหนึ่งในเรื่องคุณสมบัติของกรรมการสรรหา องค์กฤษฎีระต่าง ๆ ที่มาจากมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ซึ่งประเด็นนั้นผมไม่แน่ใจว่าได้อยู่ที่ไหนยังมองไม่เห็น

ประธาน : ฝ่ายเลขานุการว่าอย่างไรครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ท่านอาจารย์พิสิฐพูดในเรื่องของอธิการบดีใช่ไหมครับ เดี่ยวผมรับไปตรวจสอบ แล้วถ้าไม่มีจะเติมในเรื่องนี้ให้ครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : ขออนุญาตท่านประธาน คือผมเห็นว่าในระยะ ๑๐ ปีที่ผ่านมา ระบบมหาวิทยาลัยเขาได้เปลี่ยนไปจากรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ที่ได้เคยเขียนไว้ เพราะตอนปี ๒๕๔๐ เรามีมหาวิทยาลัยในประเทศไทยเพียงประมาณสัก ๗๐ แห่ง ตั้งมาในรอบ ๖๐ ปี แล้วก็แต่ละแห่งก็จะมี การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ แล้วเขาก็ตั้งใจจะเอาอธิการบดีท่านเหล่านั้นมาทำหน้าที่ในการคัดสรรผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กฤษฎีระ แต่ปรากฏว่าในรอบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา มีการตั้งมหาวิทยาลัยของรัฐเพิ่มอีกมากมายเพิ่มอีก ๙๐ แห่งในรอบ ๑๐ ปี แล้วก็เขานักการเมืองไปเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือว่าไปเป็นนายกสภา

คณะกรรมการการยกย่องเชิดชูเกียรติ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ปทีตดา ๔/๒

มหาวิทยาลัย หรือไปเป็นกรรมการคณะต่าง ๆ ซึ่งแน่นอนผมก็เชื่อว่าจะต้องมีบทบาทในการไปมีอิทธิพลต่อ
อธิการบดีเหล่านี้ที่จะมาสรรหากรรมการอิสระขององค์การอิสระเหล่านี้ ซึ่งผมก็คิดว่าเมื่อเป็นอย่างนี้
ก็ควรจะดูว่าเหมาะสมหรือไม่ที่จะให้อธิการบดีเหล่านั้นจะมีบทบาทต่อไป

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ก็เติมให้ท่านเป็นข้ออภิปรายของท่านว่า
ท่านไม่เห็นด้วยกับการที่จะให้อธิการบดีทั้งหลายเข้ามาเป็นผู้ที่มีส่วนสรรหาด้วย เพราะว่าสามารถจะให้นักการเมืองแทรกแซงได้ ท่านเติมนะครับ

ประธาน : เชิญท่านปกรณ์ครับ

นายปกรณ์ ปรียากร : ผมคิดว่าเพื่อช่วยฝ่ายเลขานุการ เพราะว่ามีสรุปผลการอภิปราย
อยู่ในเอกสาร ซึ่งมีคำอภิปรายของท่านพิสิฐอยู่ด้วย จะอยู่ในหัวข้อที่ ๔ เรื่องกรรมการสรรหาที่มาจาก
สัดส่วนสถาบันอุดมศึกษา เมื่อสักครู่นี้เรื่องกำหนดคุณสมบัติก็มี ในนี้มีรายละเอียดซึ่งก็มีในตัวสรุปผล
การอภิปราย

ประธาน : แต่ถ้าเราจะไปเพิ่มเติมไว้ในบันทึกการประชุมก็ได้ ไม่เป็นไรครับ ยกเว้นแต่ว่า
ที่ไม่ได้อภิปรายกันก็อย่าไปเติมก็แล้วกัน พวกโหราศาสตร์นี่อย่าใส่เข้ามาเดี๋ยวยุ่งกันใหญ่เลยครับ
ก็ถือว่าที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมนะครับ

นายวิทยา งานทวี : เดี่ยวครับ

ประธาน : เชิญครับท่านวิทยา

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นายวิทยา งานทวี : ขออนุญาตครับพอดีผมมีเรียนถึงเรื่องของการตรวจสอบทรัพย์สิน
 นักการเมืองนครครับ ผมขอให้ครอบคลุมไปถึงเรื่องของท้องถิ่นด้วย ซึ่งไม่ได้ระบุในรายงานนี้
 แล้วอีกประเด็นหนึ่ง ผมเสนอว่าองค์กรอิสระควรรวมถึงทางอัยการด้วย เพราะว่าปัจจุบันนี้การฟ้อง
 อะไรต่าง ๆ อัยการเป็นผู้ฟ้อง ป.ป.ช. วิจัยวิจัยเสร็จก็ต้องให้อัยการเป็นผู้ฟ้อง ถ้าผู้บังคับบัญชาก็คือ
 ส่วนราชการหรือนักการเมือง มันก็ไม่สามารถทำให้เป็นอิสระได้แน่นอน ก็อยากจะเรียนว่าควรมีบันทึก
 เพราะเราได้คุยหลายครั้งหลายเวที แต่พอถึงเวลาจริง ๆ ไม่ลงในสาระ ก็ขออนุญาตให้ลงบันทึก
 ไปด้วยครับ

นายอัชพร จารุจินดา : กราบเรียนครับ ความจริงอย่างที่ท่านอาจารย์ปกรณ์ได้กรุณา
 ชี้แจงนครครับ ถ้าในรายละเอียดของข้อเสนอแต่ละท่านทุกข้อเสนอนั้นจะอยู่ในสรุปผลการอภิปราย ซึ่งจะ
 ระบุว่าแต่ละท่านเสนออะไรบ้าง รายงานการประชุมนั้นเจ้าหน้าที่คงทำในลักษณะภาพรวมว่ามีการเสนอ
 ที่เกี่ยวกับประเด็นที่คณะอนุฯ แต่ละอนุฯ เสนอกันอย่างไรบ้างครับ ส่วนข้อเสนอเพิ่มเติมนั้นจะอยู่ในบันทึก
 อย่างไรก็ตามทางฝ่ายเลขานุการจะรับไปดูในรายละเอียดเพิ่มเติมให้ครับ

ประธาน : ตกลงนครครับ ก็ถือว่าที่ประชุมรับรองบันทึกการประชุม แล้วก็จะมีการ
 ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมตามที่ได้หยิบยกขึ้นมาพูดจากันด้วยนครครับ ขอผ่านไปสู่วาระที่ ๓ นครครับ
 ความคืบหน้าของคณะอนุกรรมการกรอบที่ ๒ ว่าด้วยสถาบันการเมือง ขอเชิญท่านจรัญนครครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ตามที่คณะอนุกรรมการ
 ยกย่องรัฐธรรมนุญ กรอบที่ ๒ ได้นำเสนอสรุปผลการดำเนินงานไปครั้งหนึ่งแล้ว เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์
 ๒๕๕๐ นั้น คณะอนุกรรมการได้ประชุมพิจารณาเพิ่มเติมได้อีก ๒ ประเด็นนครครับ คือประเด็นในเรื่องของ
 คณะรัฐมนตรีกับพรรคการเมืองนครครับ ซึ่งก็ยังไม่จบคงจะต้องเหลือเรื่องจริยธรรมกับเรื่องความสัมพันธ์
 ระหว่างการเมืองกับข้าราชการประจำ ซึ่งคงจะต้องหาโอกาสนำเรียนเสนอที่ประชุมในคราวหน้าครับ

ในครั้งนี้อธิบายข้อเสนอของคณะอนุกรรมการ ๒ ประเด็นนครครับ คณะรัฐมนตรีกับ
 พรรคการเมืองนครครับ

ในประเด็นของคณะรัฐมนตรีนั้นได้มีข้อเสนอไว้ ๔ ข้อครับ

๑. นายกรัฐมนตรีควรมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และให้
 ดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน ๒ วาระติดกันหรือไม่เกิน ๔ ปีนครครับ

๒. เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหรือ
 รัฐมนตรีแล้วก็ยังให้คงไว้ซึ่งสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะเดียวกัน โดยมีเหตุผล ๓ ข้อ
 ข้อที่ ๑ เพื่อมิให้สิ้นเปลืองงบประมาณสำหรับการเลือกตั้งซ่อมแทนตำแหน่งที่ว่างลง

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สันทนา ๕/๒

ข้อที่ ๒ เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้งมาจากประชาชนสามารถปฏิบัติหน้าที่ทางด้านบริหารได้ตามระบบรัฐสภา

ข้อที่ ๓ เพื่อมิให้รัฐมนตรีถูกครอบงำจากนายกรัฐมนตรีในการแสดงความคิดเห็นหรือลงมติในเรื่องต่าง ๆ เนื่องจากถ้าให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไปเป็นรัฐมนตรีต้องขาดสมาชิกภาพไปก็จะทำให้ต้องตกอยู่ภายใต้อำนาจของนายกรัฐมนตรีว่า จะต้องคอยเกรงเกรงการปรับออกจากคณะรัฐมนตรีแล้วก็จะตงงานทางการเมือง ก็เลยทำให้ไม่สามารถทำหน้าที่ที่จะเป็นสมาชิกของคณะรัฐมนตรีที่จะต้องรับผิดชอบร่วมกันตามหลัก Collective responsibility ได้

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

กรณีของรัฐมนตรีอาจไม่จำเป็นต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ได้ เพื่อเปิดโอกาสให้นำผู้มีความรู้ความสามารถในระดับต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการบริหารประเทศ

ข้อที่ ๓ คณะอนุกรรมการเสนอว่ารัฐมนตรีต้องไม่เคยถูกพิพากษาของศาลให้ลงโทษจำคุก ไม่ว่าจะระงับการลงโทษหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ข้อเสนอนี้ ๔ แก้อภิปรายให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีได้ คือขอเปิดอภิปรายท่านนายกรัฐมนตรีได้ง่ายขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เดิมขณะนี้ต้องมีจำนวนสองในห้า ลดลงมาเล็กน้อยเหลือหนึ่งในสี่ ถ้าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมี ๔๐๐ คน ๑๐๐ คน ก็ขอเปิดอภิปรายทั่วไปท่านนายกรัฐมนตรีได้

ส่วนรัฐมนตรีนั้นเป็นข้อเสนอนี้ ข้อที่ ๕ ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลได้ อันนี้เหมือนเดิมขณะนี้ ไม่ได้เปลี่ยน

ที่เปลี่ยนเพิ่มขึ้นมาคือข้อเสนอนี้ ข้อที่ ๖ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านมีจำนวนสมาชิกไม่ถึงเกณฑ์ที่จะเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีได้ เสนอให้สมาชิกของฝ่ายค้านทั้งหมดรวมกันกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอิสระที่ไม่ได้เป็นฝ่ายรัฐบาลร่วมกันเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี ซึ่งรวมถึงนายกรัฐมนตรีได้เช่นกัน แต่เงื่อนไขอย่างนี้จะต้องมีเงื่อนไขว่าจะใช้ช่องทางพิเศษนี้ได้ต่อเมื่อรัฐบาลได้ผ่านการบริหารประเทศไประยะหนึ่งแล้ว เช่น ครบครึ่งวาระของสมัยประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น ทั้งนี้ก็เพื่อป้องกันว่าหากให้สภาผู้แทนราษฎรสามารถทำหน้าที่ตรวจสอบทางการเมือง ฝ่ายบริหารได้ แม้ว่าฝ่ายบริหารจะมีเสียงข้างมากในสภาท้วงติงขนาดไหนก็ตาม ทั้งนี้เพื่อคงหลักการดุลและคานอำนาจระหว่างสภาผู้แทนราษฎรและรัฐบาลเอาไว้ได้ตามหลักในระบบรัฐสภาครับ

ข้อเสนอนี้ ๗ กำหนดขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่ง แต่ยังคงรักษาการอยู่ในระหว่างจัดการเลือกตั้งนั้น มิให้มีการใช้อำนาจแต่งตั้งหรือย้ายข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งมิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ข้อเสนอนี้ก็เอาของเดิมมาต่อ ยอดคณะกรรมาธิการของเดิมนี้จำกัดอำนาจของคณะรัฐมนตรีเท่านั้น ก็มีการใช้ช่องทางเสียงไปให้รัฐมนตรีดำเนินการแทน เราก็เห็นว่าควรจะจำกัดอำนาจของรัฐมนตรีด้วย เพื่อที่ว่า การสั่งช่วยราชการ การสั่งอะไร ในระหว่างที่มีการจัดการเลือกตั้งจะได้ไม่มีการทำไปโดยไม่ถูกไม่ควร

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

พัชรี ๒/๒

ข้อเสนอนี้ ๘ กำหนดขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐมนตรีไว้เช่นเดียวกับข้อห้ามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยห้ามก้าวก่ายการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ในทางที่จะเอื้อประโยชน์ของตนหรือผู้อื่น ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม อันนี้ก็ควรมีรายละเอียดที่จะต้องอ้างอิงกลับไปข้อเสนอนี้ในเรื่องของสภาผู้แทนราษฎรนะครับ

ประเด็นที่ ๒ เรื่องพรรคการเมือง คณะอนุกรรมการเสนอ ๕ ข้อ โดยมุ่งที่จะส่งเสริมให้พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมืองที่มีโครงสร้างเป็นประชาธิปไตย ทำหน้าที่ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้อย่างแท้จริง โดยส่งเสริมกระบวนการต่าง ๆ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในพรรคการเมืองมากขึ้น ดังนี้

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สายชล ๗/๑

ข้อเสนอนี้ ๑ พรรคการเมืองจะต้องเปิดเผยรายชื่อบุคคลที่บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนกิจกรรมของพรรคตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ทั้งนี้เพื่อให้สามารถตรวจสอบถึงที่มาของเงินบริจาคได้ แต่ก็ไม่ควรที่จะเอาจำนวนน้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท เพราะจะทำให้เกิดภาวะในการบริหารจัดการโดยไม่คุ้มกับประโยชน์นะครับ

ข้อเสนอนี้ ๒ บุคคลใดจะบริจาคเงินสนับสนุนให้แก่พรรคการเมืองเกินพรรคละ ๒ ล้านบาทต่อปีมิได้ อันนี้ก็เป็นกรจำกัดขอบเขตไม่ให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือคณะบุคคลใดเข้ามา มีอำนาจครอบงำพรรคการเมือง โดยการเป็นนายทุนบริจาคเงินทุนทางด้านการเงินอย่างเป็นทางการเป็นช่องทางเดียวกันนะครับ

ข้อเสนอนี้ ๓ บุคคลใดจะสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเกิน ๑ พรรคมิได้ ข้อเสนอนี้ก็เนื่องมาจากข้อมูลที่คุณคณะกรรมการได้รับทราบว่ามีสมาชิกพรรคการเมืองที่เป็นสมาชิกหลายพรรคในขณะเดียวกันอยู่ค่อนข้างมาก แล้วก็ตรวจสอบยาก หรือว่าไม่ได้มีการตรวจสอบ หรือห้ามปรามกันอย่างจริงจัง เพราะฉะนั้นหลักการที่ว่าควรจะเป็นสมาชิกพรรคการเมืองได้พรรคเดียว น่าจะดีกว่า

ข้อเสนอนี้ ๔ ไม่ควรให้เงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองที่ไม่ได้ส่งสมาชิกภายในพรรค เข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสมัยนั้น ซึ่งก็มีข้อเสนอในรายละเอียดว่า อาจจะต้องจำกัดจำนวนไว้ใหม่ ต้องส่งไม่น้อยกว่ากี่คนหรือสัดส่วนอย่างไรกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด แต่ว่าเวลาสรุปก็เสนอข้อสรุปกว้าง ๆ ก่อนนะครับ

ข้อเสนอนี้สุดท้ายครับข้อที่ ๕ หากจะบริจาคเงินสนับสนุนให้พรรคการเมืองในนามนิติบุคคลนิติบุคคลนั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้นด้วย ทั้งนี้เนื่องจากว่าการเอาเงินจากนิติบุคคล บริษัทห้างร้านต่าง ๆ เจ้าของเงินที่แท้จริงคือผู้ถือหุ้นก็น่าจะต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วย ทั้ง ๒ ประเด็นใหญ่นี้ก็เป็นความคืบหน้าที่คุณคณะกรรมการรอบที่ ๒ ได้พิจารณาไปในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญครับ ท่านมานิจครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : ขอบคุณครับท่านประธานครับ มานิจ สุขสมจิตร ครับ ขออนุญาตออกความเห็นในเรื่องของคุณะรัฐมนตรีในหน้าที่ ๒ ข้อ ๑.๗ ผมมีความเห็นว่า หลังจากที่รัฐบาลชุดเดิมลาออกก็ดี มีการยุบสภาที่ดี หรือพ้นไปตามวาระก็ดี ไม่ควรจะให้ได้รับการต่อไป เนื่องจากว่า เท่าที่ได้ปรากฏที่แล้ว ๆ มานั้นปรากฏว่ารัฐบาลที่รักษาการนั้นได้เอาเปรียบพรรคการเมืองอื่น ๆ ในการใช้บุคคลที่ดี ใช้เครื่องมือของทางราชการที่ดี ในการที่จะทำให้นักเลือกตั้งให้ได้ หรือแม้ว่าจะไม่ใช่แต่ข้าราชการที่ยังอยู่ในตำแหน่งก็เกรงกลัว แล้วบางคนอาจจะเสนอไปทำอะไรให้โดยที่รัฐบาลที่รักษาการนั้นยังไม่ได้

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สายชล ๗/๒

ร้องขอก็ไปทำให้เอื้อประโยชน์ให้กับรัฐบาลชุดที่รักษาการอยู่ เพราะฉะนั้นคิดว่าไม่ควรจะให้รักษาการ
มันมีแบบอย่างในประเทศอื่น ๆ เขาตั้งคณะขึ้นมารักษาการ หรือไม่ก็อย่างของไทยเราก็คงจะให้
ปลัดกระทรวงปฏิบัติหน้าที่รัฐมนตรีต่อไปได้ ซึ่งก็เคยปฏิบัติมาหลายครั้งเมื่อมีการยึดอำนาจก็ปฏิบัติหน้าที่
เป็นเดือน ๆ ก็ยังเคยทำมาแล้ว เพราะฉะนั้นผมคิดว่าในข้อ ๑.๗ นี้ ไม่ควรจะให้รัฐบาลเดิมนั้นรักษาการ
ไม่ว่าจะเป็นกรณีรัฐบาลลาออกก็ดี หรือยุบสภาก็ดี หรือว่าหมดวาระไปก็ดี ควรจะหากส.โก หาดงค์คณะ
ซึ่งจะไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งครั้งต่อไปเข้ามาทำหน้าที่รักษาการชั่วคราวในระหว่างที่มีการเลือกตั้ง
จนกระทั่งจะมีรัฐบาลใหม่เข้ามาทำหน้าที่แล้วครับ ขอขอบคุณครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นิวรา ๘/๑

ประธาน : เดี่ยวขอเชิญท่านประพันธ์ก่อนนะครับ แล้วมาท่านไพฑูลย์

นายประพันธ์ นัยโกวิท : กราบเรียนท่านประธาน กระผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ
ในเอกสารสรุปความคืบหน้ากรอบที่ ๒ ผมก็เพิ่งได้เห็นตอนเช้าวันนี้เหมือนกันนะครับ ผมขออนุญาต
๒ ประเด็น

ในประเด็นแรกคือ ในประเด็นเรื่องคณะรัฐมนตรี ในข้อ ๑.๑ นะครับ ที่ให้นายกรัฐมนตรี
ดำรงตำแหน่งไม่เกินสองวาระหรือไม่เกินแปดปี ตามที่ปรากฏในเอกสารนี้ นะครับ ในการประชุม
อนุกรรมการผมก็ได้เสนอและได้มีการอภิปรายกันว่า สรุปแล้วน่าจะเขียนไว้เพียงว่า นายกรัฐมนตรี
ให้ดำรงตำแหน่งไม่เกินสองวาระ เหมือนกับที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยเทศบาล องค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ นายกเทศมนตรีที่ดี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ดี
หรือว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ดี ดำรงตำแหน่งได้ไม่เกินสองวาระ คือเขียนไว้แค่นั้น
สองวาระนั้นถ้าอยู่ติดต่อกันไม่มีอะไรก็คือแปดปี แล้ววาระนี้นะครับ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เคยตีความเอาไว้ว่าวาระนี้ถึงแม้ว่ามีสี่ปี แต่ถ้าเกิดในวาระนั้นตัวนายกเทศมนตรีเกิดไปแพ้โหวตในสภาต้อง
ยุบไปแล้วต้องเลือกตั้งใหม่ ถึงแม้จะอยู่แค่สองปีไม่ถึงสี่ปี ก็ถือว่าเป็นหนึ่งวาระ ฉะนั้นในอนุกรรมการ
ผมเสนอว่าให้ตัดคำว่า หรือไม่เกินแปดปี ออกไปด้วยคือให้เขียนเหมือนกับตำแหน่งนายกเทศมนตรี
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนตำบล คือนายกรัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งไม่เกิน
สองวาระ ฉะนั้นถ้าท่านดำรงตำแหน่งวาระแรก ท่านอยากจะยุบสภาท่านยุบก็ได้ เป็นอำนาจของฝ่าย
บริหารของนายกรัฐมนตรีจะยุบ แต่ท่านก็ต้องพิจารณาว่าท่านยุบแล้วท่านถือวาทันทีวาระแล้วนะ
ถ้าครั้งที่ ๒ ท่านอยู่อีกปีเดียวท่านยุบอีกท่านหมด ผมเสนอว่าอันนี้น่าจะเขียนเหมือนกับการดำรงตำแหน่ง
ของนายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยตัด
หรือไม่เกินแปดปี ออกไป อันนี้ สองวาระ นี้หมายความว่า สองวาระติดต่อกันนะครับ ต้องมีคำว่า ติดต่อกัน
คือถ้าหากว่าเว้นแล้วเขาอาจจะไปต่ออีกทีหลังจากที่มีการเว้นได้ ต้องมีคำว่า ติดต่อกัน หรือ ต่อเนื่องกัน
นะครับ

ในประเด็นที่ ๒ เรื่องพรรคการเมือง ในหน้าที่ ๓ ข้อ ๒.๔ ที่ระบุว่า มีควรให้เงินสนับสนุน
แก่พรรคการเมืองที่มีได้ส่งสมาชิกภายในพรรคเข้ารับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนี้ นะครับ
กระผมได้เสนอด้วยว่า หรือ ในกรณีที่ไม่ได้ส่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพราะว่ามีพรรคการเมืองเป็นจำนวน
มากไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเลย คือส่งไปก็ส่ง แบบส่งครบมีส่ง ส่งไปก็ไม่ได้ แล้วก็ส่งไปเหมือนกับ
ไม่ทราบว่าเขาจริงหรือไม่เขาจริง แต่ว่าขอรับเงินสนับสนุนพรรคการเมืองตลอดเป็นจำนวนเงินเป็นล้านบาท
ผมเลยเสนอไว้ด้วยว่า หรือไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไว้ด้วยนะครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นิวกา ๘/๒

นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม ไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์
ขออนุญาตกราบเรียน ๒ ประเด็น

ใน ๑.๓ ที่ว่า รัฐมนตรีต้องไม่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำ
โดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ตรงจุดนั้นมันเป็นต่อยอดมาจากของเดิมนะครับ ที่นี้ปัญหาที่เกิดขึ้น
ก็คือว่า ในมาตรา ๒๑๖ เดิมที่ว่า รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อต้องคำพิพากษาให้จำคุก ซึ่งมันไม่ได้ยกเว้น
ความผิดฐานหมิ่นประมาท ลหุโทษไว้ ก็แสดงว่าถ้าพ้นตามมาตรา ๒๑๖ ไปนี้รุ่งขึ้นก็เป็นได้เลย เพราะว่า
เว้นแต่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ -----

ตรงจุดนี้เป็นหัวใจสำคัญในคดีที่ผ่านมาของศาลคราวที่แล้วว่า ตรงจุดนี้ ถ้าเราไปวินิจฉัยในจุดนี้ว่า ต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้จะรอลงอาญาถึงที่สุดหรือไม่ก็ตาม ต้องพ้นครับ ถ้า ๑.๓ ยังมีหลักการใน ลักษณะนี้ รุ่งขึ้นก็เป็นได้อีก เพราะว่าไม่ได้เว้นในเรื่องของความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิด ลหุโทษ อันนี้ผมเข้าใจนะครับว่ามันต่อยอดมาจากมาตรา ๒๐๖ (๕) เดิมนะครับ ว่าไม่เคยต้องคำพิพากษา ให้ถึงที่สุดให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษยังไม่ถึงห้าปี ก่อนที่ได้รับแต่งตั้ง เว้นแต่ในความผิด อันได้กระทำโดยประมาทนะครับ ตรงจุดนี้นะครับก็เป็นสาระสำคัญด้วยอย่างหนึ่ง ถ้าเราจะเอาอย่างนี้ได้ ใหม่ครับว่ารัฐมนตรีต้องไม่เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาในลักษณะนี้ ถ้าเกิดกำหนดระยะเวลา เพราะฉะนั้น ต้องมีกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๒๐๖ ด้วย ไม่อย่างนั้นมันจะขัดกันไปในตัวนะครับ อันนั้นผมฝาก ข้อสังเกตไว้

อีกประเด็นหนึ่งนะครับ ๑.๔ กับ ๑.๕ นะครับ ในเรื่องของการเข้าชื่อเสนอญัตติไม่ได้ วางใจ เราบอกว่า ๑.๔ จำนวนสมาชิกน้อยลง แค่นั้นในสี่ เพื่อไม่ให้วางใจท่านนายกรัฐมนตรี ซึ่งก็น้อยลง จากของเดิมนะครับ ๑.๕ บอกว่าหนึ่งในห้า ไม่ได้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลนะครับ ที่นี้ผมมีข้อสังเกตใน ๑.๖ ที่รับกันมานะครับ ว่า ๑.๖ ถ้าสมาชิกไม่ถึงเลยทั้ง ๑.๔ ๑.๕ นะครับ เราจะให้เปิดเฉพาะรัฐมนตรี ไซหรือไม่นะครับ หรือว่าจะรวมท่านนายกรัฐมนตรีด้วย มันควรจะรวมท่านนายกรัฐมนตรีด้วยนะครับ ใน ๑.๖ เพราะว่าเปิดให้บริหารประเทศไประยะเวลาหนึ่งแล้ว อันนั้นผมก็มีข้อสังเกตว่า ๑.๖ จะเฉพาะ รัฐมนตรีเท่านั้นโดยยกเว้นนายกรัฐมนตรี เพราะว่าเข้าชื่ออย่างไรก็ไม่ถึง ตรงนั้นก็น่าจะเป็นการวางหลักการ ใหม่ว่า ถ้าบริหารประเทศไประยะเวลาหนึ่งแล้ว ถึงไม่ถึงหนึ่งในสี่ก็ควรจะอนุโลมใน ๑.๖ ได้นะครับ ทั้งรัฐมนตรี ทั้งนายกรัฐมนตรีนะครับ

ส่วนอีกข้อหนึ่ง ใน ๑.๔ ผมคิดว่าคงพิมพ์ผิดครับ บรรทัดที่ ๒ ของสมาชิกสภาราษฎร นะครับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนี้ะครับ ส่วนในประเด็นของท่านประพันธ์ ขออนุญาตเอ่ยนามนะครับ ที่ว่า ๒.๔ ในหน้า ๓ มีควรให้เงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองที่ไม่ได้ส่งสมาชิกภายในพรรคเข้าสมัคร รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แล้วก็เดิมว่า หรือส่งแล้วไม่ได้เป็นสมาชิก ตรงจุดนี้ก็มีประเด็นที่เป็น หัวใจสำคัญเช่นกันนะครับว่า หลักการนี้ถ้าไม่ส่งสมาชิกจะเป็นมาตรการถึงขั้นยุบพรรคหรือไม่ ถ้าถึงขั้น ยุบพรรคก็ไม่ต้องมาพูดว่าจะให้เงินสนับสนุนอีกต่อไปหรือไม่นะครับ หรือว่าถ้าส่งแล้วไม่ได้สมาชิก ผมก็เห็นว่า ถ้าส่งแล้วไม่ได้สมาชิกนะครับ ในทางการเมืองคือให้ตั้งได้นะครับ แล้วก็ส่งสมาชิกก็คือประสงค์แล้ว แต่ไม่ได้กลับมา น่าจะยังคงอยู่นะครับ แต่ถ้าไม่ได้ส่งเลยตรงจุดนี้ก็เป็นการพิจารณา มันจะเป็นฐาน นำไปสู่การยุบพรรคหรือไม่ ถ้าเป็นฐานการไปสู่การยุบพรรค เงินสนับสนุนก็ไม่ต้องมีนะครับ ก็ฝากเป็น ข้อสังเกตไว้ครับ

คณะกรรมการการยกย่องวีรกรรม
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สตีมา ๙/๒

ประธาน : มีต่อกัน ๒ ท่านนะครับ ท่านคมสันกับท่านวุฒิสาร เชิญครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม คมสัน โพธิ์คง ครับ

กรรมการครับ จากการสรุปความคืบหน้าของการพิจารณาของคณะอนุกรรมการการยกย่อง
วีรกรรมรอบที่ ๒ ว่าด้วยสถาบันการเมืองที่เสนอวันนี้นะครับ ผมมีข้อสังเกตในหลายประการ
ในข้อเสนอนี้ครับ ถ้าไล่ไปตามประเด็นที่ได้นำเสนอก็คือเรื่องของคณะรัฐมนตรี และก็เรื่องของ
พรรคการเมือง

ในส่วนของคุณคณะรัฐมนตรี ในประเด็นตั้งแต่ข้อ ๑.๑ และข้อ ๑.๒ ที่พูดถึงในเรื่องของ
การที่นายกรัฐมนตรีควรมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง แล้วก็ให้ดำรงตำแหน่ง
ไม่เกิน ๒ วาระ และไม่เกิน ๘ ปี ประเด็นปัญหาอยู่ตรงนี้ครับท่านประธาน ก็คือว่าใน ๑.๒ ของ
ข้อเสนอนี้ของคณะอนุกรรมการเอง ได้กล่าวถึงว่าเมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ก็ให้ยังคงไว้ซึ่งสมาชิกภาพของสภาผู้แทนราษฎรในขณะเดียวกันด้วย
ผมคิดว่าประเด็นปัญหานี้ ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ตอนที่ยกร่างกันในประเด็นนี้ได้มีการพูดกันใน
ประเด็นนี้เยอะ เพราะการที่จะกลับไปให้คงสมาชิกภาพของ ส.ส. เดิมนั้นะครับ ก็คือย้อนกลับไปอยู่ที่เก่า
ก่อนปี ๒๕๔๐ ก็คือ เป็นทั้ง ส.ส. และเป็นรัฐมนตรีในขณะเดียวกัน สภาพที่เกิดขึ้นในอดีตที่ผ่านมา
ก็คือว่า เมื่อขณะที่มีการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ หรือมีการตรวจสอบการกระทำของฝ่ายบริหาร
ซึ่งเป็นหน้าที่อันหนึ่งของรัฐสภา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ในการตรวจสอบการกระทำ
ของฝ่ายบริหารด้วยในเรื่องของการบริหารราชการแผ่นดิน ท่านที่เป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่เป็น
ส.ส. ในขณะเดียวกันและเป็นนายกรัฐมนตรีด้วยนะครับ เวลาที่จะต้องโหวตไม่ไว้วางใจ ท่านก็จะทำ
ทั้ง ๒ หน้าที่ คือโหวตให้ตัวเองด้วย -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เพทาย ๑๐/๑

ซึ่งก็ทำให้คะแนนของเสียงตรงนั้นเพิ่มขึ้นมา และก็การดำเนินการในหลายอย่างนอกจากเรื่องนี้ในเวลาทีพิจารณางบประมาณ ท่านรัฐมนตรีและท่านนายกก็สามารถที่จะไหวตในฐานะสมาชิกได้เช่นเดียวกัน ซึ่งตรงนั้นะครับมันเป็นเรื่องของ การขัดแย้งกัน ซึ่งการดำรงตำแหน่งและการทำหน้าที่ตามหลัก Inflexibility ที่ทำให้มีปัญหาในการขัดแย้งกันในอำนาจหน้าที่ของตนเองที่ทำหน้าที่ตรงนี้ คือทำหน้าที่ทั้งผู้ถูกตรวจสอบ และทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบในขณะเดียวกัน ผมคิดว่าประเด็นนี้ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ก็พยายามแก้ปัญหาที่เคยเกิดขึ้นมาในอดีตที่มีการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในลักษณะเช่นนี้ เพราะฉะนั้นในอดีตที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่าเรื่องใดที่คณะรัฐมนตรีได้ดำเนินการมากก็จะผ่านโดยสะดวกง่ายดายเพราะว่าท่านเองเป็นผู้ที่ไหวตด้วย เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสมัยชุดที่แล้วที่มีการไหวตเรื่องของการลงมติไม่ไว้วางใจเรื่องของการจัดซื้อเครื่องตรวจจับวัตถุระเบิดของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมที่เกิดเหตุอย่างนั้นก็จะเกิดขึ้นไม่ได้ นะครับ ที่มีสมาชิกขอไหวตแม้จะเป็นพรรคเดียวกัน และขณะเดียวกันตัวเองก็ไป Defend ในลักษณะที่ตัวเองไปเข้าเป็นผู้ไหวตด้วย ไม่ได้เช่นเดียวกัน ต้องรอรับการตรวจสอบจากสภา ผมคิดว่าประเด็นตรงนี้เป็นประเด็นปัญหาสำคัญที่อาจจะต้องพิจารณาให้รอบคอบ เพราะว่าประเด็นนี้ในอดีตได้มีการพยายามแก้ไขปัญหานี้ที่เคยเกิดขึ้นมาแล้ว นอกจากนี้การที่ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและนายกรัฐมนตรีดำรงตำแหน่งในขณะเดียวกัน เข้าใจว่าทางอนุกรรมการประสงค์จะไม่ให้มีการเลือกตั้งซ่อมบ่อย ๆ ในประเด็นเหล่านี้คือไม่ต้องการให้เกิดการเลือกตั้งซ่อมในเขตเลือกตั้งบ่อย ๆ เพราะว่าในข้อเสนอที่ผ่านมานั้นท่านไม่ให้มีบัญชีรายชื่อพรรคการเมือง เพราะฉะนั้นก็จะใช้วิธีการที่จะไม่ให้มีการเลือกตั้งโดยให้ดำรงตำแหน่งในขณะเดียวกัน ซึ่งในประเด็นตรงนี้ผมคิดว่าเป็นประเด็นด้านเดียว ผมว่าต้องมองหลายมุมพอสมควรสำหรับเรื่องนี้นะครับ และก็ประเด็นที่บอกว่าไม่ให้รัฐมนตรีถูกครอบงำจากนายกรัฐมนตรีในการแสดงความคิดเห็นหรือลงมติในเรื่องต่าง ๆ ผมคิดว่าในสภาพความเป็นจริงมันเกิดขึ้นไม่ได้ เพราะว่าการดำเนินงานของคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี มันเป็นตามหลักความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรี ส่วนการรับผิดชอบเป็นรายบุคคลนั้นก็มีความรับผิดชอบในระดับหนึ่ง แต่หลักความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรีมันเป็นหลักการที่ถูกกำหนดในระบบรัฐสภาสะท้อนจากบทบัญญัติในเรื่องของการที่นายกรัฐมนตรีถูกอภิปรายไม่ไว้วางใจหรือลาออก คณะรัฐมนตรีต้องพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เพราะฉะนั้นการที่รัฐมนตรีแสดงความคิดเห็นหรือลงมติต่าง ๆ โดยไม่ให้ถูกครอบงำในทางปฏิบัติความเป็นจริงเกิดขึ้นได้ยาก คือผมยังไม่ค่อยเข้าใจในประเด็น (๓) ที่ทางคณะอนุกรรมการได้ตั้งขึ้นมา ผมคิดว่าในความเป็นจริงมันเกิดขึ้นไม่ได้ นะครับ ๑. เกิดขึ้นไม่ได้ ๒. ก็คือว่าคำว่า ถูกครอบงำ นั้นคือถูกครอบงำในเรื่องใด อันนี้ผมยังไม่ค่อยเคลียร์ในเรื่องนี้ เอาอย่างนี้ ประเด็นเรื่อง ๑.๓ ในเรื่องของการที่ไม่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกซึ่งเป็นประเด็นที่เคยอยู่ในมาตรา ๒๑๖ และเคยมีปัญหาเกิดขึ้นในศาลรัฐธรรมนูญ ผมคิดว่าถ้ากลับไปดูในตอนร่างเมื่อปี ๒๕๔๐ ประเด็นนี้เป็นประเด็นใหญ่ที่มีการอภิปรายกัน

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เพทาย ๑๐/๒

ในรายงานการประชุมของสภาว่างรัฐธรรมนูญและกรรมการยกเว้นข้างเยอะว่ารัฐมนตรีต้องเป็น
คนที่ไม่มิมลทินมัวหมองใด ๆ เลย แม้แต่ต้องคำพิพากษาก็ไม่ได้ แต่ปรากฏว่าศาลรัฐธรรมนูญไปตีความ
ในอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งทำให้บทบัญญัติในมาตรา ๒๑๖ เกิดปัญหานั้นขึ้นมา นะครับ ในความเป็นจริงนะครับ
เพราะฉะนั้นผมคิดว่าประเด็นนี้คงต้องพิจารณาให้รอบคอบและถ้าคณะกรรมการยังเห็นว่ารัฐมนตรีเอง
ควรไม่มีมลทินมัวหมองใด ๆ แม้แต่การต้องคำพิพากษาให้จำคุกแม้แต่การรอลงอาญาก็จะต้องพิจารณา
ในประเด็นนี้อีกครั้งหนึ่งนะครับ เพราะว่าเราต้องการให้คนที่ต้องการได้เสียในกรณีที่มีความบริสุทธิ์
พอสมควร ในการที่จะไปดำรงตำแหน่งอำนาจหน้าที่

ในประเด็นอื่น ๆ ในเรื่องของ ๑.๗ ในเรื่องของการกำหนดขอบเขตมิให้แต่งตั้งโยกย้าย
ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจาก กกต. -----

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ในปัจจุบันถึงแม้จะในอดีตที่ผ่านมาบทบัญญัติอันนี้ก็มิได้อยู่ก็เป็นอย่างที่ท่านอาจารย์รัฐว่าก็ให้รัฐมนตรีเป็นคนย้าย แต่การย้ายของรัฐมนตรีถ้าเป็นข้าราชการระดับสูงก็ต้องเข้าคณะรัฐมนตรี ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาก็คือว่าไปเข้าคณะรัฐมนตรีแล้ว กกต. ชุดที่แล้วไปให้ความเห็นชอบเข้าในขณะที่มีการเลือกตั้งเกิดขึ้น ผมคิดว่าประเด็นตรงนี้นั้นจะต้องเป็นประเด็นที่ต้องพูดกันให้ชัดว่า การที่จะใช้อำนาจในการแต่งตั้งโยกย้ายนี้ นอกจากได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งมันต้องเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วน ไม่อาจรอได้ นะครับ ที่จะต้องมีความจำเป็นในเรื่องของการแต่งตั้ง เพราะแม้จะเขียนในลักษณะเช่นนี้ไว้ก็ยังสามารถย้ายได้อยู่ถ้าเกิด กกต. ยินยอมขึ้นมา ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาในรัฐบาลชุดที่แล้วก็เกิดปัญหา ลักษณะเช่นนี้เกิดขึ้น ในการแต่งตั้งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแล้วก็เลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่เกิดปัญหาเกิดขึ้นในช่วงระหว่างของการเลือกตั้ง

ในข้อ ๑.๘ ที่พูดถึงเรื่องขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐมนตรีไว้ว่าเป็นข้อห้ามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผมเห็นอย่างนี้ครับว่า หน้าที่ของรัฐมนตรีและอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีมีอำนาจในการบริหารราชการแผ่นดินในกิจการที่เกี่ยวข้องกับกระทรวง ทบวง กรม ที่ตัวเองรับผิดชอบ เพราะฉะนั้นการที่จะไม่ให้ก้าวก้าวกับการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐนั้นมันคงเป็นไปไม่ได้ เพียงแต่ว่า ในทางที่เอื้อประโยชน์หรือแก่ตนไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ผมคิดว่ามันมีหลายประเด็นที่ยังขาดหายไปก็คือ ในเรื่องของการที่ใช้อำนาจในลักษณะเข้าข่ายของการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัว กับผลประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งในนี้มันยังมีอีกหลายเรื่องที่จะต้องพูดกัน เช่น เรื่องการใช้ข้อมูลภายใน การพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว แล้วก็ไปดำรงตำแหน่งในบริษัท ห้าง ร้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานที่ตนไปสังกัดอยู่ เช่น ทำงานเกี่ยวข้องกับการสื่อสาร องค์การโทรศัพท์ หลังจากออกตำแหน่งแล้วก็ไปเป็นกรรมการบริหารในบริษัทที่รับสัมปทานขององค์กรเหล่านั้น ผมคิดว่าในประเด็นเหล่านี้ก็เป็นประเด็นสำคัญที่อาจจะต้องมาพิจารณาให้รอบคอบในประเด็นนี้อีกครั้งหนึ่งว่าจะบัญญัติไปถึงตรงนั้นหรือไม่ ซึ่งก็จะไปสอดคล้องกับประเด็นที่ท่านอาจารย์เกริกเกียรติได้เคยเสนอเรื่องความสัมพันธ์ของข้าราชการด้วยว่า แม้แต่ข้าราชการเองก็จะต้องมีลักษณะเช่นเดียวกับนักการเมือง ถ้าตนเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่หรือมีอำนาจในการที่จะออกคำสั่งในทางเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทในรูปแบบของคำสั่ง หรือในรูปแบบของการให้สัมปทานอย่างหนึ่งอย่างใดนี่นะครับก็จะต้องเข้าหลักเกณฑ์ในลักษณะเดียวกับของข้าราชการการเมืองหรือรัฐมนตรีด้วยเช่นเดียวกัน

สำหรับประเด็นในเรื่องของพรรคการเมืองนะครับ ผมมีความเห็นในเรื่องของการสนับสนุนพรรคการเมืองนะครับว่า การที่จะวางบทบัญญัติไม่ให้เงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองที่ไม่ได้ส่งสมาชิกภายในพรรคเข้าสมัครรับเลือกตั้ง โดยไม่ให้เงินสนับสนุนผมคิดว่าอันนี้เป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาให้รอบคอบนะครับ เพราะว่าพรรคการเมืองใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น บางครั้งในการเลือกตั้งครั้งนั้นเขาอาจจะยัง

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

วัดนี้ ๑๑/๒

ไม่อยากจะสมัครแต่ยังมีการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอยู่ ผมคิดว่าประเด็นเหล่านี้มันเป็นการส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบพรรคการเมือง เพราะฉะนั้นตราบดที่พรรคการเมืองเหล่านี้ยังดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอยู่ก็น่าจะมีการให้การสนับสนุนอยู่ เพราะไม่เช่นนั้นแล้วก็จะกลายเป็นพรรคที่ผูกขาดอยู่เฉพาะการส่ง ส.ส. เท่านั้น พรรคที่ทำหน้าที่เฉพาะด้านในบางเรื่องก็อาจจะเกิดขึ้นไม่ได้ นอกจากนี้การที่จะเติมในเรื่องของพรรคนี้ไม่ได้สมาชิกเป็น ส.ส. มันจะทำให้พรรคเล็กลงไป เพราะพรรคเล็กจะไม่สามารถเกิดขึ้นมาแล้วมีกิจกรรมทางการเมืองต่อไปได้เลย ประเด็นนี้ผมคิดว่าเป็นปัญหา และผมเห็นว่าประเด็นเรื่องของการสนับสนุนพรรคการเมืองในเรื่องนี้ประเด็นใหญ่มันไปผูกโยงกับเรื่องของการเลือกตั้งตามที่ได้เคยได้ให้ความเห็นไว้แล้วนะครับว่า โจทย์ใหญ่ที่เรายังไม่ได้พูดถึงก็คือเรื่องของความล้มเหลวในการทำงานขององค์กรที่มีหน้าที่ตรวจสอบการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ที่ในอดีตที่ผ่านมาคือตัวโจทย์สำคัญที่ทำให้เกิดประเด็นปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้น ผมคิดว่าประเด็นเหล่านี้มันเป็นประเด็นที่อยู่ตรงปลายครับ ถ้าจะไปแก้ไขปัญหาเรื่องการใช้อำนาจขององค์กรที่เกี่ยวข้องแล้วผมคิดว่าอันนั้นเป็นประเด็นที่อาจจะเข้าสู่สภาพปัญหาอย่างแท้จริงได้ แล้วก็แก้ไขปัญหาก็ได้โดยกลไกของระบบขององค์กรตรวจสอบเอง

ขอขอบคุณครับ

ประธาน : มีผู้ขออภิปรายไว้หน้าครับ ตามลำดับอย่างนี้นะครับ ที่ได้จดเอาไว้หน้าครับ
คือมีท่านวุฒิสาร ท่านศรีราชา ท่านสดศรี ท่านวิทยา ท่านนุรักษ์ ท่านพิสิฐ แล้วก็ท่านนครินทร์
นะครับ ขอเชิญท่านวุฒิสารครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม วุฒิสาร
กรรมการครับ กระผมขออนุญาตกราบเรียนความเห็นข้อสังเกตต่อข้อเสนอของกรอบที่ ๒
เพิ่มเติมใน ๓ ประเด็นครับ

ประเด็นแรก ผมคิดว่าสืบเนื่องจากที่ท่านประพันธ์ได้เอ่ยถึงเรื่องของความสัมพันธ์
หรือความสอดคล้องกันระหว่างการเมืองระดับชาติกับการเมืองท้องถิ่น ผมคิดว่ามีหลายประเด็นที่
กรอบที่ ๒ อาจจะเสนอในเรื่องของสถาบันการเมือง แต่ว่าอาจจะไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ปฏิบัติในระดับ
ท้องถิ่น ผมคิดว่าโจทย์อันหนึ่งที่จะต้องพิจารณาก็คือว่าเราต้องการให้ความสอดคล้องเรื่องนี้เป็นไป
เหมือนกันหรือไม่ จากที่ผมได้ไปฟังพวกองค์กรท้องถิ่นเอง ล่าสุดทางภาคใต้เขาก็มีความเห็น
ในระดับชาติ ระดับท้องถิ่นหลายเรื่องควรมีความสอดคล้องกัน ซึ่งจะมีอยู่ ๓ ประเด็นนะครับตอนนี้
ก็คือว่าประเด็นแรกคือเรื่องของสิทธิในการโหวตว่าขณะนี้อะไรที่องค์กรส่วนท้องถิ่นเวลาโหวตก็โหวตได้
ไม่เท่ากัน พอระดับชาติจะเลือกว่าจะเป็นคนเดียว เสียงเดียวหรือไม่ อย่างไร ประการที่ ๒ ก็คือ
เรื่องของการรักษาการ ซึ่งจะเชื่อมโยงอยู่ในข้อ ๑.๗ นะครับ เพราะว่าในระดับท้องถิ่นห้ามผู้บริหาร
รักษาการ แล้วก็ให้ข้าราชการประจำเป็นผู้รักษาการ แต่ว่าก็มีปัญหาในเรื่องการเลือกตั้ง ซึ่งในขณะนี้
คณะกรรมการการเลือกตั้งก็ไปแก้ปัญหาด้วยการรับรองผลให้เร็ว ก็ไม่มีข้อขัดแย้งอะไรจากนี้ไป
นะครับ เพราะฉะนั้นประเด็นที่ท่านมานิเองเสนอในเรื่อง ๑.๗ นี้ผมคิดว่าอาจจะต้องกลับมาพิจารณาว่า
เราควรที่จะให้รัฐมนตรีหรือพรรคการเมืองนั้น ๆ รักษาการต่อไปหรือไม่ ในช่วงเวลาถ้ามีการกำหนด
ระยะเวลาการเลือกตั้งที่ชัดเจนนะครับ

ประการที่ ๒ ที่ในเรื่องความสอดคล้องหรือไม่สอดคล้อง คือในหัวข้อ ๑.๑ ก็คือ
เรื่องของวาระ ผมเข้าใจว่าในกรณีขององค์กรท้องถิ่นกำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นติดต่อกันไม่เกิน
๒ วาระ แล้วก็วาระนี้ไม่นับ ๔ ปีด้วย เท่าไรก็นับเป็น ๑ วาระ แต่ให้เว้นวรรค ๔ ปีแล้วกลับมาใหม่
ในขณะที่อันนี้ ใน ๑.๑ นี้เหมือนกับว่าพอครบ ๒ วาระหรือ ๔ ปีไปแล้วก็ต้องจบ กลับมาไม่ได้อีกแล้ว
แม้ว่าจะไม่เว้นวรรค อันนี้ผมก็คิดว่าอาจจะต้องกลับมาพิจารณาว่าเราอยากให้มีมีความสอดคล้องกัน
ในระดับชาติ ในระดับท้องถิ่นหรือไม่ ถ้าเรามองว่าทั้ง ๒ ระบบนี้เป็นสถาบันการเมืองเหมือนกัน
นะครับ ข้อสังเกตประการที่ ๒ คือเรื่องพรรคการเมืองครับ ผมเองยังมีความเห็นสอดคล้องกับ
ท่านอาจารย์คมสัน ขออนุญาตที่เอ่ยนามนะครับว่าจริง ๆ แล้วเรื่องพรรคการเมืองนี้เราอาจจะต้อง
มีการวางแผนารมณีก่อนว่าสุดท้ายแล้วถ้าเราวางระบบแบบนี้ระบบพรรคการเมืองของไทย

จะเป็นอย่างไร จะเป็นระบบพรรคการเมืองแบบสุดท้ายจะเหลือแต่พรรคใหญ่ไม่กี่พรรค หรือต้องการให้พรรคเล็ก ๆ ซึ่งอาจจะมีโอกาสที่จะเป็นตัวแทนของกลุ่มบุคคลหรือกลุ่มที่ต่อสู้บางประเด็นบาง Issue อยู่ได้ด้วยนี้เราต้องตกลงในเชิงเจตนารมณ์ เพราะผมคิดว่าการออกแบบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดตั้งพรรค กรอบกฎหมายพรรคการเมืองที่จะบอกว่าพรรคการเมืองจะอยู่ได้อย่างไร ซึ่งในที่สุดเราอาจจะต้องกลับมาแก้ไขกฎหมายเรื่องพรรคการเมือง เพราะเรื่องเจตนารมณ์ของความเป็นพรรคนี้นั้น เราประสงค์อยากให้ระบบพรรคเป็นอย่างไร รวมทั้งเราจะส่งเสริมให้พรรคเล็กเติบโตได้ไหม ผมเองยังคิดว่าในหัวข้อ ๒.๔ ที่พูดเรื่องของการสนับสนุน ไม่สนับสนุนเงินกับพรรคที่ส่งสมัครไม่มีผู้ส่งสมัคร ส.ส. ผมยังคิดว่าจริง ๆ แล้วอาจจะมีพรรคการเมืองจำนวนมากครับที่พยายามที่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมือง หรือสร้างอุดมการณ์ทางการเมือง แต่ว่าอาจจะไม่มีความประสงค์ในเบื้องต้นของการที่จะส่งนักการเมืองลง ส.ส. เพราะฉะนั้นผมคิดว่าถ้าเรามองสัดส่วนเรื่องของการขยายตัวของพรรค กิจกรรมพรรค สาขานะครับ แต่ว่าแน่นอนครับ เรื่องของสัดส่วนของการกำหนดเงินสนับสนุนอาจมีความแตกต่างกัน ถ้าอย่างนี้ก็จะมีโอกาสที่จะส่งเสริมให้พรรคขนาดเล็กยังสามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอยู่ได้ครับ เพราะผมเองยังมองว่าพรรคการเมืองเองนอกจากมีหน้าที่ส่งผู้แทนในระดับชาติแล้วเขาก็อาจจะทำกิจกรรมอย่างอื่นในเชิงของการ Socialize ในเรื่องของอุดมการณ์ทางการเมืองให้กับประชาชนได้ เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็ขึ้นอยู่กับว่าเจตนารมณ์ของกรอบที่ ๒ เองมองเรื่องของปลายทางของพรรคการเมืองอย่างไร ว่าเราต้องการให้ระบบพรรคในประเทศไทยเป็นอย่างไร

ประการที่ ๓ ครับ ผมเองยังคิดว่าในขณะที่เรามาพิจารณาในแต่ละประเด็นเราก็จะเห็นว่าเราพยายามจะไปแก้ หรือไปตัดทอน หรือไปอุดช่องว่างบางอย่าง แต่ในที่สุดผมยังคิดว่าเรายังไม่สามารถต่อ Jigsaw ตรงนี้ให้เห็นชัดว่าตกลงแล้วในกรอบสถาบันการเมืองทั้งหมดนี้เรากำลังมุ่งเน้นให้รัฐบาลเข้มแข็ง แต่มีกลไกการตรวจสอบได้ง่าย ต้องการให้พรรคการเมืองเข้มแข็งหรือต้องการอย่างไร -----

คณะกรรมการการยก่างรัฐธรรมนูญ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ผมคิดว่าตรงนี้ผมเองก็พยายามจะต่อ Jigsaw เหล่านี้ว่าตกลงแล้ว Scenario ในอนาคตของระบบสถาบันการเมืองที่เราจะทำนี่จะเป็นอย่างไร ซึ่งผมคิดว่าอันนี้อาจจะมีความจำเป็นมาก ๆ ในการที่จะต้องวางโจทย์ เพราะไม่อย่างนั้นแล้วในการแก้ปัญหาในหลายประเด็น เราก็อาจจะไปแก้ปัญหาในเชิงที่เป็นผลทางการปฏิบัติหรือผลจากพฤติกรรมที่ผ่านมาในช่วง ๓ - ๔ ปี ในขณะที่เราเองยังมองระยะปลายทางไม่ได้นะครับ ผมเองยังอยากเห็นว่าเราควรวางโจทย์ให้ชัดว่าตกลงแล้วระบบสถาบันการเมืองของเราเนี่ย เราอยากให้รัฐบาลมีเสถียรภาพมากหรืออย่างไร เราอยากให้การปกครองเข้มแข็ง เติบโตง่ายหรืออย่างไร ต้องการให้ระบบพรรคการเมืองในประเทศไทยมีหลายพรรคหรือต้องการให้สุดท้ายมีแต่พรรคใหญ่ ซึ่งทั้งหมดถ้าเราวางเป้าตรงนี้ชัด ผมคิดว่าการออกแบบในเรื่องของกระบวนการหรือกลไกต่าง ๆ ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบก็จะทำความเข้าใจ ผมขออนุญาตกราบเรียนความเห็นครับ

ประธาน : เชิญท่านศรีราชา

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช : กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

ผม ศรีราชา เจริญพานิช กรรมการยก่างฯ กราบเรียนท่านประธานและท่านกรรมการที่เคารพทุกท่าน ผมเองผมเคยปรารถนาตั้งแต่ต้นแล้วว่าในเรื่องของการที่เราจะออกแบบหรือทำการยก่างรัฐธรรมนูญนี้ ผมคิดว่าเราจะต้องมีกรอบที่ชัดเจน ไม่อย่างนั้นแล้วมันก็จะแกว่งไปแกว่งมา เพราะเวลานี้เราจะพูดกันในเรื่องของรายละเอียดในแต่ละจุด ๆ ผมค่อนข้างเห็นด้วยกับท่านอาจารย์วุฒิสสารที่ได้พูดไปเมื่อคืนนี้ ใจตรงกันตรงที่ว่า ผมว่าประการแรกเราต้องถามก่อนว่าความเลวร้ายของระบบที่เกิดขึ้นมานี้ มันมีปัญหาอะไรบ้างที่จะต้องแก้ แล้วเราจะแก้ด้วยวิถีทางในทางรัฐธรรมนูญนี้อย่างไร ต้อง Identify โจทย์ก่อนให้ชัดเจนว่ามันมีกี่จุด ก็ประเด็นหลักใหญ่ ๆ ที่จะต้องแก้ แล้วการที่จะ Design แบบของกรอบ ๒ ซึ่งผมถือว่าเป็นกรอบที่สำคัญมากที่จะต้องให้ได้ข้อยุติว่าเราจะแก้เรื่องนี้อย่างไร แล้วมันมีความไม่ชัดเจนหลายตัวที่เราจะต้องชั่งน้ำหนักที่จะต้องเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง ผมยกตัวอย่างเช่น ท่านอาจารย์จรัญได้บอกผ่านทางคณะกรรมการ กรอบ ๒ บอกว่าไม่ต้องการมี Party list อย่างนี้มันก็จะเปลี่ยนแปลงไปจากรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ เดิม ทีนี้เราจะย้อนกลับไปจุดเดิมเหมือนอย่างก่อนหน้านั้นหรือเปล่า หรือเราจะเสนอ Model ใหม่ อย่างเช่น ผมคิดเล่น ๆ นะครับ บอกไม่มี Party list นักการเมืองก็จะมาสู้กันด้วยนโยบายของพรรค ผมก็คิดต่อไปว่าความชัดเจนต่อไป มันน่าจะต้องมีว่าถ้าเมื่อผมจะเลือกพรรค ๆ หนึ่ง ผมควรจะรู้ว่าใครบ้างที่จะอยู่ในคณะรัฐมนตรีที่จะมาบริหารบ้านเมืองภายใต้การนำของพรรคนี้แทน Party list อย่างนี้ ผมสมมุติตุ๊กตานะครับท่าน ว่าเราจะแก้ปัญหาโดยที่ไม่มี Party list แล้วตัวนี้จะแก้ปัญหาคือต่อไปก็คือว่าเป็นสัญญาประชาคมว่าเมื่อเลือกแล้ว

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ผมก็ต้องตั้งคนเหล่านั้นมาบริหารประเทศ และคนเหล่านั้นก็ต้องยินยอม สมมติว่าเป็นเช่นนั้น ถ้าเผื่อเป็นอย่างนั้นแล้ว กรณีที่เคยพูดกันถึงเรื่องการแบ่งแยกอำนาจเด็ดขาดจากกัน คือ ส.ส. ก็มีหน้าที่นิติบัญญัติ ไม่ต้องมาบริหาร ซึ่งเป็นหลักการที่ผมเคยเรียนมาตั้งแต่สมัยท่านอาจารย์สมภพ โหดระกิตต์ นั้นแหละครับ ขออนุญาตเอ่ยนามท่าน อย่างนี้มันก็จะเป็นไปได้และก็ไม่ต้องมาเลือกตั้งซ่อม ทำไมเมื่อ Design แบบว่าให้ ส.ส. เลือกตั้งกันมาแล้ว เป็นรัฐมนตรีก็ต้องออกไป แล้วจะต้องเลือกตั้งซ่อมเข้ามาใหม่ หรือว่าเป็นคร่อมทั้งสองตำแหน่ง ซึ่งสามารถเอื้ออำนวยประโยชน์ในการออกกฎหมายสนับสนุนกิจการของตัวเองหรือในการบริหารงานของรัฐมนตรี ปัญหาอย่างนี้ มันยังขบไม่แตก ผมถึงต้องกราบเรียนท่านประธานและท่านประธานอนุกรรมการ กรอบ ๒ ผมเองคิดว่ามันจะต้องสร้างโจทย์คำถามที่เป็นโจทย์หลัก ๆ แล้วก็ต้องตีให้แตกเสียก่อนว่าเราจะไปทางไหน จะเอา ไม่เอา -----

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

หน้า ๑๔/๑

แล้วผมว่าตรงนี้จะชัดขึ้นนะครับ ส่วนรายละเอียดบางตัวที่ได้เสนอมานี้ บางอย่างมันก็ไปตามระบบอยู่แล้ว แต่บางอย่างถ้าเมื่อใจหทัยตัวใหญ่มันชัด ใจหทัยตัวเล็ก ๆ ตรงนี้ที่จะมาต่อ Jigsaw มันก็จะต้องปรับเปลี่ยน ให้มันสอดคล้องกับหลักการใหญ่ ผมคิดว่าต้องยอมรับว่าอันนี้เป็นเรื่องยาก แต่ข้อที่เราจะต้องทำคือ ผมคิดว่าท่านประธานอนุกรรมการกรอบ ๒ ท่านเสนอมานี้ ส่วนของเรากฎการยกเว้นฯ ก็ต้องดูว่า ข้อเสนอของท่านถูกใจเราไหม แล้วเราควรที่จะทบทวนอย่างไร เราควรที่จะต้องสร้างกรอบใหญ่ให้เห็น หลักการที่ชัดเจนก่อนหรือไม่ ผมกราบเรียนท่านประธานว่าถ้าเมื่อเราจะสร้างหลักการใหญ่และตอบปัญหา ที่มันเป็นใจหทัยมาในอดีต แล้วสิ่งเหล่านั้นมันชัดเจนนั่นเมื่อไรแล้ว ผมคิดว่าข้อยุติในการร่างจะง่ายขึ้นเยอะ มันจะไม่แกว่งไปแกว่งมา เพราะถ้าเมื่อจะไปทางนี้จะต้องไปแก้ตรงโน้นอะไรอย่างนั้นนะครับ แต่ถ้าเมื่อท่าน สร้างให้มาชัดเจนบอกว่า เอา ๑ ๒ ๓ อย่างนี้เป็นหลักการ แล้วตัวนี้มันจะปรับตาม ผมว่ามันจะง่ายขึ้น เยอะครับ กราบเรียนท่าน เพราะฉะนั้นผมก็เสนอในเรื่องของน่าจะดูนะครับว่ากรอบใหญ่หรือหลักการใหญ่ นั้นมันมีเบื้องหลังแนวคิดหลักการและเหตุผลอย่างไร ต้องชัดเจนก่อน แล้วถึงจะกำหนดเป็น Framework เป็นโครงร่างว่าเราจะเอาอย่างไร แล้วถึงจะไปดูรายละเอียดที่มันเป็นคุณสมบัติย่อย ๆ ซึ่งเป็นข้อปลีกย่อยที่ เสนอมานี้ประมาณ ๑๐ - ๒๐ ข้อนี้ครับ อันนี้ผมคิดว่าน่าจะทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนก่อน แล้วก็ดูตาม ประเด็นต่าง ๆ แล้วร่างตามนั้น อันนี้เป็นประการแรก

ประการที่ ๒ ผมอยากจะกราบเรียนว่าที่ท่านคณะอนุกรรมการกรอบที่ ๒ เขียนว่า นายกรัฐมนตรีควรจะมาจากสมาชิก ท่านหมายความว่าอย่างไร มากก็ได้ น้อยก็ได้ใช่ไหมครับ หรือยังไม่ แน่ใจ แต่กระผมเองผมยังเรียนยืนยันนะครับ กราบเรียนยืนยันว่าไม่ควรเขียนเลย แล้วผมก็ไม่เห็นด้วยกับ สมมุติฐานของหลาย ๆ ท่านว่า ความเป็นประชาธิปไตยนั้นต้องขึ้นกับเรื่องของการที่ต้องเขียน ในรัฐธรรมนูญว่า นายกรัฐมนตรีต้องมาจาก ส.ส. ผมว่าเป็นข้อได้เปรียบของคนที่เป็นนักเลือกตั้งต่างหาก ผมจะไม่กังวลใจนะครับ ถ้าเมื่อบ้านเมืองเรามันเจริญพอที่คนเราจะเลือกถูก อันนั้นผมไม่ว่า แต่ถ้าเมื่อ เมื่อไรก็ตามยังเป็นนักเลือกตั้งอยู่ ผมว่าคนที่จะเป็น ส.ส. แล้วเป็นนายกรัฐมนตรีได้ก็ต้องลงเขต กทม. ทั้งนั้น เพราะที่เหลือนั้นมันก็เป็นนักเลือกตั้งเกือบจะทั่วประเทศ แล้วท่านจะยอมหรือที่จะเอาคนประเภทที่ ยัง Disqualify เหล่านั้นเป็นนักเลือกตั้งโดยแท้มาเป็นนายกรัฐมนตรี สักวันหนึ่งมันอาจจะเกิดนะครับ ผมไม่แน่ใจ เพราะฉะนั้นผมเองโดยความเห็นส่วนตัวยังยืนยันอยู่ว่าไม่ควรจะเขียนอะไรเลย เพราะ ความเป็นประชาธิปไตยมันไปตามครรลองของมันอยู่แล้ว เมื่อ ส.ส. เขาได้เสียงข้างมาก เขาจะไปตั้งใคร ก็เป็นเรื่องของเขา เป็นเรื่องความชอบธรรม เขาได้เสียงข้างมากเกินครึ่งก็ตั้งพรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมาก เกินครึ่งอยู่แล้ว หากไม่พอจะต้องไปมีรัฐบาลผสมอย่างไรคุณก็ต้องไปเลือกเอา เลือกเอาแล้ว Solution ลงตัวไม่ได้ ก็ทำอย่างไรล่ะ จะต้องเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองคนใดคนหนึ่งหรือในสภา ก็คือเป็นการเขียน เพื่อกีดกันคนอื่น แต่เป็นการเขียนเพื่อเอาผลประโยชน์ไว้ให้เกิดขึ้นแก่ตัวคนที่มาเป็น ส.ส. ซึ่งถ้าเมื่อได้

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

หน้า ๑๔/๒

คนที่ไม่ใช่คนเลือกตั้งก็รอดตัวไป ได้นักเลือกตั้งเมื่อไรมันก็คงจะวนเวียนไม่เห็นอนาคตของประเทศชาติ
อยู่อย่างนี้แหละครับ

ประการที่ ๓ ที่ผมอยากจะกราบเรียนก็คือว่า ผมยังยืนยันว่าตัวสมาชิกผู้แทนราษฎร
กับตัวที่เป็นคณะรัฐมนตรีควรจะแยกจากกันเสียที เรายังใช้ผลประโยชน์ทับซ้อนกันมาเยอะเยอะแล้วครับ
แล้วมันก็มีปัญหาอย่างนี้มาตลอด เรื่องอย่างรัฐบาลที่แล้วเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุด ตัวรัฐมนตรี รัฐมนตรี
กระทรวงนั้นกระทรวงนี้ มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อย่างโน้นอย่างนี้ ถึงเวลาแล้วก็มาไหวต
เพราะฉะนั้นมันก็เป็นเรื่องที่มีมันเป็นวังวนของน้ำเน่าในการเมืองไทย ซึ่งมันไม่จบเสียที ถ้าเพื่อรัฐธรรมนูญ
ยังใช้ในลักษณะนี้ มันก็จะแก้ไขปัญหาลี้เหล่านี้อันนี้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าอันนี้ต้องปรับปรุงให้แน่ว่า
เราจะไปทิศทางไหน

คณะกรรมการการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เยาวเรศ ๑๕/๑

ประกาศที่ ๓ เรื่องของรัฐมนตรี เรื่องตรงนี้ที่ท่านไพบูลย์ท่านก็ได้ตั้งข้อสังเกตแล้วนะครับ ผมก็เห็นด้วยนะครับว่ามันมีปัญหาแล้ว เพราะฉะนั้นการเขียนนี้ผมอยากจะเขียนให้เห็นถึงเจตนาผมเลย ว่า รัฐมนตรีนั้นจะต้องเป็นบุคคลที่ไม่มีมลทินมัวหมอง และไม่เคยถูกตั้งคำพิพากษาให้จำคุก หรือแม้กระทั่งรอการลงอาญา เขียนไปให้มันชัดเลยครับ เป็นการล้มเลิกตัวหลักการที่ศาลรัฐธรรมนูญ ได้วางไว้หน้าครับ ซึ่งกระผมกราบเรียนด้วยความเคารพว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งในคำพิพากษานั้น

ประการสุดท้ายที่ผมอยากจะกราบเรียนก็คือว่า เงินบริจาคสนับสนุนควรอย่างไร หรือไม่ที่จะมีการกำหนด Limit เหมือนกัน คือบริจาคได้เท่านั้นเท่านั้นนะครับ ควรจะ Limit ใหม่ สมมุติบริษัท แห่งหนึ่งบอก ผมบริจาค ๒,๐๐๐ ล้านบาท มันจะกลายเป็นเครื่องที่เป็น Implication หรือเปล่าว่า ผมนี้แหละคือคนที่เข้าไปบริหารประเทศในอนาคต เพราะว่าผมเป็นหุ้นใหญ่ในพรรคการเมือง เพราะผม Pay เกือบทั้งหมดในการเลือกตั้งครั้งนี้ มันจะเป็นอย่างนั้นหรือเปล่า ผมเพียงแต่ตั้งคำถามนะครับว่า มันเหมาะสมไหมที่จะไม่ต้องมี Limit เลย หรือควรจะมี Limit ไว้ในระดับหนึ่งที่มันอยู่ในวิสัยนะครับ เพราะฉะนั้นอย่างพรรคการเมืองบ้านเรา สมมุติว่าเรา Say เสียว่าต้องการ สมมุติ ๕๐๐ คนนี้ครับ สมมุติมีได้ ๕๐๐ คน ครั้งหนึ่งก็คือ ๒๐๐ คนใช่ไหมครับ หัวหนึ่งตอนนี้ก็อาจจะประมูลได้ว่า ๓๐ ล้านบาท อาจจะถึง ๕๐ ล้านบาทในยุคที่เงินเฟื่อนะครับ เพราะฉะนั้นคนคนหนึ่งที่มีสตางค์ในระดับนี้เมื่อเอา ตัวเลขคูณลงไปแล้วนี่ครับ มันก็จะรู้ได้ว่าตัวเงินที่จะต้องจ่ายไปในการเลือกตั้งเท่าไร อันนี้เป็นข้อสมมุติฐาน ว่า สมมุติว่ามันมีการจ่ายกันอย่างนั้นจริง ๆ เพราะฉะนั้น ๖,๐๐๐ ล้านบาท ๗,๐๐๐ ล้านบาท จะได้ซื้อ รัฐบาลได้แล้วนะครับ อันนี้จึงควรจะมี Limit หรือไม่ อย่างไรครับ กราบขอบพระคุณครับ

ประธาน : ท่านสดศรีครับ

นางสดศรี สัตยธรรม : กราบเรียนท่านประธานนะคะ ดิฉัน สดศรี สัตยธรรม ในส่วน เกี่ยวกับเรื่องพรรคการเมือง ในฐานะที่ดิฉันเป็น กกต. ที่ดูแลกิจการพรรคการเมืองและประชามติ ขอบพูดในเรื่องประสบการณ์ที่ผ่านมาในเรื่องการดูแลการดำเนินงานของพรรคการเมือง เพราะว่าได้ประสบการณืโดยตรงในเรื่องนี้ แล้วก็เกิดปัญหาอย่างยิ่ง ซึ่งทาง กกต. ก็ได้ตรวจสอบในเรื่องการดำเนินการของพรรคการเมือง เราคงจะเห็นว่ารัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ มาตรา ๓๒๘ (๑) ระบุว่า การจัดตั้งพรรคการเมืองกระทำได้โดยบุคคลตั้งแต่ ๑๕ คนขึ้นไป แล้วก็กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง มาตรา ๘ ก็อ้างอย่างนี้เหมือนกันว่า เป็นคนไทยจำนวน ๑๕ คนขึ้นไปก็สามารถตั้งพรรคการเมืองได้ จากเหตุอันนี้ปรากฏว่าในปัจจุบันนี้มีพรรคการเมืองจำนวนมากถึง ๔๔ พรรคที่ตั้งขึ้นมาเป็นพรรคเล็กพรรคน้อย แล้วก็ตั้งชื่อแบบไม่คิดจะทำกิจการทางการเมืองจริง ๆ เช่นเป็นชื่อ กระบี่สะท้านฟ้า อะไรวางนี้เป็นต้น คือเราก็ดูแล้วว่าท่านติดหมั่งเงินกันหรืออย่างไร จริง ๆ ค่ะมีชื่อในประเภทนี้ แล้วก็

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ยาวเรศ ๑๕/๒

เปลี่ยนชื่อกันไป เช่น ขอโทษนะจะต้องเอ่ยนามนิดหนึ่ง คนขอปลดหนี้ ก็เปลี่ยนเป็น ไทยเป็นไทย
คือเปลี่ยนชื่อไม่ทราบตอนนี้จำไม่ได้แล้วว่าจะมีชื่ออะไร แล้วก็หลายพรรคที่ตั้งโดยต้องเรียนตรง ๆ ว่า
ไม่ได้คิดว่าจะดำเนินการทางการเมืองอย่างจริงจัง อาจจะมีมองในลักษณะว่าในเมื่อรัฐบาลตั้งเงินกองทุนให้
ท่านก็อยากจะมีส่วนร่วมในการใช้เงินกองทุนนี้ด้วย ซึ่งปัจจุบันนี้ในเรื่องเงินกองทุนที่ทางรัฐบาลสนับสนุน
มาประมาณ ๕๐๐ กว่าล้านบาท ในงบประมาณปี ๒๕๕๐ ทางรัฐบาลตัดหมด -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

จีรภา ๑๖/๑

เหลือเงินสะสมมาได้เรียนมาตั้งแต่ต้นก็ประมาณ ๕๕๐ ล้านบาท แต่เรายังมีปัญหาในเรื่องการจัดสรรเงินจำนวนมาก เพราะหลักเกณฑ์ระเบียบวิธีการที่ กกต. จะจัดสรรให้กับพรรคการเมืองต่าง ๆ มีทั้งหมด ๔ หัวข้อ ข้อแรกก็คือ จำนวนสมาชิก คือจำนวน ส.ส. และ ส.ว. ที่มีอยู่ในสภา ข้อที่ ๒ เกี่ยวกับจำนวนเปอร์เซ็นต์ของปาร์ตี้ลิสต์ ข้อที่ ๓ จำนวนสมาชิกในพรรคการเมืองนั้น ๆ แล้วก็ข้อที่ ๔ เกี่ยวกับสาขาพรรค ซึ่งปัจจุบันนี้ในเรื่อง ส.ส. และ ส.ว. ก็ไม่มีแล้ว ปาร์ตี้ลิสต์ก็หมดไป ก็คงมีเหลือ ๒ หัวข้อ คือจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองและสาขาพรรค ก็ปรากฏว่าขณะนี้มีการเพิ่มจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองเป็นจำนวนน่าตกใจนะคะ บางพรรคตอนนี้เฉพาะปี ๒๕๔๙ ประมาณ ๖ ล้านคน ไม่ทราบที่ท่านไปหาสมาชิกได้อย่างไรขนาดนั้น แล้วก็สมาชิกที่เข้าช้อนกับพรรคการเมืองอื่นเป็นจำนวนมาก ในส่วนสาขาพรรคก็ตั้งสาขาเป็นจำนวนมากถึง ๓๐๐ - ๔๐๐ สาขา เมื่อทาง กกต. ไปตรวจสอบแล้วก็ปรากฏว่าบางสาขาเป็นโรงนา เป็นโรงนาหรือห้องแถวเล็ก ๆ ท่านตั้งของท่านได้โดยที่ไม่คิดว่าทาง กกต. จะต้องเข้าไปตรวจสอบเราก็ต้องเตือนไป แล้วก็คงจะต้องปิดสาขาบางสาขาของท่านไป ในส่วนนี้ก็เห็นว่าการตั้งพรรคการเมืองไทยของเราง่ายเหลือเกิน ง่ายมากในการที่จะจัดตั้ง จะเป็นไปได้ไหมคะว่าเราควรจะแก้รัฐธรรมนูญในมาตรา ๓๒๘ (๑) ว่า จำนวนคนที่จะตั้งพรรคการเมืองได้ควรจะมากกว่า ๑๐,๐๐๐ คนขึ้นไป เพื่อให้พรรคการเมืองที่เกิดขึ้นเป็นพรรคการเมืองที่เข้มแข็ง ไม่ใช่เป็นพรรคเล็กพรรคน้อยแล้วก็มารอที่จะรวบรวมกันในการที่จะตั้งรัฐบาลหรืออะไรนี้ นอกจากนี้แล้วในเรื่องการทำธุรกรรมทางการเงินก็มีปัญหาอย่างยิ่ง มีพรรคหลายพรรคซึ่งมีข้อผิดพลาดว่ามีกาบริจาคเงินเข้าสู่พรรคการเมืองนั้น ๆ ผิดปกติ แต่การบริจาคนี้มีเทคนิคในการบริจาคก็คือ ถ้าเป็นบุคคลธรรมดาไม่เกิน ๒ ล้านบาท ถ้าเป็นนิติบุคคลก็ไม่เกิน ๕ ล้านบาท เนื่องจากการแจ้งการทำธุรกรรมทางการเงินที่จะต้องส่งไปตรวจสอบที่ ปปง. ในเรื่องการฟอกเงินนี้มีข้อกำหนดไว้ว่า ถ้าเป็นบุคคลธรรมดาต้อง ๒ ล้านบาทขึ้นไป แต่ถ้าเป็นนิติบุคคล ๕ ล้านบาทก็มีการบริจาคในลักษณะต่ำกว่าจำนวนนั้น ซึ่งเกิดปัญหาอย่างยิ่งว่า กกต. จะต้องแจ้งไปยัง ปปง. ได้หรือไม่ เพราะว่าเมื่อไม่เข้าหลักเกณฑ์อันนี้ทาง ปปง. ก็ไม่ตรวจสอบให้ คือเว้นแต่เราจะแจ้งว่ามีเหตุน่าสงสัย แต่คำว่า เหตุที่น่าสงสัย นี้จะไปหามีนประมาณพรรคการเมืองเขาได้ว่าเรามีเหตุที่น่าสงสัยหรืออะไรนี้ คือ กกต. ก็คงจะถูกฟ้องต่อไปถ้าหากว่าเราส่งไปให้ตรวจสอบที่ ปปง. เพราะฉะนั้นเรื่องการทำธุรกรรมทางการเงินมีปัญหาว่าจะทำอย่างไรที่เราจะให้ตรวจสอบการบริจาคเงินของพรรคการเมืองได้โดยที่เป็นการตรวจสอบที่ไปที่ไปของเงินนั้นว่ามีการสนับสนุนจากต่างชาติหรือไม่ ซึ่งอันนี้เป็นปัญหาสำคัญต่อความมั่นคงของประเทศว่า ไม่ว่าจะเงินจำนวนเท่าไรก็ตาม ถ้าเป็นที่น่าสงสัยหรือในกรณีเกินกว่า ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป จะต้องส่งให้ ปปง. ตรวจสอบทุกรายการ อันนี้จะเป็นการทำให้เกิดข้อเท็จจริงว่าเงินที่พรรคการเมืองได้รับบริจาค้นั้นเป็นเงินมาโดยชอบหรือไม่ หรือจะมีความประสงค์ที่จะดำเนินการอย่างไร

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

จรรยา ๑๖/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ปัญหาอีกอย่างหนึ่งก็คือ การควบรวมพรรคการเมือง ซึ่งเราจะเห็นได้ว่าหลังจากเลือกตั้งแล้วก็จะมี การควบรวมพรรคการเมืองให้เป็นรัฐบาล พรรคเล็กรวมเข้าพรรคใหญ่อะไรอย่างนั้นจะ กฎหมายรัฐธรรมนูญควรจะกำหนดเลยชัดเจนว่า เมื่อมีพรรคการเมืองแล้วก็จะไม่มีกำหนดเวลาในการควบรวมพรรคการเมืองนั้น เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของพรรคการเมืองนั้น ๆ หากว่าการตั้งพรรคการเมืองก็ดี หรือการควบรวมพรรคการเมืองก็ดี เป็นไปได้โดยยากแล้วนะคะ ก็คงจะทำให้เกิดการซื้อตัวนักการเมือง จะทำได้โดยยาก

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

แล้วก็จะตัดปัญหาในเรื่องว่า ประธานโทษณะคะ ส.ส. ชายตัวอะไรลงไปได้ระยะหนึ่งในช่วงที่ไม่มี การรวบรวมพรรคการเมือง หรือหากจะต้องทำการรวบรวมกันจริงก็ต้องก่อนระยะเวลา ๑๔๐ วัน ก่อนที่จะมี การครบวาระของสภาผู้แทนราษฎร อันนี้ก็คงจะเป็นจุดหนึ่งที่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ควรจะระบุให้ชัดเจน นะคะ ในเรื่องเงินกองทุนนี้ดิฉันก็ว่ายังมีปัญหาอย่างยิ่ง ถ้าให้ชัดเจนอย่างที่ระบุไว้ว่าบุคคลหรือพรรค การเมืองที่จะได้รับเงินสนับสนุนจะต้องมีสมาชิกพรรคจำนวนเท่านั้น หรือมี ส.ส. อยู่ในสภาจำนวนเท่านั้น สิ่งที่จะเกิดขึ้นก็คือการเรียกร้องของพรรคการเมืองเล็ก ๆ ที่ว่าตัวเองก็มีสิทธิที่จะได้รับเงินกองทุนนั้น ๆ ด้วย ซึ่งตามมาตรา ๓๒๘ (๒) ว่า การเลิกพรรคการเมือง มิให้นำเอาเหตุที่พรรคการเมืองไม่ส่งสมาชิกสมัคร รับเลือกตั้งหรือเหตุที่ไม่มีสมาชิกของพรรคการเมืองได้รับเลือกตั้งมาเป็นเหตุให้ต้องเลิกหรือยุบพรรค การเมือง เพราะฉะนั้นถ้าหากว่ายังมีการระบุว่าหลักเกณฑ์การที่ได้รับเงินกองทุนเป็นอย่างนั้นอย่างนี้แล้ว นะคะ แต่ถ้าเรายังไม่เลิก ข้อ ๒ ของมาตรา ๓๒๘ แล้วก็จะยังเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ แล้วก็ยังเป็นปัญหายุ่งยาก ที่ทาง กกต. ก็จะต้องดำเนินการต่อไป ซึ่งยังจะมีส่วนที่จะทำให้เกิดปัญหาในการแบ่งสรรเงินจำนวนนี้ด้วย นะคะ อันนี้ก็คงขอเป็นข้อสังเกตในส่วนที่เคยประสบมา แล้วก็ดูแลในกิจการพรรคการเมือง เพียงเท่านั้น ขอบพระคุณค่ะท่าน

ประธาน : ก่อนจะถึงท่านวิทยานิพนธ์เรียนตามท่านสดศรี ขอความรู้หนึ่งครั้งรับ พรรคกระบี่สะท้านฟ้า มันมีที่ตั้งอยู่ตรงไหน นี่ผมถามจริง ๆ

นางสดศรี สัตยธรรม : ในกรุงเทพมหานครค่ะ

ประธาน : มีไปจดทะเบียนจริง ๆ หรือครับ

นางสดศรี สัตยธรรม : จริงค่ะท่าน เดี่ยวจะเอารายชื่อมา แล้วก็ยังมีชื่อแปลก ๆ เพราะ ถ้าท่านสนใจที่จะเข้าเป็นสมาชิกพรรคนี้ดิฉันก็จะให้รายชื่อท่านไว้ค่ะ

ประธาน : ก็น่าสนใจแล้วขอใบสมัครมาดูด้วย ที่ถามนี้เพราะอยากรู้จริง ๆ ว่าทำไมถึงมี พรรคชื่อ นอกจากพรรคกระบี่สะท้านฟ้า มีพรรคอะไรบ้าง

นางสดศรี สัตยธรรม : คือยังมีชื่อพรรคที่ตอนนั้นมีปัญหากัน คือ ชื่อที่ว่าไม่ควรใช้เรื่อง สันติภาพแห่งชาติ อะไรอย่างนี้ ซึ่งเราก็ได้พิจารณาว่าการจดทะเบียนจะเข้าชื่อนี้ไม่ได้ชื่อพรรคการเมือง ก็คงจะหลายลักษณะ ท่านก็มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข แล้วก็ยุบเลิกกันไปนะคะ ต่อไปก็คงจะต้องมีพรรค ใหม่ ๆ ขึ้นมา เช่น มัชฌิมา หรือ ปฏิปทา อะไรก็แล้วแต่ ก็คงจะคิดว่าข้างหน้าก็คงจะต้องพิจารณา คือคิดว่า ไม่น่าจะมีพรรคการเมืองที่ตั้งขึ้นมาเพียงคน ๑๕ คน หรือ ๑๖ คนเท่านั้นสามารถตั้งพรรคการเมืองขึ้นมาได้ เพราะว่าจุดประสงค์ของการทำการเมืองไม่ใช่แค่เป็นเรื่องเล็ก ๆ นะคะ เป็นเรื่องใหญ่ทีเดียว ท่านจะต้องมี หลักฐาน จะต้องมียุทธศาสตร์อย่างชัดเจนในการตั้งพรรคการเมือง ไม่ใช่ว่าวัตถุประสงค์เพื่อจะมาเอา

คณะกรรมการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๑๗/๒

เงินกองทุนเท่านั้นนะคะ อันนี้ก็คิดว่าเพื่อให้พรรคการเมืองเข้มแข็งเราควรจะได้แก้ไขปรับปรุงในเรื่อง
รัฐธรรมนุญเกี่ยวกับพรรคการเมืองนี้ด้วยค่ะ

ประธาน : คนที่มาจดทะเบียนพรรคการเมืองท่านต้องขอใบรับรองสุขภาพจิตหรือเปล่า
คือไม่อย่างนั้นท่านปวดหัวตายนะคะ ครั้นแล้วก็ร่างรัฐธรรมนุญนี้ก็ไม่รู้จะไปป้องกันอย่างไร

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

วិณา ๑๘/๑

นางสดศรี สัตยธรรม : คือถ้าหากร่างรัฐธรรมนูญนี้ระบุว่า ให้มีการตรวจสอบสภาพจิต การตั้งพรรคการเมือง ดิฉันก็ว่าเหมาะ สมควรที่จะระบุไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ค่ะท่าน

ประธาน : เอาละครับ ขอเชิญท่านวิทยากรครับ

นายวิทยา งานทวี : ขอบขอบคุณครับท่านประธาน ผมขออนุญาตนะคะครับ คือสนับสนุน การอภิปรายของท่านวุฒิสภา ท่านศรีราชา แล้วก็ท่านคมสัน ในเรื่องของประเด็นคณะรัฐมนตรีนะคะ

ในส่วนของ ๑.๑ ที่บอกว่า นายกรัฐมนตรีควรมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือโดยให้ คำนึงถึง ก็แล้วแต่นะครับ ในระบบแบบแบ่งเขตนี้ก็รู้สึกหมายความว่าไม่มี Party list ถ้าจะไม่มี Party list ผมก็คิดว่าก็ควรที่จะมาระบุให้ชัดในประเด็นว่า คือควรจะให้พรรคการเมืองแสดงนโยบายและคณะรัฐมนตรี ในการบริหารงาน ตอนเลือกตั้งต้องแสดงให้เห็นชัดเจน คือถ้าไม่มี Party list ก็ควรที่จะมี Cabinet list ออกมานะครับ เพื่อการเลือกตั้ง เพื่อชัด เพื่อตัดปัญหา Party list ออกไป ผมก็คิดว่าน่าจะไปได้ทดแทนได้ ถ้าจะเป็นเรื่องชัดเจนว่ามาจากเขตนะครับ

และอีกส่วนหนึ่งก็คือ คุณสมบัติของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี ควรที่จะต้องมีการระบุ ในส่วนที่ส่วนต้องห้ามเหมือนที่บางท่านได้อภิปรายไปแล้วนะครับ แต่ควรจะมีมากกว่านั้นก็คือว่า ต้องถือว่าเป็นบุคคลสาธารณะที่จะต้องเปิดเผย ไม่ว่าจะเป็นการตรวจสอบรูปแบบไหนก็แล้วแต่ก็ควรที่จะชัดเจน เพื่อไม่เป็นข้อกังขาหรือเป็นที่ทะเลาะเบาะแว้งแม้แต่กับสื่อมวลชน

อีกประเด็นหนึ่งก็คือ ในเรื่องของ ๑.๗ ก็สนับสนุนท่านมานิจนะครับ ในเรื่องของรัฐบาล ที่หลังจากที่มีการยุบสภาที่ดี หรือมีการเลือกตั้งใหม่ที่ดี ไม่ควรจะมีรัฐบาลรักษาการนะครับ เพราะอำนาจ รัฐที่มีอยู่ยิ่งใหญ่ขนาด ผมอยู่ต่างจังหวัดจะรู้สึกเห็นชัดเลยนะครับ มีการเกณฑ์แล้วก็ใช้อำนาจรัฐในด้าน ต่าง ๆ ที่ทำให้เป็น Flavor ต่อการเลือกตั้งนะครับ แม้แต่การลงไปหาเสียง การเครือข่าย อะไรต่าง ๆ มันเป็น ประโยชน์มาก เพราะฉะนั้นถ้าจะให้ประโยชน์และเป็นธรรมควรที่จะให้ปลดกระทรวงรักษาการ อย่างน้อยเป็นในเวลาที่ยังไม่มีรัฐบาลเข้ามานะครับ ผมถือว่าอันนี้สาระสำคัญเลย เพราะที่ผ่านมานี้ ได้ดำเนินการอย่างนั้นจริง ๆ แล้วก็ทุกรัฐบาลด้วย ไม่ว่าจะใครเข้ามา ก็พยายามใช้กลไกนั้น กลายเป็น ขอบธรรมด้วยซ้ำนะครับ

อีกประเด็นหนึ่งก็คือ เรื่องของประเด็น ๒.๔ ในส่วนของพรรคการเมือง ก็สนับสนุน ท่านประพันธ์ แล้วก็ท่านสดศรีนะครับ คือผมเองสัมผัสมา ก็คือหลายคนที่ตั้งพรรคตามที่ท่านพูดนี้ คือตั้งใจ เหมือนกับตั้งบริษัทมารับเงิน มาหากินจากเงินของรัฐเพื่อมาใช้ทำกิจกรรมโน่น แต่จริง ๆ คือทำกิจกรรม ตัวเองทั้งนั้น แล้วก็ไปเกณฑ์มา แล้วก็แบ่งเงินให้ นะครับ ไปเชิญคนโน้นคนนี้เข้ามาเป็นสมาชิก เพราะเขา ระบุว่าต้องกระจายไปตามที่ต่าง ๆ เพราะฉะนั้นต่างจังหวัดจะเป็นศูนย์ของที่มาที่จะเข้ามาเป็นสมาชิก

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

วิถนา ๑๘/๒

แล้วก็รับส่วนแบ่งพวกนี้ไป ผมเลยคิดว่าที่ท่านคมสันพูดอาจจะถูกต้องในกรณีหนึ่ง แต่เนื่องจากปัจจุบันนี้ การเมืองยังไม่สมบูรณ์ ยังไม่พร้อม ผมก็ยังคิดว่าถ้ามันไม่ใช่ Priority แล้วควรจะตัดเสียเลยเพื่อไม่ให้เกิด ความไม่ถูกต้อง อาจจะเป็นประเด็นที่ใช่ แต่ว่าในส่วนใหญ่แล้วมันไม่ใช่อย่างนั้น ก็ขออนุญาตว่าไม่ควรจะมี แล้วไม่ควรจะอุดหนุนด้วย แล้วควรจะระบุโทษด้วยครับ คนที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการเมือง แล้วก็มาหาหิน ทางการเมือง ข้อดีไม่ว่ารูปแบบไหนควรจะมิโทษที่หนักมากกว่าปกติด้วยซ้ำ

นอกเหนือจากนั้นก็คือเรื่องของกรรวบรวมพรรคการเมือง อันนี้เห็นด้วยมากเลย คือการรวบรวมบริษัทถือว่ามันเป็นเหตุที่ทำได้ แต่การรวบรวมพรรคการเมืองนี่เป็นสิ่งที่ไม่ควรอย่างยิ่ง ผมมีพรรคพวกหลายคนนะครับเขาเคยสมัครเป็นสมาชิก ไม่ว่าจะ เป็นพรรคความหวังใหม่ พอตอนรวบรวม เขายังไม่รู้เลยว่าตัวเขาเองเขาเข้าใจว่าเขาเป็นสมาชิกพรรคความหวังใหม่ก็ควรจะจบ ตอนหลังถึงมารู้ว่า เขาโดนขายไปพรรคอื่นด้วย เพราะชื่อที่ติดใน List ถือว่าเป็นการโอนไปโดยปริยาย ซึ่งตัวเองตอนสมัคร ตั้งใจอยู่กับพรรคนี้ มันเป็นคนละอุดมการณ์ไปแล้ว แต่เขายังต้องไปตาม List เลยนะครับ ซึ่งอันนี้ไม่ควร อย่างยิ่ง

อีกส่วนหนึ่งถ้าจะเป็นไปได้ นะครับ ซึ่งผมก็อยากจะหารือว่า ถ้าสถาบันทางพรรคการเมือง ก็ดี ส.ส. ส.ว. ซึ่งเป็นบุคคลสาธารณะ ควรที่จะห้ามที่จะเข้ามา มีบทบาทในการบริจาคหรือมหรสพอะไร ต่าง ๆ พวกนี้นะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๑๙/๑

เพื่อป้องกันไม่ใช้หน้าที่หลักของตัวเอง เช่น งานวัด งานอะไรต่าง ๆ นี้เพื่อตัดตอน อันนี้ไม่ทราบว่าจะ
เป็นไปได้ไหมครับ ถ้าจะออกเป็นกฎหมายขึ้นมา เพราะปัจจุบันนี้หน้าที่ของ ส.ส. หรือว่า ส.ว. ไม่ได้
ทำหน้าที่ตรงนั้น ควรจะใช้เวลาอยู่กับสภาเพื่อทำกฎหมาย แต่ถึงเวลานี้เอาเวลาไปอยู่กับเรื่องงานซึ่งไม่ใช่
หน้าที่ด้วย งานแต่งงาน งานวัด อันนี้ด้วยเหตุผลที่ลงพื้นที่ แต่จริง ๆ ไม่ใช่ครับ การลงพื้นที่ควรจะมี
หลักเกณฑ์มากกว่านั้น เข้าไปรับรู้เรื่องประชาชน แต่ตอนนี้กลายเป็นลักษณะของการอุปถัมภ์ ผมคิดว่า
ถ้า Bullet to ตรงนี้ได้มันจะเป็นเรื่องที่ดีมาก และเป็นการป้องกันคนที่ จะสร้างโอกาสให้คนตั้งใจทำงาน
ในอนาคตมีโอกาสมากกว่า ไม่อย่างนั้นปัจจุบันนี้ถ้าบอกว่า ส.ส. เลือกมาแล้ว แต่ถ้าไม่มาสัมผัสในงาน
แต่งงาน งานทอดกฐิน หรืออะไรนี้ ก็ถือว่าคน ๆ นั้นนี้ทิ้งประชาชน ซึ่งจริง ๆ ไม่ใช่ ถ้าเขาใช้เวลาในรัฐสภา
มากกว่านั้นทำหน้าที่ของตัวเองให้มันเกิดประโยชน์กับสังคมที่ควรจะเป็น ผมว่ากลุ่มนั้นควรจะได้รับ
การยอมรับในฐานะของตัวแทนประชาชนมากกว่าคนที่เอาเวลาไป Promote ตัวเอง ก็อยากจะลองหารีโอนะครับ
ก็ขอหรือว่ามีประเด็นพวกนี้ที่จะทำให้คุณสมบัติของ ส.ส. ส.ว. ให้มีคุณภาพที่ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ปัจจุบัน
ได้หรือไม่ อย่างไร ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ขอเชิญท่านนุรักษ์ครับ

นายนุรักษ์ มาประณีต : ขอบพระคุณท่านประธานครับ ผม นุรักษ์ มาประณีต ครับ
มีไม่กี่ประเด็นหรอกครับ ซึ่งก็อาจจะสอดคล้องกับบางท่านที่ได้ทราบเรียนไปแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ท่านอาจารย์ศรีราชา นะครับ ผมเห็นด้วยอย่างยิ่งเลยว่าจะกำหนดกรอบใหญ่ไว้ นะครับ แล้วก็จะย้ายขึ้น
ในการมาอภิปรายในจุดไหน นะครับ แต่คิดว่าเรายังไม่สามารถกำหนดกรอบใหญ่ได้ ก็อาจจะเนื่องจาก
เราต้องรับฟังความคิดเห็นจากทั่วประเทศมาก่อน ก็คิดว่าในเรื่องนี้อาจจะมีความเห็นเพื่อเตรียม
กรอบใหญ่ไว้ ซึ่งเราจะต้องถือจากประชามติทั่วประเทศที่ทยอยเข้ามา นะครับ

ในเรื่องของนายกรัฐมนตรีนี้นะครับ ผมเห็นด้วยอย่างยิ่งกับอาจารย์ศรีราชาเลย ว่าไม่น่า
จะกำหนดไว้ว่ามาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรจะตัด มาตรา ๒๐๑ วรรคสอง ทิ้งไปเลย นะครับ ถ้าตัด
แค่นั้นไปก็หมดแล้วครับ จบ นะครับ เพราะว่าท่านลองคิดง่าย ๆ แล้วกัน นะครับ เราเลือกสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรเข้ามา ก็เหมือนถ้าเราจะเทียบกับบริษัท ก็เหมือนบริษัทหนึ่ง นะครับ บริษัทนี้เขาจะตั้งใครเป็น
ผู้จัดการนี่ไปตั้งใครก็ได้ จะตั้งจากคนในบริษัทเขาหรือคนนอกก็ได้ นะครับ เป็นเรื่องของสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรไว้ แล้วก็รัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ น่าจะใช้นาน เพราะฉะนั้นถ้าเราไปตีกรอบแคบอย่างนี้ ปัญหาต่อมา
มันจะมีว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดูแล้วไม่มีใครเหมาะสมที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีได้เลย ก็จะมีปัญหา
อย่างที่ผ่านมา เพราะฉะนั้นอะไรที่เขียนไว้มีปัญหาไม่น่าจะเขียนเข้าไป นะครับ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
มีเสียงคัดค้านจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเฉพาะอย่างยิ่งตอนนี้มักจะอ้างว่ากลัวสืบทอดอำนาจ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๑๙/๒

ที่จริงผมว่าเขาเองเป็นผู้เลือกนายกรัฐมนตรี พวกตัวเองก็อย่าไปเลือก และเลือกแล้วตัวเองก็ต้องยอมรับ เพราะฉะนั้นผมมีความเห็นตรงกับอาจารย์ศิริราชาว่าไม่ควรจะกำหนดว่าจะต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่เป็นนายกรัฐมนตรีที่กำหนดไว้ว่า ไม่เกิน ๒ วาระนั้น ผมเห็นควรว่าน่าจะกำหนดไปถึงรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยนะครับ คือให้มันกว้างไป คืออาชีพนักการเมืองนี้ไม่ควรจะมีในประเทศไทยแล้วนะครับ คือคุณมาอาสาทำงานให้กับบ้านเมือง ๒ วาระก็ควรจะไปได้แล้ว ไม่ใช่ว่ามีอาชีพนักการเมืองตั้งแต่หนุ่มยันแก่ สืบทอดไปถึงลูกไปถึงหลานด้วย แค่ ๒ สมัยมาช่วยประเทศชาติก็เพียงพอแล้วนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อุทัยวรรณ ๒๐/๑

ส่วนในเรื่องนายกรัฐมนตรี แล้วก็นายกรัฐมนตรีรักษาการ ผมเห็นด้วยกับท่านมานิจ นะครับ คือไม่ควรจะมี เพราะว่าจะได้เปลี่ยนในการเลือกตั้ง ในบางประเทศก็จะให้ประธานศาลฎีกาเป็น ซึ่งถ้าเสนอไปอย่างนั้นก็เดี๋ยวจะหาว่าตุลาการไปยุเขาอีกนะครับ เพราะฉะนั้นผมก็ใคร่จะขอเสนอว่า บุคคล ที่เป็นนายกรัฐมนตรีรักษาการน่าจะคัดมาจากอดีตนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้เล่นการเมืองมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรืออะไรก็ตามนะครับ แล้วก็ให้ท่านเลือกกันมา ๑ คน มาเป็นนายกรัฐมนตรีรักษาการ คือขณะที่มี ชีวิตอยู่อาจจะมียกรัฐมนตรีที่เลิกเล่นการเมืองไปแล้ว ๓ คน ๔ คน ก็ให้ ๓ - ๔ คนนั้นมาเลือกกัน ๑ คน ว่าใครมาเป็นนายกรัฐมนตรีรักษาการ ก็จะได้บุคคลที่เคยทำงานแล้ว แล้วก็ก็เป็นกลาง ส่วนรัฐมนตรีก็นำไปให้หมดนะครับ ให้ปลัดกระทรวงมารักษาการแทน ซึ่งก็จะเป็นกลางดีกว่าที่จะให้รัฐมนตรีมารักษาการอยู่

ส่วนในการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรี ถ้าความเห็นผมเองก็ยังยืนยัน เคยเสนอไปแล้วนะครับ ว่าน่าจะมาจากการเลือกตั้งโดยตรง ซึ่งก็อาจจะมีปัญหาบางจุดว่าที่ผมไม่ให้เสนอเลือกตั้งโดยตรง ก็เพราะว่าจะได้แบ่งแยกหน้าที่ของนิติบัญญัติกับบริหารออกไปจากกันเด็ดขาดเลยนะครับ ไม่ใช่ว่าบริหาร กับนิติบัญญัติเป็นพวกเดียวกัน ปัจจุบันนี้เป็นพวกเดียวกัน แต่ถ้าในกรอบใหญ่ก็ต้องมาจากไม่ใช่ เลือกตั้งโดยตรง ผมก็คิดว่าจะมีอีกทางหนึ่งนะครับ แทน บัญชีรายชื่อที่ท่านก็กำหนดตำแหน่งคนที่จะมา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีพร้อมคณะรัฐมนตรีมาพร้อมกันเลย แล้วก็เลือกกันไปพร้อมกันในคราว เดียวกันกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนบัญชีรายชื่อนั้นไม่จำเป็นต้องมีแล้ว กำหนดตัวคนที่จะเป็น นายกรัฐมนตรี แล้วก็คนที่รัฐมนตรีไว้ในคราวเดียวกันไปเลย ก็เป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งที่ใคร่จะเสนอไว้

ส่วนพรรคการเมือง อย่างที่ทราบ ๆ กันอยู่ว่ามีหลายพรรค แม้แต่พรรคที่ท่านประธาน สงสัย ท่านยังว่าตั้งไปได้อย่างไร ผมทราบเรียนท่านประพันธ์ และท่านบอกว่าเป็น กกต. สมัยก่อน สมัยนี้ ยังตั้งไม่ได้ แล้วก็คิดว่าท่านคงไม่รับด้วย เพราะฉะนั้นปัญหาที่มีคือตั้งพรรคมาเพื่อจะมีวัตถุประสงค์ อย่างเดียวนะครับ ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะให้พรรคการเมืองแกร่งกล้า หรือเป็นตัวแทนของกลุ่มคน กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง มีวัตถุประสงค์เดียวคือต้องการได้รับเงินอุดหนุนปีละล้านบาท ๒ ล้านบาท ตั้งขึ้นมา นะครับ บางพรรคผมเห็นว่าสถานที่ยังไม่มีเลย ต้องไปยืมสถานที่คนอื่น ยืมกระจุก ยืมโต๊ะ ยืมอะไรมาตั้งไว้ แล้วก็ปัจจุบันนี้ศาลรัฐธรรมนูญ ทาง กกต. ก็เสนอยุบมาอยู่หลายพรรค ทำให้เป็นที่รกรง รกศาลนะครับ เพราะฉะนั้นก็ฝากท่าน กกต. ๒ ท่านที่อยู่ในที่นี้นะครับว่า ต่อไปท่านจะมีมาตรการอย่างไรที่จะรับ จัดระเบียบพรรคการเมืองครับ

ประธาน : เชิญท่านพิสิฐครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม พิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ

ผมขออนุญาตตั้งเป็นประเด็นไว้เพื่อได้มีการบันทึกไว้ครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

อุทัยวรรณ ๒๐/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ประกาศที่ ๑ ในเรื่องของนายกรัฐมนตรีว่าให้เป็น ส.ส. จากการแบ่งเขต ผมอยากจะขอเสนอว่าน่าจะเปิดกว้างไว้ว่าเป็น ส.ส. ผมยังไม่อยากให้เปิดกว้างถึงขั้นที่ว่านายกรัฐมนตรีมาจากใครก็ได้ เพราะปกติแล้วการที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีได้จะต้องเป็นผู้นำของทางด้านการเมือง ซึ่งก็มักจะเป็นหัวหน้าพรรค จะต้องได้รับการสนับสนุนจาก ส.ส. ที่จะต้องยกมือให้ เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นอย่างนี้แล้ว หากเราไม่หยุดเขียนว่า นายกรัฐมนตรีต้องมาจาก ส.ส. แล้วเปิดกว้างไว้ ก็เท่ากับเป็นการไม่กำหนดให้มีการเปิดตัวให้ประชาชนได้เลือก เพราะว่าเมื่อมีการเลือกตั้งไปแล้วนี้ไม่มีหลักประกันว่าผู้ที่ประชาชนมองไว้จะมาเป็นนายกรัฐมนตรี เพราะฉะนั้นการที่กำหนดว่านายกรัฐมนตรีเป็น ส.ส. นี้ น่าจะถูกต้อง แต่ผมยังคิดว่าเรื่อง Party list เป็นเรื่องที่มีประโยชน์ จึงไม่อยากจะไปปิดกั้น เพราะว่าคนที่ เป็นนายกรัฐมนตรีไม่ควรจะดูแลเฉพาะเขตของตัวเอง ควรจะดูแลทั่วประเทศ ดูแล ส.ส. ซึ่งอยู่ในพรรค เพราะฉะนั้นการที่จะต้องใช้เวลาเหล่านี้ก็มากโขอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นน่าจะเปิดกว้างมากกว่า นั้นประกาศที่ ๑

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

กุลนที ๒๑/๑

ประการต่อมาก็คือในเรื่องของการกำหนดระยะเวลาอภิปรายไม่ไว้วางใจ ที่ทำให้ผ่านไปครึ่งวาระก่อนจึงค่อยอภิปราย จริง ๆ แล้วนี่การอภิปรายไม่ไว้วางใจเป็นโอกาสของรัฐบาลในการชี้แจง ชี้แจงในสิ่งที่สังคมหรือประชาชนข้องใจ เพราะฉะนั้นในวาระแรก ๆ ของการเข้ามาดำรงตำแหน่งหากมีเรื่องอะไรเกิดขึ้นในทางการเมืองก็เป็นโอกาสที่ชี้แจง ผมไม่เห็นปัญหาว่าการอภิปรายจะเป็นปัญหา ถ้ารัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีท่านนั้นมีความบริสุทธิ์อย่างแท้จริง จริง ๆ ไม่ควรจะไปปิดกั้นว่าจะต้องมีการผ่านพ้นไปแล้ว

ประการที่ ๓ เรื่องของการอภิปรายไม่ไว้วางใจนี่นะครับ เราได้เห็นประสบการณ์มาแล้วว่า ได้เกิดมีการย้ายรัฐมนตรีก่อนที่จะมีการอภิปราย เพื่อหนีการไม่ไว้วางใจ ตรงนี้เราอาจจะต้องเขียน Lock ไว้เพื่อจะไม่ให้เกิดปัญหานี้

ประการที่ ๔ ในเรื่องของการเปิดเผยรายได้ของพรรคการเมือง ผมจริง ๆ ก็เห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ เพราะว่าเราพยายามจะไปเขียนอะไรต่ออะไรแล้ว แต่ทางปฏิบัตินี้ก็มักจะทำให้เกิดผลได้ยาก ปัญหาหลักสำคัญของบ้านเมืองขณะนี้ก็คือเรื่องของระบบอุปถัมภ์ ระบบของการใช้เงิน ซึ่งจะผ่านหรือไม่ผ่านพรรคการเมืองก็แล้วแต่ แต่ว่าได้มีการใช้เงินเป็นจำนวนมากเพื่อหวังผลทางการเมือง เราได้กำหนดทางด้านรายได้ แต่เรายังไม่ได้มีการพูดถึงเรื่องของการใช้จ่ายของพรรคการเมือง ควรจะต้องมีการกำหนดหรือไม่ว่าพรรคการเมืองจะต้องเปิดเผยค่าใช้จ่ายของตัวเอง และค่าอะไรที่มันยังไม่ได้เปิดเผยนี้ต้องถือว่ามีความผิด ต้องถูกลงโทษได้ ต้องถูกลงโทษอย่างแสนสาหัส เพราะถือว่าเป็นการทำลายระบอบประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นถ้าเกิดมีการเปิดเผยด้านรายได้ก็ควรจะต้องมีการเปิดเผยค่าใช้จ่ายของพรรค โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่จะไม่ให้มีการเอาเงินไปหล่อเลี้ยงบำรุง อย่างที่เราได้รับฟังกันมามากมาย

ประการต่อไป เรื่องของการส่งสมาชิกพรรคเข้ารับเลือกตั้งว่า ถ้าพรรคใดไม่ส่งก็จะไม่ได้รับการสนับสนุนเงิน อันนี้ผมคิดว่าเราต้องแยกระหว่างการที่พรรคตั้งขึ้นมาเพื่อมุ่งแต่การรับเงินด้านหนึ่งกับการที่ได้มีเหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อเดือนเมษายน ที่มีพรรคการเมืองบางพรรคปฏิเสธที่จะเข้ารับเลือกตั้ง เพราะไม่เห็นด้วยกับรัฐบาล ตรงนี้น่าจะต้องแยกแยะให้เห็นให้ชัดเจนว่าหากเป็นการ Boycott หรือเป็นผลมาจากการที่รัฐบาลทำไม่ถูกก็ต้องไม่มีปัญหาในเรื่องของการรับเงินสนับสนุนพรรคการเมือง

ประการต่อมาก็คือเรื่องของการจำกัดวงเงินสนับสนุนพรรคที่ว่าไม่เกิน ๒ ล้านบาท นี่นะครับ ผมเองเห็นว่าประชาชนคนไทย หรือธุรกิจนี้ก็มีหลากหลาย แต่ละคนก็มีกำลังมากบ้าง น้อยบ้าง บางคนก็อยากจะบริจาค อย่างที่เมื่อวานนี้เราได้ยินจากหัวหน้าพรรคท่านหนึ่งมาชี้แจงกลุ่ม ๒ ว่าจะบริจาค ๒๐ บาท ก็ต้องมาแสดงหลักฐานว่ามีแหล่งหรือตัวตน โดยแสดงบัตรประจำตัวหรือว่าสำเนาทะเบียนบ้าน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ภาคที่ ๒๑/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ก็ทำให้การบริจาค ๒๐ บาทนั้นไม่เกิดขึ้น สิ่งนี้ผมคิดว่าน่าจะต้องแก้ไข อีกทางหนึ่งถ้าเกิดมีผู้ที่มีเงินมาก แล้วก็อยากจะบริจาค เราก็น่าจะเปิดกว้างให้ แต่ว่าน่าจะต้องมีการเปิดตัวเพื่อจะให้เกิดระบบของการที่จะตรวจสอบได้ว่าบริจาคแล้วนี้หวังผลอย่างไร หรือไม่

ประการสุดท้าย ในเรื่องของอาชีพนักการเมือง ผมเองอยากจะขอแสดงความเห็นเป็นบันทึกไว้ นะครับว่า ผมไม่เห็นด้วยกับการที่ไปจำกัดจำนวนปีหรือวาระของ ส.ส. เพราะว่าผมคิดว่า การทำงานการเมืองของ ส.ส. ถึงแม้หลายคนอาจจะ เป็น ส.ส. ที่เราน่าเกลียดน่าชัง แต่ก็ เป็นงานที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถพอสมควร เพราะว่าสิ่งเหล่านี้เราไม่ควรจะปล่อยให้เป็นงาน Hobby ของนายทุน บางรายที่อาจจะเข้ามาชั่วคราวแล้วก็หนีหายไป แต่ถ้าเกิดมีใครที่ทุ่มเทตัวเองที่จะทำงานด้านนี้ อย่างเต็มที่นี้ก็น่าจะเปิดได้ แต่ขณะเดียวกันผมก็เห็นด้วยที่ว่าตัวผู้นำหรือนายกนี้น่าจะจำกัดสมัยการเป็น นายกรัฐมนตรีได้ อาจจะไม่เกิน ๒ สมัยเป็นต้นครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

พรเทพ ๒๒/๑

ประธาน : เชิญท่านนครินทร์ครับ

รองศาสตราจารย์นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ : กราบเรียนท่านประธานครับ กระผม นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ ครับ ก็มีเรื่องประเด็นที่จะให้ความเห็น แล้วก็อาจจะต้องประท้วงโทษที่เห็นแย้งกับท่านนุรักษ์ นั่งติดกับผมเองนะครับ แล้วก็เห็นแย้งกับท่านศรีราชานะครับ ผมกลับคิดว่า แม้ว่าเราจะคุยกันเรื่องแนวคิด เรื่องกรอบใหญ่ไม่มากนัก แล้วก็ไม่ค่อยได้จริงจัง ผมเข้าใจนะครับ แต่โดยจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ผมกลับมองว่ากรอบใหญ่มันเกิดขึ้นไปแล้ว มันอยู่ในใจของพวกเราทุกคน เพียงแต่ว่าเราอาจจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม ก็คือกรอบรัฐสภาพันนั้นแหละครับ ผมยังคิดว่าประเทศไทยไม่มีการปกครองระบอบอื่น ก็ระบอบรัฐสภาพที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ผมไม่คิดว่ากรอบอื่นจะขึ้นมาแทนกรอบใหญ่นี้ได้ ให้ไปฟังความคิดเห็นของประชาชน ให้ประชาชนข้างล่างให้มาอย่างอื่น ผมกลับคิดว่าก็คงไม่มีทางเปลี่ยนกรอบรัฐสภาพเป็นกรอบอื่นได้ กระผมไม่ทราบนะครับ ไม่ทราบว่ากรรมการจะยอมรับหรือไม่ ถ้าเสียงส่วนใหญ่ให้เปลี่ยนกรอบ ระบอบนี้เป็นอย่างอื่นก็คงลำบากนะครับ ก็ต้องเป็นรัฐสภาพที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนะครับ แต่ผมคิดว่าสิ่งที่มันจะเป็นข้อต่างกันคือเรื่องของ ๒ เรื่องใหญ่ ๆ ผมว่าสิ่งที่เราไม่ลงตัวนี้นะครับ เรื่องที่ ๑ ก็คือ เรื่องที่มันเป็นแบบแผนปฏิบัติและเป็นปัญหาของเราเอง อันนี้เป็นเรื่องของแบบแผนปฏิบัติ กับปัญหาบางอย่างของเราเองในระยะเวลา ๑๐ กว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งทุกอย่างมันไม่นิ่งและไม่ลงตัว แล้วมันอยู่ในใจของพวกเรา เพราะฉะนั้นพวกเราก็จะยกปัญหาโน้นปัญหานี้มา อันนี้เป็นปัญหาเรื่องหนึ่ง กับอีกเรื่องหนึ่ง คือเรื่องต่างประเทศ เรื่องที่เป็นความก้าวหน้า แนวคิดใหม่ ๆ ซึ่งเราเอาเข้ามาก็ไม่ลงตัว ในส่วนของส่วนที่เป็นปฏิบัติภายในของเราที่ไม่ลงตัวนี้นะครับ ผมอยากเรียนด้วยความเคารพหลายท่าน ยกตัวอย่างเช่น ถามว่าควรเขียนหรือไม่ว่า นายกรัฐมนตรีต้องเป็น ส.ส. ความจริงถ้าประเทศประชาธิปไตยที่ลงตัวนี้ไม่ต้องเขียนเลยก็ได้ เพราะว่ามันเป็นมารยาทของ ส.ส. ต้องเอา ส.ส. เป็นนายก มันเป็นมารยาทครับ ผมก็ไม่คิดว่า ส.ส. ที่ไหนจะเอาตำแหน่งนายกไปถวายคนอื่น มันเป็นกติกา มารยาท แล้วคนที่ไม่เป็น ส.ส. ก็ไม่ควรจะไปรับนายกด้วย มันก็เป็นมารยาทที่ไม่ควรรับนะครับ มันเป็นมารยาท แต่เนื่องจากเราไม่ค่อยมีมารยาทกันก็ต้องเขียน ผมคิดว่าต้องเขียน หรือหลายเรื่อง บางเรื่องเป็นมารยาทชัด ๆ เลยนะครับว่า แม้กระทั่งตำแหน่งเรื่องรักษาการผมก็ว่าเป็นมารยาท ความจริงเป็นที่รู้กันว่ารัฐบาลรักษาการนี้มีมารยาทห้ามทำอะไรบางอย่างอยู่ แต่ผมคิดว่าเราก็เจอรัฐบาลที่มันไม่มีมารยาท ทำอะไรหลายเรื่อง ซึ่งหยุดเกินกว่ากรอบนะครับ ผมเห็นช่วงสุดท้ายนี้ หนังสือเวียนในเลขที่ ครม. นี้ชัดเจน รัฐบาลรักษาการต้องทำอะไรบ้าง แต่ตัวเองก็ไม่ทำในสิ่งที่ตัวเองได้แถลงไว้ในมติ ครม. เป็นหนังสือเวียนของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ก็ทำอะไรที่มันเกินมารยาท ก็ทำให้เป็นเรื่องยุ่งยาก เราต้องเขียนเรื่องนี้มากำหนดกรอบอีกว่า รัฐบาลรักษาการจะต้องทำอย่างไรอย่างนี้ ก็ต้องเรียนว่า การที่จะให้รัฐบาลรักษาการนี้ไม่สามารถรักษาการได้ เอาปลัดกระทรวงมา อันนี้ก็มันเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจากปัญหาความไม่ลงตัว

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ของเรา ผมกลับคิดว่าเราต้องทำให้พอดีอย่าสุดโต่ง ที่นี้พอเรามีปัญหาบ้าง ผมมีความรู้สึกว่ เราคือคนไทย เราคือผมด้วย ทุกท่านด้วย ผมด้วยนะครับ พอเรามีปัญหาบ้างเราก็พยายามจะยกกรณี ผมพูดกับ ท่านอนพิชฌ์ ท่านอนพิชฌ์ก็บอกเราพยายามยกกรณีเฉพาะกิจบางเรื่องพิเศษขึ้นมาเขียนเพื่อแก้มัน แล้ว เวลาเราแก้มันตั้งใจหรือไม่ได้ตั้งใจ ผมต้องพูดว่า รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เปลี่ยนการเมืองเราไปมากกว่าที่เรา คิดนะครับ การกำหนดให้นายกรัฐมนตรีไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็บอกว่าเหตุผลก็อธิบายได้อีก เป็น ๑๐ เล่มเกวียน จะเขียนอย่างไรก็ได้ครับ ผมเขียนวิทยานิพนธ์ ๑๐ เล่ม เพื่ออธิบายเรื่องนี้ก็ได้ แต่โดย ผลของมันคือ ทำให้นายกไม่ไปสภา แล้วท่านจะเรียกระบบนี้ว่า ระบบรัฐสภาก็ได้ ก็ฟังถูกนะครับ แต่ผมว่า ลองไปตามนักเรียนรัฐศาสตร์ดูมันก็แปลก ๆ อยู่เหมือนกัน นายกรัฐมนตรีไม่ไปสภา เมื่อวานเขาล้อกันอยู่ นะครับ พรรคไทยรักไทยมา มีรัฐมนตรีอยู่คน เขาเรียกรัฐมนตรีประจำสภา มีอยู่คนเดียวคอยตอบแทน กระทรวง คนอื่นเขาไม่มากันหรือครับ กระจุกก็ไม่มาตอบ อะไรก็ไม่มาตอบ มันก็แปลกอยู่ ก็บอกระบบนี้ ระบบรัฐสภา ไอ.เค. มันก็แปลกประหลาดนะครับ ความแปลกประหลาดอันเนื่องมาจากเราต้องการ แก้ปัญหาอย่างหนึ่ง แล้วก็ผลออกมาอีกอย่างหนึ่ง แล้วมันก็สุดโต่งไปมาก ถามผมว่า การกำหนดกรอบ ของนายกหรือรัฐมนตรีไว้ ๔ ปีนี้ เป็นเรื่องที่รัฐสภาฟังกระทำหรือไม่ จริง ๆ รัฐสภาทั่วโลกก็ไม่ทำกัน แต่ผม เข้าใจว่าเรากำหนดเพราะว่าเราเจอปัญหาอยู่ ก็ยังสองจิตสองใจว่า ตัวนี้นะครับ ใจของผมสรุปอย่างนี้ นะครับท่านประธาน ว่าพอเรามีปัญหานี้บางทีเราแกว่ง ผมเองก็แกว่งนะครับ ผมก็อาจจะเชียร์ว่า เอาอย่าง นี้ให้มันสุด แก้ปัญหาได้ แต่ผมกลับคิดว่าเราอย่าแกว่งออกจากกรอบใหญ่ คือรัฐสภาที่มี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข ผมตอบท่านศรีราชาว่า เรามีกรอบใหญ่แล้ว เพียงแต่ว่าตัวแกว่งนี่อย่าแกว่ง ให้มาก เอาพอดี ๆ แล้วให้มันเดินไปในเส้นทางอันนี้ -----

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ความแก่งอันที่ ๒ นี้ผมคิดว่าเป็นความแก่งอันเนื่องมาจากว่ารัฐธรรมนูญแบบเดิมนี้อยู่ไม่ได้ ผมเชื่อว่ารัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ได้สร้างก้าวใหม่ขึ้นไปแล้ว แล้วรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ก็คงจะไปถอยกว่านั้นไม่ได้ แล้วเรื่องของกรอบการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างนี้ครับ ความเป็นนิติรัฐ อย่างนี้เป็นสิ่งที่มันถอยไม่ได้แล้ว จะถอยกลับไปหลังรัฐธรรมนูญปี ๒๕๑๗ ปี ๒๕๒๑ ปี ๒๕๓๒ ปี ๒๕๓๐ มันถอยไม่ได้แล้วครับ เพราะฉะนั้นส่วนนี้ก็มีส่วนที่ผมถือว่ามันก็เป็นจุดที่ก้าวต่อไป เพียงแต่ว่าส่วนนี้จะมากหรือน้อย จะทำอย่างไรให้ลงตัวนะครับ ผมกราบเรียนนะครับว่า ผมไม่เห็นด้วยกับท่านคมสัน หรือแม้กระทั่งท่านนุรักษ์ ซึ่งนั่งอยู่ข้างผม ถ้าจะเลือกนายกรัฐมนตรีโดยตรงที่สุดไปเลยครับ ก็เป็นสิ่งที่กรอบของรัฐธรรมนูญที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขทั้งหลายไม่ทำกัน คือเอาตรงกรอบใหญ่นี้ ถ้ากรอบใหญ่นี้แน่นแล้วก็แก่งนิดหน่อยนะครับ ผมกลับคิดว่าเหตุผลที่ต้องแก่งนิดหน่อยนี้เพราะ ๑. ปัญหาความไม่มีมารยาทในการเมือง ในประเทศบางประเทศเขาเป็นรัฐมนตรี ๒ สมัย เขาจะไม่เป็นสมัยที่ ๓ ครับท่าน เรื่องเหล่านี้มันอยู่ในกฎ กติกาของพรรคการเมืองอยู่แล้ว แต่ของเราเป็นรัฐมนตรีก็ต้องเป็นจนตายครับ เป็นความไม่มีมารยาทของนักการเมืองเราเอง หรือคนที่ต้องคดีอาญานี้ อย่างว่าต้องคดีอาญาเลย แม้แต่ถูกขู่กล่าวหาเพียงเล็กน้อยนี้ก็ลาออกกันหมดแล้ว ไปมีปัญหาเรื่องคู่สาวนิดหน่อยเขาก็ออกแล้ว ของเราหรือครับ ไม่ออกครับ ต้องอยู่จนจบครับ เรื่องความไม่มีมารยาทเหล่านี้มันไปกันหมดทั้งระบบ ก็ทำให้เวลาเขียนตัวนี้ มันก็ต้องมีอะไรแก่งนิดหน่อย ที่มันมีอะไรคล้าย ๆ กับว่าเหมือนกับไม่สอดคล้องกับระบบทั่วไป แต่ผมกราบเรียนทุกท่านว่าในใจของผมเรามีกรอบใหญ่อยู่แล้ว แล้วก็เอากรอบใหญ่ให้หนึ่ง และก็อาจจะเอียงนิด ๆ หน่อย ๆ ตามสภาวะอุปนิสัยใจคอของเราอย่างหนึ่ง กับตามความก้าวหน้าของรัฐธรรมนูญที่มีอยู่ในโลกนี้ครับท่านประธาน

ประธาน : เชิญท่านอังคณาครับ

นางอังคณา นีละไพจิตร : ขอขอบคุณค่ะ ท่านประธานคะ อังคณา นีละไพจิตร ค่ะ ดิฉันมี ๒-๓ ประเด็นนะคะ ในหัวข้อที่ ๑ ดิฉันเห็นด้วยว่าไม่ควรที่จะบอกว่า นายกรัฐมนตรีควรมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ดิฉันเห็นว่าน่าจะกำหนดว่า นายกรัฐมนตรีต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนในเรื่องวาระการดำรงตำแหน่ง ดิฉันเห็นชอบด้วยกับการที่กำหนดไว้ว่าจะต้องไม่เกิน ๒ วาระ โดยที่ยังไม่เห็นว่าจะต้องระบุไว้ด้วยว่า หรือ ๔ ปี โดยที่ตรงนี้ดิฉันอยากให้คำนึงถึงว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในอดีต ดิฉันเห็นว่าต้องตระหนักว่าวิกฤติรัฐธรรมนูญอาจนำไปสู่วิกฤตการณ์ทางการเมืองที่รุนแรงในอนาคตได้ด้วยปัญหาที่มาของนายกรัฐมนตรีนะคะ

ส่วนในหัวข้อ ๑.๖ ดิฉันยังไม่ค่อยชัดเจนในเรื่องของกรณีที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีจำนวนสมาชิกไม่ถึงเกณฑ์ที่จะเข้าชื่อเสนอญัตติขออภิปรายทั่วไปนะคะ โดยฝ่ายค้านทั้งหมด รวมทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านอื่นที่ไม่ได้เป็นฝ่ายรัฐบาลสามารถเข้าชื่อเสนอขอเปิดอภิปรายทั่วไปได้นะคะ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สุพิชชาย ๒๓/๒

ตรงนี้ดิฉันไม่ทราบว่าจะในสภาจะมีฝ่ายค้าน มีฝ่ายรัฐบาล หรือมีฝ่ายที่เป็นอิสระอย่างไรอยู่ หรือว่าถ้าในกรณีที่มีฝ่ายค้านแล้วรวมถึงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอื่นนี้ ยังไม่สามารถที่จะเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายเพื่อไม่ไว้วางใจได้นี้ กรณีนี้รัฐธรรมนุญจะมีทางออกอย่างไรนะคะ เพราะว่าดิฉันยังคิดไปถึงว่ากรณีนี้น่าจะหมายถึงการที่ประชาชนเองสามารถที่จะเสนอร่างกฎหมายโดยผ่านทางฝ่ายค้านในการที่จะนำเข้าสู่สภาได้ ถ้าหากว่ากรณีที่พรรคการเมืองเข้มแข็งมาก ๆ แล้วก็ฝ่ายค้านมีน้อย ก็อาจจะเป็นการยากนะคะ

ส่วนในข้อ ๑.๗ ดิฉันเห็นด้วยอย่างยิ่งกับการที่ว่า ไม่ควรที่จะมีนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีรักษาการนะคะ ซึ่งตรงนี้ดิฉันว่าที่ผ่านมาเราก็ชัดเจนว่า การมีรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีรักษาการนี้จะส่งผลให้เกิดการให้คุณให้โทษ หรือว่าสามารถที่จะสร้างความได้เปรียบทางการเมืองได้ จึงเห็นด้วยว่าตรงนี้ไม่ควรที่จะมี ขอขอบคุณค่ะ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ปทีตดา ๒๔/๑

ประธาน : ท่านสนั่นศรี

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ขอขอบคุณมากครับ ท่านประธานครับ คือ ผมมีประเด็นอยากจะ
นำเสนอ ๓ ประเด็นครับ

ประเด็นแรก คือ การตั้งพรรคการเมือง อันนี้เดิมที สสร. ปี ๒๕๔๐ เราคิดว่าการเมืองไม่ใช่
ของนักการเมืองเป็นของประชาชนด้วย ฉะนั้นควรจะให้ประชาชนมีโอกาสได้ตั้งพรรคการเมืองได้ง่าย ๆ
พรรคการเมืองไม่ต้องส่ง ส.ส. ก็ได้ แต่ว่าให้แสดงความคิดเห็นในการที่จะเป็นปากเป็นเสียงของสมาชิก
ของพรรคได้ของประชาชนได้ เราจึงให้ตั้งพรรคการเมืองขึ้นมาง่าย แต่ปรากฏว่าตอนนี้มีปัญหาอย่าง
ที่ท่านทั้งหลายได้อภิปราย เพราะเราก็ควรจะต้องได้รับการพิจารณาในประเด็นนี้ครับ วันนั้นผมไปที่
นนทบุรีได้รับฟังความคิดเห็นก็มีครูคนหนึ่ง ซึ่งแกเป็นครูธรรมดาที่ลาออกไปตั้งพรรคการเมือง แกมาบอกว่า
บิ๊นแกได้ ๒๐ ล้านบาท เพราะได้รับการสนับสนุนจาก กกต. เพราะแกมี แกหาสมาชิก แกมีหน้าที่อย่างเดียว
เดินไปหาสมาชิกให้เขาเซ็นชื่อ แล้วก็นำเสนอ กกต. แล้ว กกต. คิดให้ตามรายหัวหรือวิธีการของ กกต.
อันนี้ผมก็อยากจะขอฝากทาง กกต. ด้วยว่า ต้องมีระบบวิธีการที่ตรวจสอบที่มีความมั่นใจว่า พรรคการเมือง
อันนี้เป็นพรรคการเมืองจริง ๆ มีหลักฐานที่จะดำเนินการได้

ประการที่ ๒ เรื่องที่มาของนายกรัฐมนตรีนะครับ ผมไปรับฟังความคิดเห็นมา ๒ รอบ แล้วจาก
ประชาชน ผมเป็นประธานกรรมการของจังหวัดนนทบุรีนะครับ เขาก็เห็นด้วยว่า นายกรัฐมนตรีนี้อาจจะต้อง
มาจากการเลือกตั้งจะต้องผ่านกระบวนการของประชาชน ต้องไปหาเสียงกับประชาชนโดยพูดประชาชน
ได้รู้วิธีการความยากลำบากของประชาชนทั้งหลาย เมื่อเป็นนายกรัฐมนตรีนี้อาจจะได้คิดถึงประชาชนด้วย
ถ้ามาลอย ๆ นั้นเขาบอกเขาไม่เชื่อว่าจะเป็นตัวแทนของประชาชนได้ เพราะฉะนั้นผมก็เห็นด้วยกับ
อาจารย์นครินทร์นะครับ ถูกใจมาก อันนี้ผมไปรับฟังมาจริง ๆ ธรรมดาเนี่ยผมจะไม่เชื่อใครง่าย ๆ นะครับ

ประการที่ ๓ ไม่ให้มีรัฐบาลรักษาการ อันนี้เจ็บปวดมามาก ผมถูกย้ายภายใน
๒๔ ชั่วโมง เคยเป็นอธิบดี เคยเป็นผู้ตรวจ เป็นสารพัด เพราะว่าเวลาเลือกตั้งที่ส่วนมากจะมีรัฐบาล
รักษาการ รัฐบาลรักษาการก็ช่วยโอกาสเอาทรัพยากรของเราไปให้เกณฑ์ครู เกณฑ์อาจารย์
เอาเครื่องไม้เครื่องมือ รถ น้ำมันรถ อุปกรณ์ทั้งหลายออกเป็นทีมไปสู่ชาวบ้าน เขาก็แปลงโครงการนี้เป็น
โครงการพบปะประชาชนที่จริงแล้วก็คือการไปหาเสียงนั่นเอง ผมเสียดายทรัพยากรต่าง ๆ และค่าเบี้ยเลี้ยง
ค่าพาหนะต้องจ่ายหมด นี้อย่างนี้เอาเปรียบพรรคอื่นนะครับอาจารย์นครินทร์ เพราะว่าอาจารย์ทำวิจัย
มานี่ว่า เชื่อถือได้ครับ เพราะว่าผมก็ติดตามเรื่องนี้มาตลอด เพราะฉะนั้นการที่ให้รัฐบาลรักษาการนี้
เป็นเรื่องที่อันตรายมาก อันตรายสำหรับประชาชน อันตรายสำหรับพรรคการเมืองฝ่ายตรงข้าม เพราะว่า
เอาเปรียบเขาซึ่ง ๆ หน้า อย่างนี้ พรรคนี้ในหมู่บ้านนี้หรือกลุ่มชนนี้เขามาชุมนุมกัน พรรคการเมืองนี้จะเข้าไป
ไปให้ความคิดเห็น ให้ข้อคิดอะไรต่าง ๆ เข้าไม่ได้ เพราะว่านี่เป็นของพรรครัฐบาลรักษาการเขาจัดตั้งไว้

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ปทิตตา ๒๔/๒

เพื่อของเขาจะได้ไปพบปะประชาชนโดยตรงด้วยกัน อันนี้มันก็แลเห็นได้เปรียบเสียเปรียบตลอดเวลา
ฉะนั้นอันนี้ถ้าเพื่อว่าประเทศชาติเรายังมีบุญอยู่ นะครับ จะอยู่ได้ต่อไปอย่างมีความสุขก็ขอให้ยกเลิกรัฐบาล
รักษาการ เอาใครรักษาการก็ได้ที่เป็นกลาง ที่ไม่เป็นนักการเมืองครับ ขอขอบคุณมากครับ

ประธาน : เหลืออีก ๔ ท่านนะครับ มีท่านปกรณ์ ท่านธนพิชญ์ ท่านสุพจน์และท่านวิชา
ครับ เชิญครับ

นายปกรณ์ ปรียากร : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ปกรณ์ ปรียากร ผมจะมีบางประเด็น
เท่านั้นนะครับที่จะอภิปรายแตกต่างไปจากท่านคณะกรรมการ เพราะฉะนั้นผมจะพูดเฉพาะเรื่องที่มี
ความเห็นแตกต่าง เพราะเรื่องอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องรัฐบาลรักษาการ เรื่องของรัฐมนตรีต้องไม่เคยต้อง
คำพิพากษาจำคุก เรื่องต่าง ๆ นั้นก็คงจะเห็นด้วย รวมทั้งเรื่องของการเปิดอภิปรายทั่วไปนะครับ
อันนั้นเห็นด้วย -----

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สันทนา ๒๕/๑

แต่เรื่องที่ผมถือว่าเป็นเรื่องที่ทำให้เราเกิดความรู้สึกที่มันแปลก ๆ ก็คือว่า ความจริงแล้วเรามีการกำหนดแนวคิดหลักไปแล้วนะครับ ไม่ใช่ที่เราไม่มีกรอบ แล้วก็มีโจทย์ที่ตั้งไว้เป็นโจทย์ใหญ่ ๆ เพราะฉะนั้นก็เชื่อว่าอนุกรรมการชุดต่าง ๆ นี้ก็พิจารณาตามกรอบนั้น แต่ที่นี้เมื่อพิจารณาแล้วความเห็นที่มันต่างกันก็เป็นเรื่องปกติธรรมดา แต่ก็ไม่ควรจะไปบอกว่าเราไม่มีกรอบในการพิจารณา เพราะได้มีการตั้งโจทย์ต่าง ๆ มีแนวคิดหลัก แล้วจะแนวคิดในเรื่องต่าง ๆ ของแต่ละกรอบอยู่พอสมควร แต่ในเรื่องที่มันอาจจะจะเป็นประเด็นที่ทำให้เรามามีกรอบความคิดต่างกัน ก็คือเรื่องที่มาของนายกรัฐมนตรีกับรัฐมนตรี ตรงจุดนี้ครับ เป็นจุดที่ผมยืนยันว่าในกรอบความคิดหลักของเรา เราได้กำหนดว่าเป็นระบบรัฐสภา นะครับ ซึ่งเมื่อเป็นระบบรัฐสภานายกรัฐมนตรีก็ควรจะตั้ง ความจริงว่าควรจะตั้ง เดียวจะบอกว่ามันไม่ควรหรือต้องนะครับ ก็คือต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพียงแต่ว่าแบ่งเขตหรือ Party list Party list นี้ยังไม่ลงตัวนะครับ เพราะเข้าใจว่าเมื่อวานนี้พรรคการเมืองต่าง ๆ ก็มาแสดงความเห็นในเรื่องที่อาจจะแตกต่างจากที่เราได้กำลังพิจารณาอยู่ แต่ที่นี้เมื่อเราไปฟังความเห็นของพี่น้องประชาชนผมเองเป็นกรรมการรับฟังความคิดเห็นเช่นเดียวกับท่านอาจารย์ดอกเตอร์สนั่น พี่น้องประชาชนไม่ได้หมายความว่า เขาไม่มีความรู้ ไม่มีความสามารถ เขามีองค์กรภาคประชาชนภาคประชาสังคมที่เขาทำงานกันมานานนะครับ และอาจจะทำงานนานกว่าพวกเขาในทางการเมืองเสียด้วยซ้ำไป เขาก็มองเห็นว่าคณะกรรมการไม่ควรจะไปมอ้ยอนกลับไปถึงจุดที่จะทำให้เกิดปัญหาที่เกิดขึ้นในคราวที่แล้วนี้ มันจะทำให้หลักการพื้นฐานของการได้มาซึ่งตำแหน่งนายกรัฐมนตรีผิดไปจากการได้มาซึ่งมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตรงจุดนี้เป็นจุดที่สำคัญ และผมคิดว่าเมื่อมาแล้วก็ไม่อยากที่จะให้เขาขาดจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผมเห็นด้วยกับอาจารย์หลายท่านและท่านกรรมการหลายท่านว่า ในคราวที่แล้วปรากฏการณ์ประหลาดที่ขาดมารยาทอย่างยิ่งก็คือ เรื่องของการที่บรรดาคณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีไม่มาสภา มีคนคอยมาตอบกระทู้ถามสภา แล้วมีคนเขียนบทให้ด้วยครับ เขียนบทให้ตอบว่าอย่างนั้นอย่างนี้ แล้วบางคนอ่านบทไม่เป็น อ่านผิดบทครับ ก็เลยทำให้เกิดปัญหาในทางด้านของการพัฒนาตัวเองทางด้านการเมือง ตรงจุดนี้ผมไม่อยากให้พวกเราอภิปรายในที่ประชุมนี้ แล้วไปดูถูกนักการเมืองจนกระทั่งเขาเป็นมนุษย์พันธุ์ที่เราไม่อยากจะให้ผมคิดว่าการที่เราอย่าไปมองว่านักการเมืองเป็นผู้ที่เลวร้ายเสมอไป ผมไม่อยากให้เรามีอคติในทำนองนี้นะครับ ความจริงความผิดพลาดในทางการเมือง คือทุกครั้งที่ผ่านมา มันเป็นความผิดพลาดในเรื่องของการใช้อำนาจของนักการเมืองบางคน ภายใต้ความสูญเสียของนักการเมืองที่มาจากภาคประชาชนจำนวนมาก แล้วสังเกตว่าก็จะทำให้เราเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อบรรดานักการเมือง เราใช้คำว่า นักเลือกตั้ง มันก็เป็นเรื่องที่ทำให้เกิดความรู้สึกว่ามันเป็นกรณีทั่วไปเกือบจะทุกคนหรือเป็นบางคนเท่านั้นเอง ที่นี้ในเรื่องของการที่ทำให้เราจำเป็นต้องมีระบบรัฐสภานั้น ก็เพราะว่าผู้บริหารหรือฝ่ายบริหารนั้นมากำหนดนโยบาย

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สันทนา ๒๕/๒

ในการดำเนินงานทางด้านต่าง ๆ นะครับ ภายใต้การตรวจสอบของประชาชน การตรวจสอบที่สำคัญ ก็จะเป็นการตรวจสอบในการใช้อำนาจรัฐ ซึ่งมันก็จะมีการที่ ๓ ซึ่งจะเป็นกรอบในการที่จะเข้ามาสู่ การพิจารณา แต่เราไม่อยากจะให้เรากระทำการใด ๆ แล้วจะทำให้ประชาชนทั้งหลายเสียสิทธิเสรีภาพ และการมีส่วนร่วม เพราะเรามี ๓ กรอบที่มันเป็นกรอบที่ถ่วงดุลกัน ที่นี้พอมาถึงเรื่องประเด็นของพรรค การเมือง เช่นเดียวกันนะครับ ผมอยากให้เราแยกแยะระหว่างพรรคการเมือง กลุ่มการเมือง องค์กร เคลื่อนไหวทางการเมือง ในเวลานี้เราอาจจะเปิดกว้างให้มีการเคลื่อนไหวทางการเมืองได้อย่างเป็นอิสระเสรี ค่อนข้างมาก บางทีมีกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนหรือกลุ่มทางการเมืองเพียงไม่กี่กลุ่มอาจจะมีความที่ สำคัญด้วยเข้าไปในเรื่องของการชี้แนะในทางการเมืองในประเทศไทยปัจจุบันนี้ แต่เมื่อเข้ามาเป็นพรรค การเมืองแล้ว ผมคิดว่าจำเป็นนะครับที่จะต้องมีความในทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการจัดตั้ง พรรคการเมืองเพื่อจะรับเงินสนับสนุนในทางการเมืองโดยไม่มีกิจกรรมในทางการเมืองที่สำคัญก็คือการส่ง สมาชิกเข้ารับการเลือกตั้ง -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

พีซี ๒๖/๑

เพราะฉะนั้นเป็นเรื่องของการเป็นไปตามทฤษฎีของพรรคการเมือง คือพรรคการเมืองตั้งขึ้นมาเพื่อที่จะเข้ามาเป็นผู้บริหารชาติบ้านเมือง ไม่ใช่เป็นองค์กรเคลื่อนไหวทางการเมืองปกติธรรมดา ซึ่งอันนี้หลังจากที่เราทดลองใช้ในปี ๒๕๔๐ ไปแล้ว มันก็เห็นชัดเจนครับ ว่าเราต้องกำหนดความเข้มแข็งของพรรคการเมือง เราไม่ต้องเป็นห่วงว่าพรรคการเมืองจะมีจำนวนน้อยลง เพราะการเคลื่อนไหวทางการเมืองรูปแบบอื่น ๆ เราจะเห็นนะครับ ว่ามีประสิทธิภาพค่อนข้างสูงด้วยซ้ำไปในคราวที่แล้ว ท่านพูดไว้ชัดเจนว่าการล้มลงของการใช้อำนาจรัฐในคราวที่แล้วไม่ได้มาจากการเคลื่อนไหวของพรรคการเมืองแต่ประการใดทั้งสิ้น แต่มาจากการเคลื่อนไหวขององค์กรจากภาคประชาชนที่มีไม่ใช่เป็นพรรคการเมือง เพราะฉะนั้นในลักษณะเช่นนี้ในข้อ ๒.๔ ผมคิดว่าที่ทางกรอบที่ ๒ ได้เสนอมา ผมคิดว่าควรจะคงไว้ครับ และเป็นกรอบที่สำคัญก็คือข้อ ๒.๔ มีควรให้เงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองที่ไม่ได้ส่งสมาชิกภายในพรรคเข้าสมัครรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อย่าลืมว่าในปัญหาใหญ่ก็คือว่าในการเลือกตั้งก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งใหญ่ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายนนั้น มีเรื่องของการรับจ้าง มีเรื่องของการส่งเวียนกันไปสมัคร ซึ่งเป็นการกระทำที่มีลักษณะที่ไม่ได้เข้าข่ายของการเป็นพรรคการเมืองที่สมบูรณ์ และยังเรามาเห็นชื่อพรรคการเมืองบางพรรค เหมือนกับตั้งเพื่อที่จะล้อเล่นกับเรื่องการเมืองมากกว่าที่จะเป็นเรื่องข้อเท็จจริง ผมตกใจกระปี่สะท้านฟ้า แล้วผมก็คงอาจจะตั้งพรรคเช่นนั้นบ้างก็ได้ แต่ให้ชื่อที่มันหวือหวา เช่น พรรคละอองดาว มันก็อาจจะเป็นพรรคที่ได้รับความสนใจด้วยซ้ำไปในทำนองนี้ เพราะฉะนั้นกลุ่มการเมืองกับพรรคการเมืองน่าจะแยกกันนะครับ ในลักษณะนี้ ส่วนปัญหาใหญ่ซึ่งผมคิดว่าในข้อที่ ๒.๕ เรื่องของการบริจาคเงินสนับสนุนพรรคการเมืองในนามนิติบุคคล มันก็เป็นเรื่องที่เราเห็นด้วยอย่างยิ่งนะครับว่าต้องดำเนินการทำนองนั้น เพราะไม่อย่างนั้นแล้วเราจะเห็นชัดว่ามันมีกรณีสาธารณะอยู่พอสมควร แต่ยังไม่มียางานการวิจัยรองรับในเรื่องนี้ว่า ได้มีผู้ที่สนับสนุนพรรคการเมืองในลักษณะเช่นใด ทั้งนี้เมื่อสนับสนุนแล้วก็อยากจะสนับสนุนความคิดของอาจารย์พิสิฐนะครับ ขอภัยที่เอ่ยนาม ก็คือต้องแสดงว่ากิจกรรมในทางการเมืองนั้นเขาได้มีรายจ่ายทางด้านต่าง ๆ ในลักษณะเช่นใดด้วยนะครับ ทั้งนี้เพื่อให้มีการตรวจสอบที่มันจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ประเด็นที่มันอาจจะไม่มีอยู่ในประเด็นนี้ก็คือเรื่องความพยายามที่เราจะร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญในขณะนี้ที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของฝ่ายบริหารด้วย ในจุดนี้มันจะทำอย่างไรที่จะทำให้ประชาชนมีช่องทางที่จะเสนอเรื่องราวต่าง ๆ เข้ามาในลักษณะของการเข้ามาตรวจสอบการบริหารของรัฐบาลว่ามีความโปร่งใสมากน้อยเพียงใดนะครับ ในข้อ ๑.๖ เขียนไว้แค่เพียงในวรรคสองบอกว่า ทั้งนี้เพื่อให้สามารถมีการตรวจสอบการบริหารของรัฐบาลว่ามีความโปร่งใสมากน้อยเพียงใด อีกทั้งเพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงผลการดำเนินงานของรัฐบาลด้วยนะครับ มันอาจจะมียช่องทางหรือไม่ที่จะทำให้ประชาชนมีสิทธิในการที่จะเสนอชื่อทางด้านต่าง ๆ นะครับ ซึ่งในเดิมนั้นก็อาจจะมียอยู่แล้วในเจตนารมณ์ของกฎหมาย แต่ว่าจำนวนและวิธีการมันอาจจะมียข้อขัดข้อง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

พัชรี ๒๖/๒

ในการพิจารณา เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็อาจจะยังมีข้อพิจารณาเพิ่มเติมได้ ผมยืนยันตอนท้ายที่สุดนะครับว่า การอภิปรายของเราที่ผ่านมาเราได้มีกรอบความคิดในการทำงานพอสมควร ไม่ได้หมายความว่าไม่มีกรอบ ผมไม่ยากที่เราบอกว่าเราตั้งโจทย์ไม่ชัดหรืออะไรต่าง ๆ ทำนองนั้น เพียงแต่ถ้าอยากจะตั้งโจทย์เพิ่มก็น่าจะบอกว่าตั้งโจทย์เพิ่มขึ้นมา ไม่อย่างนั้นแล้วมันก็จะทำให้เกิดความละล้าละลังอยู่พอสมควรของการพิจารณาที่เราเป็นอยู่ นอกจากนั้นแล้วสิ่งที่ผมอยากจะฟัง แต่ว่าอาจจะไม่ใช่คราวนี้นะครับก็คือ เมื่อวานนี้ที่มีพรรคการเมืองมาเสนอความเห็นในกรอบที่ ๒ บังเอิญคนที่ไม่ได้เป็นกรรมาธิการในกรอบที่ ๒ ก็อาจจะไม่ได้ฟังความเห็นเรื่องนั้น ถ้าในคราวนี้ไม่ทัน ในการประชุมคราวหน้าผมอยากที่จะฟังความเห็นตรงจุดนั้น ด้วยจากท่านประธานคณะอนุกรรมการกรอบที่ ๒ ด้วยนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สายชล ๒๗/๑

ประธาน : เชิญท่านธนพิชฌ์ ครับ

นายธนพิชฌ์ มูลพุกษ์ : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม ธนพิชฌ์ มูลพุกษ์ กรรมการ
ครับ ผมมีสั้น ๆ อยู่ ๒ ประเด็นนะครับ ก็คือเรื่องนายกรัฐมนตรี ผมเห็นด้วยกับอาจารย์พิสิฐ ขออนุญาต
เอ่ยนามนะครับ เพราะท่านนายกรัฐมนตรีควรจะตั้งมาจาก ส.ส. เป็นอันดับแรกนะครับ เพราะว่าฝ่ายบริหาร
นี่ ผู้นำฝ่ายบริหารที่จะได้ปรากฏตัวชัดเจนว่าผู้นำของประเทศคือใคร เพราะว่าจะทำให้ประชาชนได้เห็น
ภาพว่าบุคคลที่จะเป็นผู้นำของเขาคือใคร จะนำพาประเทศไปอย่างไร แต่อย่างไรก็ตามผมคิดว่าความที่
ไม่มีใบอนุญาตมันก็คงจะต้องเขียนให้เป็นศัพท์ฮิตของการประชุมคราวนี้นะครับ ไม่มีใบอนุญาตนี่นะครับ
เพราะฉะนั้นอันที่ ๑ ก็คือต้องมาจาก ส.ส. เสียก่อน แต่ถ้ามันเกิดภาวะอะไรสักอย่างหนึ่งขึ้นมามันก็ต้อง
มีทางออก อย่างคราวที่แล้วเราไม่มีทางออก อย่างบทเรียนคราวที่แล้วในรัฐธรรมนูญเราไม่มีทางออก
เพราะฉะนั้นผมอยากจะฝากในชุดที่ ๒ นิดหนึ่งครับว่า อย่างเกิดกรณีมีทางตันขึ้นมาเราจะมีทางออก
อย่างไร ก็ฝากไว้ช่วยคิดด้วยนะครับประเด็นหนึ่งนะครับ

อีกอันหนึ่งเรื่องพรรคการเมือง ผมคิดว่ามองในรูปแบบของพรรคการเมืองที่กลุ่ม ๒ เสนอ
ก็คือเรายังไม่ได้ออกแบบชัดเจนว่า พรรคการเมืองเราต้องการให้มีพรรคเล็กมากพรรคหรือน้อยพรรค ถ้ามี
มากพรรคก็แสดงว่าต้องการให้ตั้งพรรคง่าย อาจจะมีที่มากกระป๋องที่ทานฟ้าเมื่อกี้นี้ที่ท่านประธานพูด
ต้องการให้หาเงิน ประชาชนคนไทยก็หาเงินอีกรูปแบบหนึ่ง หรือต้องการพรรคน้อยซึ่งก็เป็นการตัดสิทธิ
ประชาชนในการที่จะตั้งพรรคอีกนะครับ อันนี้เราก็ต้องคำนึงถึงว่าเราจะเดินอย่างไรให้มันถูกทาง
และสมควรที่สุด อันนี้ผมก็อยากจะฝากเอาไว้ครับ

ประธาน : เหลืออีก ๓ ท่านนะครับ ท่านสุพจน์ ท่านวิชา ท่านไพโรจน์ เชิญ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขอบคุณครับท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ครับ

ท่านประธานครับ ฟังมาก็รู้สึกว่ามันมีอะไรที่แฉ่ง ๆ แฉก ๆ นะครับ เพราะรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ผมคิดเอง
ว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับปะผุ คือปะผุอุดรยรั้วที่ใช้รุ่นครั้งที่แล้วมันมีอะไรยรั้วเราก็ปะผุเข้าไป แต่เท่าที่ฟัง
มานี่นะครับ มันมีข้อเสนอสลับ ๆ ที่ค่อนข้างที่จะพิสดารไป อย่างเช่น นายกรัฐมนตรีไม่น่าจะมาจาก ส.ส.
เลยนี่ ฟังแล้วมันดูแปลกที่ว่าเป็นนายกรัฐมนตรีแต่ไม่ได้มาจากผู้แทนราษฎร อันนี้ก็รัฐธรรมนูญ
ที่รู้สึกถ้าเราไปเปรียบเทียบกับรัฐธรรมนูญประเทศต่าง ๆ ดูแล้ว เขาก็คงจะขำกัน เพราะว่าเรามีของดี
แต่เราใช้ไม่เป็น ผมไม่อยากจะเปรียบเทียบชาวนาอาจจะขาลัง ไม่ได้ขับ Benz นะ อาจจะขับ Lexus ขึ้นมา
ผมว่ามันแปลกที่ว่ามีของดีแต่ใช้ไม่เป็น เราเอาของดีที่สุดในโลกเขามาใช้ในรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้ว
แต่เราใช้ไม่เป็น เพราะฉะนั้นเราอย่าไปโทษระบบนะครับ เราต้องโทษคนที่เราเอามาใช้ไม่เป็นมากกว่า
แล้วบางอย่างเราเอาของดีเขามาใช้แล้ว พอใช้ลองผิดลองถูกไปเราก็คิดว่าระบบนั้นไม่ดี อย่างเช่น Party list
ผมว่าประเทศอื่นเขาใช้ได้ดี ได้ผลมา แต่พอเราใช้ไม่ได้ดีเราก็คิดว่าระบบนี้ไม่ดีก็เลยจะฆ่าตัดตอนไปเลย

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ผมว่ามันไม่ถูกนะครับ เราควรจะใช้แต่ว่าควรจะทำหนดคุณสมบัติอะไรบางอย่าง หรือว่าคุณสมบัติลักษณะ บางประการที่ว่าเอามาใช้แล้วเราก็พัฒนาระบบนี้ให้มันดียิ่งขึ้นไปใช้ใหม่ครับ มันก็เป็นอีกระบบหนึ่ง ที่ต่างประเทศเขาใช้ได้ผลมาแล้วแต่ที่เราใช้ไม่ได้ผล ปัญหาอยู่ตรงไหนเราแก้ตรงนั้น ระบบที่ดีเราควรเอาไว้นะครับ แต่ว่าเราทำอะไรไม่ได้มีไปเรียดัดทิ้งเลยตัดตอนไปเลยมันง่ายดี มันไม่ต้องคิดอะไรมากนักครับ

แล้วก็ ๒.๒ เรื่องการสนับสนุนเงินให้พรรคการเมืองไม่เกิน ๒ ล้านบาท ผมก็ไม่แน่ใจว่า ๒ ล้านบาท เอามูลฐานมาจากไหน แต่ผมว่าการสนับสนุนให้พรรคการเมืองที่ไหน ๆ เขาให้ทั้งนั้น แต่ว่าควรที่จะ Identify ควรจะแจ้งคนที่ให้ว่าเป็นมูลนิธิหรือว่าเป็นบุคคลต่าง ๆ อาจจะมีผู้ประสงค์ดีให้เงิน พรรคการเมืองแต่ที่ไม่ประสงค์ออกนาม อันนี้เราก็ถือว่าเราควรจะให้ มีชื่อโดยเฉพาะเลยครับว่าเป็นใคร เป็นมูลนิธิจากไหน

แล้วก็ ๒.๓ บุคคลใดจะสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเกิน ๑ พรรคมิได้ อันนี้ไปจำกัด สิทธิเขาไม่ได้ครับ ผมว่าถ้าพรรคการเมืองที่มีนโยบายคล้ายคลึงกันแต่ที่รายละเอียดในนโยบายต่างกัน เขาอาจจะมี ๑๐ พรรค สมัครเป็นพรรคการเมืองเกินกว่า ๑ พรรคก็ได้ครับ ถ้าทราบใดที่นโยบาย ของพรรคมันไม่ขัดกันอย่างสุดโต่ง อย่างเช่น ไปสมัครพรรคประชาธิปไตยก้าวหน้าแล้วก็ไปสมัครอีกพรรค หนึ่ง พรรคคอมมิวนิสต์นี่ แสดงว่านโยบายมันขัดกันสุดโต่งเลย อันนั้นเราก็เห็นได้ว่านโยบายมันผิดไปแล้ว

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นิวกา ๒๔/๑

แต่ว่าเขาอาจจะสมัครพรรคการเมืองเกินกว่า ๑ พรรคก็ได้ แต่ว่านโยบายต้องคล้ายคลึงกัน เราจะเห็นว่า เจตนารมณ์เขาว่าเป็นเจตนารมณ์ที่ดี แต่ว่าในรายละเอียดบางอย่างเขาอาจจะไม่เห็นด้วยเขาถึงไปสมัคร อีกพรรคหนึ่งนะครับ

แล้วก็อีกประการหนึ่ง ประการที่ ๒ นะครับ เรื่องการสรรหาสมาชิกพรรคการเมือง ตอนที่ ผมเป็นกรรมการใน กตส. ผมไปต่างจังหวัดไปลงพื้นที่ ก็ปรากฏว่ามีผู้สื่อข่าวหลายคนเข้ามาบอกว่าเขา ถูกยัดเยียดให้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง โดยพรรคการเมืองใหญ่ ๆ หลายพรรคเขาส่งนามบัตรไปให้เลย นะครับว่า คนนี้ ๆ ผู้สื่อข่าวนี้ สมาชิกพรรคการเมืองนี้ เขาได้รับหลายฉบับ หลายนามบัตรเหลือเกิน ผมก็เห็นนี่ว่ามันเป็นกันง่ายเหลือเกิน สมาชิกประเภทยัดเยียด ถูกยัดเยียดให้เป็น เพราะฉะนั้นผมว่าควรจะ มีการกำหนดคุณสมบัติ ในการที่จะเป็นสมาชิกพรรคการเมืองมันจะต้องมีตัวตน มีอาชีพ มีที่อยู่แน่นอน เป็นหลักฐาน แล้วก็ต้องแสดงความจำนงด้วยนะครับว่าจะไปสมัครพรรคการเมืองนั้น ๆ ผมขอเสนอ ความคิดเห็นแค่นี้ครับ ขอบคุณครับ

ประธาน : รู้สึกท่านสุพจน์ยังตั้งใจมาตัดตอน ท่านคงไม่ได้ปรับความเข้าใจกับท่านวิชา อย่างไรก็ตามไปปรับความเข้าใจกันเสียครับ ต่อมาก็คงวิชาครับ ไม่ทราบว่าจะทำไมเรียงกันพอดีเลย

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : กระผม วิชา มหาคุณ กรรมการการยกย่องฯ ครับ พอตัวอย่างที่ท่านประธานกล่าวครับ คือเพื่อนผมท่านสุพจน์นี่ท่านชอบตัดแล้วก็ตอนด้วยครับ ท่านก็เลยจะ อ้างเรื่องนี้บ่อย ๆ ผมมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนุญที่บางท่านบอกว่าเราไม่มีกรอบ ที่จริงมันชัดเจน อยู่แล้วตั้งแต่แรก กรอบของเราคือ ระบบรัฐสภา เมื่อเป็นระบบรัฐสภาก็คืออย่างไรเสียท่านนายกรัฐมนตรี ก็ต้องมาจากรัฐสภา มาจากพรรคการเมือง แต่ที่นี้เราจะเขียนอย่างไรให้มีทางออกสำหรับในกรณีที่ตั้ง ทางตัน ซึ่งยังไม่ได้มีการเสนอแนะแนวทาง เพราะว่าในกรณีที่เกิดวิกฤติ อย่างคราวที่แล้วเราก็เห็นอยู่แล้ว ชัดเจนว่ามันไม่มีทางออก แล้วก็ไม่มีทางที่จะเดินต่อไปได้ กรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือมีวิกฤติเราจะทำอย่างไร ให้สามารถจะเดินต่อไปได้โดยราบรื่น ไม่ได้ติดขัดอย่างที่เป็นอย่างมาแล้วนะครับ กรณีนี้ผมเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ว่า นายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้ง ส่วนว่าจะมาจาก Party list หรืออะไรที่ท่านยังติดใจกันอยู่นั้นนะครับ ซึ่งกระผมเองเห็นด้วยว่าต้องมาจาก ส.ส. เขต เพราะว่าอะไร เพราะว่าต้องสัมผัสกับประชาชนครับ ผมเห็นว่าต้องรู้แม้กระทั่งว่าเม็ดดินเม็ดทรายปลูกพืชอะไรได้ในพื้นที่ของตัวเองที่ตัวเองมา เพราะฉะนั้น ถ้าท่านไม่รู้ในเรื่องเหล่านี้ แม้กระทั่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี รากเหง้าของตัวเอง ก็อย่ามา ปกครองประเทศเลยครับ ผมเห็นว่าต้องเชื่อมโยงอย่างถึงที่สุดเลยนะครับ รัฐมนตรีก็เหมือนกันต้องเชื่อมโยง ต้องมีรากเหง้า ต้องมีขนบธรรมเนียมประเพณี ไม่ใช่ลอยมาในอากาศเหมือนอย่างกฐินพระราชทาน อย่างนั้นนะครับคงไม่ได้ คงเลิกเสียที ระบบเท่าที่เป็นมาความจริงแล้วกระผมก็เห็นด้วยว่ารัฐธรรมนุญเรา เขียนมา ฉบับปี ๒๕๔๐ ก็เขียนมาดี อย่างในกรณีของพรรคการเมือง มาตรา ๔๗ เขียนไว้ค่อนข้างดีนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นิวรา ๒๘/๒

ที่ว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองเพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของประชาชน และเพื่อดำเนินกิจการในทางการเมืองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์นั้นตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ เขียนสวยงามเหลือเกิน แต่ว่าโดยมากแล้วประเทศไทยเรานี้ นะครับ อะไรที่สวยงามมักจะเน่าหมดครับ ที่ทำขึ้น นะครับ ก็คือในแนวทางปฏิบัติมันเอง นะครับ ความจริงนักการเมืองไม่ใช่คนเลวร้าย แต่คนเลวร้ายส่วนมากมักจะ
เป็นนักการเมือง -----

- ๒๘/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สตีมา ๒๙/๑

มันก็เลยเกิดประเด็นปัญหา ผมว่านักการเมืองนั้นดีนะครับ ดีที่สุดนะครับ แต่เรากลัวตรงนั้นะครับ กลัวคนที่เลวร้ายจะเข้ามาสู่ระบบการเมือง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงมีพระราชดำริตรงนั้นะครับว่าเราจะทำอะไรให้คนดีปกครองบ้านเมือง แล้วก็ไม่ได้ให้คนไม่ดีเข้ามาสู่อำนาจ ในการที่หล่อหลอมกันให้เข้ามาสู่อำนาจ ที่จริงแล้วเรามักจะคิดถึงระบบเลือกตั้งอย่างเดียว ผมพูดมาหลายครั้งแล้ว เราไม่ควรที่จะเน้นในเรื่องของการเลือกตั้งอย่างเดียวนะครับ เพราะฉะนั้นพรรคการเมืองก็ไม่จำเป็นต้องส่งคนลงสมัครรับเลือกตั้ง แต่ว่าเป็นการพัฒนาในด้านการเมือง และผมเห็นว่าที่เขียนว่า ควรเป็นสถาบันการเมือง ผมเห็นต่อไปว่าในระบบของพรรคการเมืองน่าจะต้องพัฒนาในแนวความคิดที่แตกต่างกัน ไม่ใช่แค่คล้ายคลึงกันไปหมดนะครับ พรรคชกตาก็ชกตาดเหมือนกันหมดนะครับ พรรคของเงินก็ขอเงินเหมือนกันหมดนะครับ เพราะฉะนั้นประชาชนไม่มีทางที่จะพัฒนาอะไรได้นะครับ เพราะฉะนั้นน่าจะต้องมาจากความหลากหลาย ซึ่งในรัฐธรรมนูญของหลาย ๆ ประเทศเขาเขียนว่าต้องมี Plural เป็น Pluralism ก็คือหมายความว่า เป็นพหุนิยมนะครับ มีความคิดที่แตกต่างกันนะครับ แล้วเขาก็เขียนด้วยว่าพรรคการเมืองหรือแนวความคิดในทางการเมืองใด จะกล่าวอ้างว่าเป็นแนวนโยบายแห่งรัฐไม่ได้ ก็คือหมายความว่าต้องเป็นนโยบายของพรรคการเมืองนั้นจริง ๆ แล้วก็พัฒนาไปสู่ความเป็นสถาบันทางการเมือง เราจะเขียนอย่างไรให้เหมาะสมก็คงจะต้องเป็นโจทย์ที่น่าจะต้องคิดกันต่อไปนะครับ

ในส่วนอีกส่วนหนึ่งก็คือการเปรียบเทียบพรรคการเมืองกับบริษัท ซึ่งมักจะเปรียบเทียบอยู่เสมอ ผมไม่ยากให้เปรียบเทียบนะครับ เพราะอะไรครับ เพราะว่าความเป็นบริษัทนั้นมันมุ่งผลประโยชน์และธุรกิจ และมุ่งทางด้านการเงินอย่างเดียว แล้วก็ครอบงำโดยคณะผู้บริหาร ไม่ควรจะเป็นอย่างนั้นครับ พรรคการเมืองควรจะอาศัยประชาชนเป็นฐาน ประชาชนเป็นหลัก ต้องฟังเสียงประชาชน แล้วก็ต้องได้รับการตรวจสอบโดยประชาชนด้วย พรรคการเมืองนี้ ให้มีกรณีที่ถอดถอนหรือยุบพรรคการเมืองได้ โดยอาศัยประชาชนเข้าชื่อกันให้ยุบพรรคได้นะครับ ถ้าเขาเห็นว่าพรรคการเมืองนั้นที่เขาเป็นสมาชิกใช้ไม่ได้ ดำรงความเป็นพรรคการเมืองต่อไปไม่ได้ แม้แต่ชื่อ อย่างที่พูดกันนะครับว่ากระบี่อะไรต่ออะไรนะครับ ก็มุ่งจะชกตาดอย่างเดียวนะครับ พวกกระบี่เหล่านี้ เพราะฉะนั้นผมก็เห็นว่าการตรวจสอบพรรคการเมืองเป็นเรื่องสำคัญครับ ต้องให้ประชาชนเข้าร่วมในกระบวนการตรวจสอบนี้ แล้วให้สามารถจะยุบพรรคการเมืองได้โดยง่ายนะครับ โดยอาศัยการตรวจสอบที่เข้มงวด แล้ว กกต. ก็มีภารกิจตรงนี้ด้วย ที่จะต้องเข้มงวดกันต่อไปครับ ในที่สุดผมอยากให้เราเลิกกันทีนะครับ ระหว่างผู้ใช้อำนาจรัฐที่มีคนอยู่เพียง ๒ กลุ่ม ที่เข้าดำเนินการก็คือ กลุ่มหนึ่งเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการเลือกตั้งเป็นอย่างยิ่ง รู้ว่าคืบหน้าไหนเป็นอย่างไร อะไรอย่างไร อีกส่วนหนึ่งก็คือผู้ใช้อาวุธเป็นหลักที่จะแย่งชิงกันเข้าสู่การใช้อำนาจทางการเมืองหรือการใช้อำนาจรัฐ เพราะฉะนั้นเมื่อไรเราจะสถาปนาฐานทางการเมือง ซึ่งไม่ใช่คน ๒ กลุ่มนี้ ถ้าเราสามารถจะสถาปนาได้ รัฐธรรมนูญของเราที่ยั่งยืนครับ ขอบพระคุณครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สตีมา ๒๙/๒

ประธาน : ผมขออีก ๒ ท่านนะครับ คือท่านไพโรจน์ และก็ท่านจรัญ ท่านเดชอุดม
ส่วนท่านศรียาชา เมื่อก็ยกมือผมเห็นแล้วนะครับ

รองศาสตราจารย์ศรียาชา เจริญพานิช : คือผมขอสั้น ๆ นิดเดียวเท่านั้นเองครับ

ประธาน : เดียวเอาไว้คนสุดท้ายก็แล้วกันนะครับ

รองศาสตราจารย์ศรียาชา เจริญพานิช : ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ไพโรจน์
พรหมสาส์น ความจริงก็อยู่ในกรอบ ๒ ก็คงต้องขอยืนยันตามที่ท่านประธานอนุกรรมการผมได้นำเสนอ
ต่อที่ประชุม แล้วก็เห็นด้วยกับหลาย ๆ ท่านที่ได้พูดอภิปรายในหลักการว่า เราได้มีกรอบใหญ่ในเรื่อง
ที่ว่าเราจะต้องมีการปกครองในระบบประชาธิปไตยครับ ตอนนี้ก็หลังเที่ยงแล้วนะครับ นาข้าว นาเรา
ท่านบอกว่าอย่าพูดนาน -----

คณะกรรมการการยก่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เพทาย ๓๐/๑

เพราะฉะนั้นก็น่าจะต้องมาจากการเลือกตั้งของประชาชนนะครับ ผมเคยพูดมาครั้งหนึ่งแล้วเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคมก็ดี เหตุการณ์ในช่วง รสช. ก็ดี มาจากการที่ว่านายกรัฐมนตรีจะไม่มาจากการเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นตรงนี้เราก็น่าจะเป็นบทเรียน

ประการที่ ๒ ในกรอบ ๒ เราได้พูดถึงการคงสมาชิกภาพของนายกรัฐมนตรีก็ดี รัฐมนตรีเอาไว้ อันนี้ก็เป็นหลักการในเรื่องของการปกครองแบบรัฐสภา ไม่ว่าที่ไหนก็คงจะต้องให้เขามีตรงนี้ เพียงแต่ว่าเมื่อวานนี้ก็ได้มีพรรคการเมืองมาพูดก็บอกว่าน่าจะคงไว้แต่อาจจะห้ามไหวตก็ได้ในกรณีที่ถูกอภิปรายไม่ได้วางใจ อะไรที่ว่ามัน อันนั้นก็เป็นเรื่องหนึ่งที่เราจะพูดรายละเอียดต่อไป

ประการที่ ๓ ผมเห็นด้วยอย่างยิ่งที่เราจำเป็นต้องพัฒนาพรรคการเมือง การพัฒนาการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยนั้นจำเป็นต้องมีพรรคการเมืองที่เข้มแข็ง ส่วนจะพัฒนาอย่างไร มีหลักเกณฑ์วิธีการในการควบคุมดูแลพรรคการเมืองอย่างไรนั้นท่านสทศรก็จะต้องรับไปพิจารณารายละเอียดในเรื่องของกฎหมายพรรคการเมือง ในรัฐธรรมนูญคงไม่สามารถเขียนรายละเอียดได้ แต่เราแต่ตรงนี้นิดหนึ่งเนื่องจากว่ามันมาเกี่ยวข้องกับในเรื่องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอะไรต่าง ๆ เพราะว่าพรรคการเมืองที่เข้มแข็งและมีเอกภาพ มีหลักเกณฑ์อะไรต่าง ๆ นั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นที่เราจะต้องหาทางสนับสนุน

ประการสุดท้ายก็คงจะพูดถึง เราได้พูดถึงการที่ว่าทำไม ก็เห็นด้วยในหลักการ ไม่ใช่ไม่เห็นด้วย ก็มีการพูดกันเหมือนกันว่ามันมีปัญหาถ้าหากว่าให้รัฐบาลที่พ้นจากหน้าที่ไปนั้นได้รักษาการในตำแหน่งอยู่ แต่มันก็มีประเด็นที่น่าจะต้องพูดเหมือนกันว่าระยะเวลาที่เลือกตั้งถ้าเราทำกันอย่างตรงไปตรงมาอย่างไม่มีปัญหาอะไรต่าง ๆ เลือกตั้งภายใน ๔๕ วัน ๖๐ วัน ไม่กี่วันก็น่าจะประกาศผลทั้งหมดได้แล้วก็น่าจะมีคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ได้ภายในไม่เกิน ๑๕ วัน ๑ เดือน ฉะนั้นช่วงเวลาเพียง ๖๐ วัน ๙๐ วันเท่านั้นเอง แล้วก็เป็นเรื่องสากลว่าที่พ้นไปต้องอยู่รักษาการ เพียงแต่เราจะมีกฎเกณฑ์กติกานหรือกรอบปฏิบัติตรงนี้อย่างไรไม่ให้เขาไปทำในสิ่งที่มันไม่ถูก ไม่ต้อง ไม่ควร นั่นก็เป็นสิ่งที่เราจะต้องวางกฎเกณฑ์กติกาดตรงนี้ให้เข้มงวดกวัดขันต่อไป กระผมมีประเด็นนำเสนอเพียง ๓ - ๔ ประเด็น ขอบพระคุณครับ

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ : ท่านประธานครับ ขอขอบคุณครับ ผม เดชอุดม ไกรฤทธิ กรรมการการันะครับ ผมขอตั้ง ๆ นะครับ เรื่องคณะรัฐมนตรี ในข้อ ๑ ข้อ ๑.๑ ข้อ ๑.๒ เห็นด้วยนะครับ แต่ ข้อ ๑.๓ ข้อ ๑.๔ ข้อ ๑.๕ ข้อ ๑.๖ ผมอยากจะให้มีการเปลี่ยนแปลงเรื่องข้อห้ามรัฐมนตรี ข้อห้ามรัฐมนตรีเคยมีเขียนไว้ในมาตรา ๒๐๗ มาตรา ๒๐๘ ซึ่งรวมไปถึงนายกรัฐมนตรีด้วย มาตรา ๒๐๘ รัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งหรือกระทำการใดตามบทบัญญัติในมาตรา ๑๑๐ มิได้ แต่ผมมีความเห็นที่จะกราบเรียนท่านประธาน ท่านกรรมการว่า สิ่งที่มีมันเป็นข้อเท็จจริงที่ตลกพิลึกกันในหลายยุคหลายสมัยที่ผ่านมา แม้กระทั่งที่ผ่านมาเมื่อมีการปฏิวัติรัฐประหารครั้งนี้ก็คือการทุจริต ต้องยอมรับนะครับว่าการทุจริตในยุค

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ปัจจุบันนั้นเป็นการเบียดบังผลประโยชน์ของประชาชนอย่างแยบยล ปัจจุบัน คตส. ก็ยังทำงานแบบพลิกฝุ่น
 ยังหาข้อมูลที่จะดำเนินการยากมาก ไม่เหมือนกับสมัยยุคทองเห่าบู๊ท ตอนนั้นเขายังซื่อสัตย์สมบัตินะ
 ไม่ค่อยเป็น แต่สมัยนี้ซื่อแก่ง ซื่ออยู่ในระบบของกองทุนทรัสต์ต่าง ๆ ซ้ำมประเทศ ที่ผมเคยอภิปราย
 มาแล้ว ผมคิดว่าตรงนี้เป็นประเด็นใหญ่ ถ้าเรายอมรับข้อเท็จจริงว่ามันไม่สะอาดเลยในทุกรัฐบาลที่ผ่านมา
 แล้วเป็นเรื่องของการทุจริต แล้วเป็นเรื่องที่ใหญ่ ผมเพิ่งสัมมนาเรื่องการต่อต้านการทุจริตของสภา
 ทนายความเมื่อครบรอบ ๕๐ ปี ๒ วันที่ผ่านมาเนี่ย ร่วมกับ American by association ของเขาไม่ต้องเขียน
 ของเขารู้เรื่องผลประโยชน์ขัดกัน รู้เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่ต้องเขียนครับ นักการเมืองอังกฤษ
 นักการเมืองสหรัฐ นักการเมืองประเทศไหนไม่ต้องเขียนครับ และก็ไม่มีเมียนายกรัฐมนตรีคนไหนไปซื้อที่ดิน
 ของรัฐ ไม่มีลูกจะเข้าไปถือหุ้นแทนพ่อ ไม่มีครับ เพราะว่าถ้าลูกของโทนี่ แบลร์ หรือภรรยาของโทนี่ แบลร์
 ไปซื้อหุ้น ซื้อที่ดิน ผมคิดว่าต้องโดนมาตอบกระทู้ในสภาแน่นอน ขนาดโทนี่ แบลร์ ตั้ง House of Lords
 ๓ คน มีข้อกล่าวหาว่า ๓ คนนี้เคยช่วยโทนี่ แบลร์ ในด้านการหาเสียงก่อนเลือกตั้ง ยังโดนสอบสวนเลยครับ
 ยังต้องมาตอบเลยครับ แต่ของเราไม่มีครับ ของเรายิ่งกว่าศรีธนญชัย ฉะนั้นผมอยากเรียนว่าข้อที่อ้างอิงไว้
 ในมาตราเดิม มาตรา ๒๐๘ ว่ารัฐมนตรีจะมาดำรงตำแหน่งหรือกระทำการใด ๆ ตามที่บทบัญญัติใน
 มาตรา ๑๑๐ ไม่ได้

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

มาตรา ๑๑๐ เป็นเรื่องข้อห้ามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งนายกรัฐมนตรีต้องผ่านครับ ผมอยากจะเสนออย่างนี้ครับว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งจะมาเป็นรัฐมนตรีต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งหน้าที่ในหน่วยราชการใด หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นนี้ะครับ พนักงานส่วนท้องถิ่น ผมขออนุญาตสั้น ๆ ๔ ปีก่อนวันรับสมัครเลือกตั้ง แล้วก็ข้อ ๒ นะครับ ไม่รับหรือเคยรับสัมปทาน อันนี้ ๔ ปีเหมือนกันครับ คือไม่ให้เข้ามาเลยครับ เพราะฉะนั้นท่านจะไม่เห็นรัฐบาลที่เป็นผู้รับเหมา ท่านจะไม่เห็นแม้กระทั่งของ อบต. อบจ. ที่เป็นผู้รับเหมาทั่วประเทศขณะนี้แล้วบทบัญญัตินี้ ๒ อันนี้ให้ใช้กับคู่สมรส บุตร ธิดา และบุคคลผู้เป็นผู้แทนถือสัมปทานหรือสัญญาของรัฐด้วย ๔ ปีนี้ะครับ ผมคิดว่าตรงนี้เราจะล้างพวกที่เข้ามาแบบที่ท่านอาจารย์วิชาพูดลอยมานี้ครับเยอะมาก ที่อยากจะเข้ามาเป็นรัฐมนตรีนี้ะครับ ก็ ๖๐๐ ล้านบาท ๗๐๐ ล้านบาทก็เข้ามาได้แล้ว แล้วก็มารับเหมาได้ไป ๒๐,๐๐๐ ล้านบาทอย่างนี้มันคุ้มครับ อย่างไรก็ตาม ๗ ก็คุ้ม เพราะฉะนั้นอยากจะขอเปลี่ยนแปลงครับ เรื่องคุณสมบัติของคนที่มาเป็นรัฐมนตรี ท่านทำตัวให้สะอาด ๔ ปีให้พวกเราดูนะครับ ท่านเป็นผู้สัญญา กับรัฐ เป็นผู้ถือสัมปทาน ภรรยาท่าน ลูกท่าน ผู้ถือหุ้นแทนของท่าน ๔ ปีอย่าเข้ามาเลยครับขอรับรอง แล้วก็เมื่อจะออกไปนะครับ ตรงที่จะออกไปนี้ะครับต้องไม่ไปทำงานในตำแหน่งที่ขัดกับที่เคยดำรงตำแหน่งอีก ๒ ปี ช่วงนั้นเราจะให้เงินบำนาญท่านก็ได้นะครับ แต่ต้องไม่ทำงานในตำแหน่งที่ขัดกับตำแหน่ง สมมุติว่าเคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม อีก ๒ ปีจะไปอยู่บริษัทที่ทำกับโทรคมนาคมไม่ได้ อันนี้เป็นเรื่องที่เขาไม่ต้องเขียน แต่ข้อเท็จจริงที่ยอมรับและปรากฏกันในเมืองไทยคือมันบังคับไม่ได้ เขาบอกว่าไม่มีใบเสร็จ ไม่มีเรื่องที่มากล่าวหาเขา นี่คือการใช้กฎหมายที่ไม่ใช่กฎหมาย ขาดความซื่อสัตย์อย่างสมบูรณ์นะครับ ผมก็เลยคิดว่าอันนี้คงต้องมีกรณีเขียนห้ามไว้ชัดเจนนะครับ

ส่วนในข้อ ๒ ข้อสุดท้ายก็เรื่องพรรคการเมืองนะครับ กรณีที่จะบริจาคเงินสนับสนุน ในข้อ ๒.๒ นะครับ ผมคิดว่าจะบริจาคก็ได้ครับไม่มีปัญหา ให้ได้ แต่ว่าต้องมีตัววัด ผมชอบที่ท่านสดศรีพูดนะครับ พรรคอะไรผมก็ไม่ว่าจะชื่อขวานฟ้าหน้าดำอะไรผมก็ไม่ว่า แต่ว่าตัววัดครับ ท่านเอาเงินผมไป ๒ ล้านบาท แล้วก็ให้ห้องแถวให้เราดู ไม่มีผลงาน ถ้าไม่ผ่านมาตรฐานการตรวจสอบของ กกต. นะครับ เราจะปรับเขา ๕ เท่า ปรับเลยครับ ๕ เท่า แล้วก็ให้กรรมการพรรคทุกคนเซ็นหนังสือรับรองเลยไว้เลยว่าท่านเบิกเงินไปแล้วถ้าท่านทำงานไม่ได้ ท่านประชาสัมพันธ์ไม่ได้ ท่านไม่ได้มีมุ่งประสงค์ที่จะพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาระบบประชาธิปไตยในเมืองไทย ปรับเลยครับ ๕ เท่า นี่เป็นกฎหมายลูกนะครับ ไม่จำเป็นต้องมาเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แต่ว่าขอครับกฎหมายลูกที่เราจะช่วยกันร่างต่อไป ต้องเขียนไว้เลยครับ ให้เขาได้ครับ ๒ ล้านบาท ผมก็จะปรับเขา ๑๐ ล้านบาท แล้วก็ให้กรรมการพรรคทั้ง ๑๕ คนเป็นลูกหนี้ร่วมใช้แทนกันทั้งหมดเลย ขอบพระคุณครับ ผมหมดเท่านี้ครับ

ประธาน : เชิญท่านศรีราชาครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

วัดนี้ ๓๑/๒

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช : ขอบพระคุณท่านประธานครับ ผมขอสั้น ๆ
นิดหนึ่งนะครับ คือประเด็นแรกที่ผมอาจจะถูกพาดพิงอยู่ในบางเรื่องนะครับ ก็คือเรื่องที่ยืนยันว่า
นายกรัฐมนตรีไม่จำเป็นต้องมาจาก ส.ส. ผมทราบเรียนว่าผมไม่ได้บอกว่าจะต้องไม่ให้ใส่หรือใส่ใน
รัฐธรรมนูญนะครับ ผมเพียงแต่บอกว่าเราไม่จำเป็นต้องเขียน ให้ Silence ไว้ครับ แล้วการ Silence ก็คือ
จะสามารถแก้ปัญหาที่บางท่านบอกว่าเสร็จแล้วมันเป็น Dead lock เรื่องนี้มันควรจะเป็นมารยาท
ทางการเมืองของพรรคการเมือง การที่ผมไม่ได้ต่อต้านหรือไม่เห็นด้วยกับการที่ว่านายกรัฐมนตรีไม่ควร
มาจาก ส.ส. อันนี้ขอเน้นให้ชัดเจนครับ ไม่ได้ต่อต้านแนวความคิดนี้นะครับ แต่ผมเห็นว่าไม่ควรจะต้องเขียน
ไว้ในรัฐธรรมนูญ เพราะว่ามันเป็นมารยาททางการเมือง มันเป็นเรื่องที่สามารถ Work out ได้ตามระบบ -----

แล้วก็มีมันจะมีทางออกถ้าเมื่อมันเกิดมีอุบัติเหตุหรือไม่มีอะไร เพราะรัฐธรรมนูญนี้ผมคิดว่าอาจจะต้องใช้ยาว อย่างที่วานะครับ โดยคาดหวังไว้เช่นนั้น เพราะฉะนั้นอันนั้นะครับ ผมเองผมขอความชัดเจนว่าผมไม่ได้ต่อต้านเรื่องที่ว่านายกรัฐมนตรีมาจาก ส.ส. ไม่ได้ โดยหลักการแล้วมันต้องเป็นอย่างนั้น เพียงแต่ว่าไม่ต้องเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ นี่ประการแรกที่ผมขออนุญาตเคลียร์นะครับ

ประการที่ ๒ พูดกันถึงเรื่องกรอบใหญ่ นะครับ ที่ผ่านมานี้เข้าใจไม่ตรงกันครับ อย่างเช่นท่านอาจารย์นครินทร์ นะครับ ขออนุญาตเอ่ยนาม ที่ท่านบอกว่ากรอบก็คือรัฐสภาที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข อันนั้นใช่ครับ ผมไม่เถียง แล้วทุกคนก็ตอบตรงกัน แต่คำว่า กรอบ ในที่นี้ผมหมายถึงว่า ตัวประเด็นหลักที่จะต้องกำหนดก่อนแล้วจะมีผลพวงสิ่งอื่น ๆ ตามมา อย่างเช่นว่าจะมีปาร์ตี้ลิสต์หรือเปล่า มันควรจะต้องมีข้อยุติ หรือว่าเสร็จแล้วจะมีพรรคการเมืองต่าง ๆ สมมุติว่าจะต้องถูกยุบพรรค จะต้องได้เงิน หรืออะไรต่อมิอะไร ซึ่งมันจะเป็นสายสัมพันธ์กัน ในเรื่องของการที่จะเข้ามาสู่อำนาจ นะครับ ผมคิดว่าประเด็นหลัก ๆ จะต้องยุติก่อน แล้วจากนั้น ถึงจะโยงไปสู่ jigsaw เล็ก ๆ ตัวอื่นได้นะครับ อย่างนี้ผมอาจจะพูดไม่ชัดหรือเปล่าตรงนี้ว่ากรอบใหญ่ หมายความว่าอย่างไร เพราะฉะนั้นขอประทานโทษที่ขออธิบายนิดหนึ่งว่ากรอบใหญ่ในที่นี้ไม่ใช่ หมายถึงกรอบสูงสุด นะครับ แต่หลักการใหญ่ ๆ ที่ควรจะต้องมี นะครับ

ที่นี้ประการที่ ๓ หลักการเหล่านี้ผมคิดว่าถ้าเพื่อไม่มีข้อยุติ นะครับ อภิปรายกันไป อภิปรายกันมา มันก็จะหาข้อยุติได้ลำบาก ผมคิดว่ามันต้องมามีมติหรือไม่ที่ว่าเราจะเดินไปในทางนี้ แล้วมติที่ว่านี่นะครับ โดยความเคารพ นะครับ ถ้าเมื่อท่านเห็นอย่างนั้น ผมเองผมก็เป็นฝ่ายข้างน้อย ผมก็ยอม เพราะผมคิดว่าที่นี้ นะครับ ที่เรามาตั้งอภิปรายกันอยู่หลายยุค หลายสมัย หลายวาระนี้ นะครับ ผมคิดว่าเป็นการอภิปรายที่ดีที่สุดที่ผมเคยฟังมา เพราะแต่ละท่านจะพูดกันเข้าประเด็น ตรงประเด็น แล้วมีเหตุผลด้วยกันทั้งนั้น เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ผมว่าเป็นเรื่องที่ดีมากที่เป็นมติใหม่ ทางการเมือง อยากให้ ส.ส. เขาเอาอย่างเราด้วยซ้ำ ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือว่าเราจะใช้วัฒนธรรม ทางการเมืองที่มันเกิดขึ้น ที่มันมีอยู่ และเป็นอยู่ปัจจุบันนี้ครับ เขามาพิจารณาประกอบกับสิ่งที่เราจะร่างเป็นบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแค่ไหน เพียงไร ถ้าเมื่อท่านบอกว่าเราจะใช้วัฒนธรรมการเมือง แบบอังกฤษ อเมริกา ไม่ต้องใส่เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ผมว่ามันไปไม่ได้ครับ เพราะพวกเรามีแต่ ศรีธัญชัยเต็มสภาส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นตัวนี้มันไม่ไปแน่ มันก็จำเป็นครับที่จะต้องตีกรอบ ในระดับหนึ่งที่จะให้เขาเดิน แต่กรอบนี้จะพอดีแค่ไหน อย่างไร จะตั้ง จะหย่อนเกินไปอย่างไร ผมว่า คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญนี้เราจะต้องมาคำนึง และเราจะต้องมาดูเพื่อให้ได้รัฐธรรมนูญที่ดีที่สุด นะครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ประการสุดท้ายนะครับ ก็คือผมอยากจะกราบเรียนว่าเมื่อเวลาเรามาพิจารณา แล้วเราจะเดินไปทางไหน ผมว่าในบางครั้งเราอาจจะยังขาดข้อมูล แต่ละท่านก็จะใช้ความรู้สึกส่วนตัวว่าผม เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างนี้ มันมีทางใหม่ครับที่ว่าทางฝ่ายเลขานุการอาจจะหาข้อมูลอื่นมาประกอบ เกี่ยวกับเรื่องงานวิจัย การวิจัยที่มีบางสถาบันหรือนักวิชาการบางคนที่น่าเชื่อถือได้นะครับที่ได้ทำไว้แล้วมา ประกอบการพิจารณาของเรา ผมคิดว่ามันมีอยู่ในจำนวนหนึ่งนะครับ

ผมเข้าใจว่าครั้งหนึ่งทบวงเคยรวบรวมไว้ครับ ตอนนั้นท่านนายกรัฐมนตรีคนก่อนท่านให้ประเด็น อะไรคำถามมาผมจำไม่ได้แล้ว แล้วก็มาตั้งทีมที่จะไปค้นนะครับ แล้วทบวงนี้ได้ทำหนังสือออกมา เป็นรายงานอยู่ ๒ เล่มนะครับ ผมไม่ทราบว่าเกี่ยวข้องกับแค่ไหนเพราะยังไม่ได้เปิดดูนะครับ อันนี้ก็คงจะเป็น ข้อที่จะมาช่วยเราดูถ้าเมื่อผลงานวิจัยเหล่านั้นเมื่อมาดูแล้วมันมีความน่าเชื่อถือในเชิงคุณภาพ ในทาง วิชาการนะครับ ก็อาจจะช่วยตอบคำถามอะไรบางอย่างให้เราได้พอสมควร

นะครับ ซึ่งตรงนี้ผมคิดว่าเป็นประเด็นที่เราคงจะได้ข้อยุติที่ดีและมีประโยชน์ในการที่จะได้บทบัญญัติที่ดี ที่สุดที่เราจะทำกันนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

วชิรี ๓๗/๑

สุดท้ายจริง ๆ ก็คือเรื่องคุณสมบัติของ ส.ส. ส.ว. ซึ่งยังไม่ได้เห็นในส่วนนี้ ซึ่งผมคิดว่าต่อไปคงจะต้องพูดกันเยอะนะครับ เพราะว่าหลักการก็คือเราจะพอนักการเมืองที่เข้าไปเพื่อให้นักการเมืองที่บริสุทธิ์เข้าไปสู่สภา จะได้ทำหน้าที่ที่ดีที่สุดเพื่อเป็นประโยชน์กับประเทศชาตินะครับ ซึ่งตรงนี้ผมยังไม่เห็นความชัดเจนในเรื่องคุณสมบัติของ ส.ส. ส.ว. ที่คิดว่ามันเป็นเรื่องใหญ่ที่เราจะต้องพูดกัน กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

ประธาน : เชิญท่านเจริญครับ

นายเจริญ ภัคดีธนากุล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขออนุญาตเรียน จะเรียกว่าชี้แจงก็ได้หรือว่าจะขอแก้ไข ตก เติมชนิดหนึ่งก่อนก็ได้ เพราะว่าเอกสารนี้จะได้มีการเผยแพร่ ออกไปหรือว่าหลุดออกไปก่อนหน้านี้ จะได้ช่วย คือผมชี้แจงว่าเราจะขอปรับนิดหน่อย

ในหน้าแรก ข้อ ๑.๑ ผมเข้าใจว่ามติของคณะอนุกรรมการก็จะตรงกับที่ท่านประพันธ์ได้อภิปรายไว้ นะครับ คือมันต้องตัดคำว่า ไม่เกิน ๔ ปี หรือ ไม่เกิน ๘ ปี ออกมันก็จะตรงกับที่ท่านอ้างคณาสนับสนุน อันนี้ไม่ใช่ผมมาแก้มติเองนะครับ มติในคณะอนุกรรมการก็จะเป็นอย่างนี้ด้วย เพราะว่าเราก็วิเคราะห์กันแล้วว่าถ้า ๒ วาระติดกัน แล้วท่านไปยุบสภาเสียก่อนก็ตีเหมือนกัน ท่านนายกรัฐมนตรีจะได้ยับยั้งชั่งใจในการใช้อำนาจยุบสภา เราจะได้ไม่ต้องไปเขียนบทเหี้ยมวังเรื่องการยุบสภาของท่าน

จุดที่ ๒ คือในข้อ ๑.๓ อันนี้ฝ่ายเลขานุการพิมพ์ตก จะต้องเขียนให้ครบ แต่ตอนอ่านผมก็อ่านเต็มไปแล้ว อันนี้ก็ได้ไปเพิ่มมติของคณะอนุกรรมการ ผมเพิ่มว่า ทั้งนี้ไม่ว่าศาลจะรื้อการลงโทษจำคุกให้หรือไม่ก็ตาม แล้วถ้าจะให้ชัด เราคุยกันถึงข้อยุติ แล้วก็ไม่ว่าจำเป็นจะต้องให้คดีถึงที่สุด คือถ้ามีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกท่านรัฐมนตรีท่านไหน แม้ว่ายังไม่ถึงที่สุด แม้ว่าศาลจะรื้อการลงโทษจำคุกให้ ท่านก็ควรจะถอยออกไป แล้วก็พอน้ำมกลินแล้วค่อยกลับเข้ามา ถ้าท่านนายกรัฐมนตรียังเห็นว่าท่านสมควรจะได้กลับเข้ามา แต่ทั้งนี้ก็ต้องขอยกเว้นว่า แต่ถ้าเป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ โดยหลักการมันไม่ได้มีความชั่วร้ายอยู่ในความผิดแบบนั้น เพราะฉะนั้นก็เสนอว่ายังคงขอยกเว้นเอาไว้ เว้นแต่ที่ท่านใดจะทักท้วงให้ส่งกลับไปพิจารณาใหม่ นะครับ

จุดที่ ๓ ในข้อ ๑.๖ เราพิมพ์ตกคำว่า นายกรัฐมนตรี ไปนะครับ ทั้งในบรรทัดที่ ๒ และบรรทัดสุดท้าย ก็จะขอเพิ่มให้เป็นไปตามมติของคณะอนุกรรมการและที่ท่านกรรมการยกย่องฯ ได้อภิปรายทักท้วงด้วยนะครับ เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีได้ แล้วก็บรรทัดสุดท้ายก็เหมือนกัน เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีได้

จุดที่ ๔ ในข้อ ๑.๘ หลายนายอภิปรายไว้ดีมากและละเอียดกว่าที่ทางคณะอนุกรรมการเสนอไว้ จุดแรกท่านแก้ไขคำผิดให้ ผมเข้าใจว่าจะเป็นการไพบูลย์ พิมพ์ผิดว่าสมาชิกสภาราษฎร เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขออนุญาตแก้ไข แล้วก็โดยคำอภิปรายของหลายท่าน โดยเฉพาะท่านเดชอุดม

คณะกรรมการสิทธิการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ขอแก้บรรทัดแรกของข้อ ๑.๘ ที่บอกว่า เช่นเดียวกับขอให้ใช้คำว่า ให้เข้มข้นกว่าข้อห้ามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือเราโยงไปทั้งหมดอยู่แล้ว แต่ว่าตอนที่เสนอนี้ เสนอว่าให้ใช้เช่นเดียวกับของสภาผู้แทนราษฎร โดยหลักการท่านรัฐมนตรีควรจะต้องอยู่ในกรอบของการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนอะไรที่เข้มข้นกว่า แต่ว่ากว่าแค่นั้นเนื่องจากตรงนี้คณะกรรมการยังไม่ได้มีมติไว้ ผมก็อาจจะขอรับอะไรกลับไปหารือกับทางคณะกรรมการอีกชั้นหนึ่งนะครับ -----

คณะกรรมการการยก่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

หน้า ๓๔/๑

นอกจากนี้แล้วก็ไม่มีอะไรครับ กระผมขอกราบเรียนท่านประธานว่าทางคณะอนุกรรมการก็ค่อนข้างจะยืนยันว่าเราอยากจะทำหลักใหญ่ที่ว่าเราตีระบบรัฐสภาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์กรอบนี้ แล้วก็พยายามจะไม่เอาระบบประธานาธิบดีเข้ามา แต่ว่าก็อย่างที่ท่านอาจารย์นครินทร์ว่าไว้ นะครับ ไม่ได้ยึดถือเป็นสรณะตายตัวว่าต้องเอาตามแบบเขา มีเหตุผลอะไรที่จะปรับเปลี่ยนได้ตามสมควรก็จะปรับเปลี่ยนให้ นะครับ

จุดที่ ๒ เรื่องของพรรคการเมือง เราเองเราก็อยากจะทำพรรคการเมืองให้เป็น Public party คือให้พ้นสภาพเป็น Private party ให้เป็นสถาบันทางการเมือง ก็เลยเสนอมา ๔ - ๕ ข้อนี้ แต่ว่าได้รับข้อเสนอแนะจากท่านกรรมการยก่างที่อภิปรายให้ละเอียดลึกซึ้งขึ้นไปมากกว่านั้น อันนี้ก็คงไปอยู่ในชั้นยก่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองอีกทีหนึ่ง

จุดที่ ๓ กระผมอยากจะกราบเรียนว่าในการคิดเรื่องนี้เสนอมานี้ เป็นข้อเสนอที่พยายามคิดถึงเรื่องเงื่อนไขของการที่จะเกิดวิกฤติการณ์ทางการเมืองในอนาคตด้วย เพราะคิดในช่องทางไหนที่มันเปิดช่องให้ไปสู่วิกฤตทางการเมืองอย่างรุนแรง เราก็พยายามที่จะเลี่ยง ที่จะไม่ไปทำในเรื่องนั้นไว้

จุดที่ ๔ แนวคิดของคณะอนุกรรมการก็มุ่งที่จะแก้ปัญหาที่มันเกิดขึ้นจริงในภาวะที่เราผ่านมา ๗ - ๘ ปีนี้ ไม่ใช่คิดเอาจาก Idea กระดูอะไรอย่างเดียว่าอยากจะทำอะไรแบบตามที่เพื่อผืน นะครับ เอาปัญหาเป็นตัวตั้ง แล้วก็ค่อย ๆ คิดหาทางปรับให้เป็นไปตามกรอบ ๓ ข้อแรก

สุดท้ายทฤษฎีที่ใช้มากที่สุดเวลามาถึงจุดยาก ๆ ก็คือทฤษฎีดุลยภาพ กล่าวคือพยายามซึ่งน้ำหนักระหว่างความเห็น ๒ ด้าน ซึ่งแทบจะทุกประเด็นจะมีความเห็น ๒ ด้าน มีเหตุมีผลด้วยกันทั้งคู่ มีข้อดีข้อเสียก้ำกึ่งกัน เราก็พยายามปรึกษาผู้หลักผู้ใหญ่ในคณะอนุกรรมการนี้ด้วยว่า สมดุลมันอยู่ตรงไหน แล้วก็พยายามเสนอตรงนั้นมา อย่างเช่นประเด็นเรื่องเราจะให้รัฐบาลเข้มแข็งมีเสถียรภาพดีใหม่ ขนาดไหน กรอบความคิดหนึ่งในปี ๒๕๔๐ ก็อยากจะให้เข้มแข็งมาก ๆ แล้วก็ตกขอบ อีกด้านหนึ่งถ้าเราลดความเข้มแข็งของรัฐบาลลง เดียวมันก็อาจจะไปเป็นปัญหาแบบก่อนปี ๒๕๔๐ คือล้มลุกคลุกคลาน สมดุลอยู่ตรงไหนเราก็พยายามเท่าที่สติปัญญาจะมี แต่ต้องยอมรับว่าไม่ได้ครบถ้วนอะไรในกรอบที่ระยะเวลาที่มอบให้เราไปทำ เรื่องของความมั่นคงของพรรคการเมืองก็เหมือนกันก็มี ๒ ด้าน ว่าเราจะให้เหลือ ๒ พรรค ๓ พรรคใหญ่ หรือว่าเราจะเปิดเสรีให้พรรคเล็ก ๆ มีโอกาสเกิดใหม่ ตรงนี้ก็หาสมดุลยาก

แล้วตัวอย่างที่ ๓ ก็คือเรื่องของเงินบริจาค ๒ ล้านบาท ที่คิดว่าทำไมถึงจะไม่ให้บริจาคเกิน ๒ ล้านบาทต่อพรรคต่อปี ก็หาตัวเลขที่เป็นหลักวิชาไม่ได้ ก็ได้คุยกันไปมาว่าสมดุลอยู่ตรงไหน แล้วก็คิดกันว่า ๒ ล้านบาทนี้ มันเป็นเกณฑ์หนึ่งที่จะบอกอะไรให้เห็นได้ว่าผู้บริจาคไม่สามารถครอบงำพรรคได้ คือท่านครับ กรอบความคิดที่บอกขอให้เปิดเผย เขาจะบริจาคเท่าไรก็ได้ นี่ อันตราย เพราะว่าสมมุติว่าผมเปิดเผยอย่างที่เคยมานี้ แล้วผมบริจาค ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท เพราะผมมีเงิน ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นภา ๓๔/๒

ผมบริจาคให้พรรคการเมือง ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ผมก็คือเจ้าของพรรคนี้ แล้วทุกคนในพรรคนี้ก็อาจจะต้อง
ตกอยู่ในความครอบงำของผม -----

- ๓๕/๑

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ยาวเรศ ๓๕/๑

เราก็คิดว่าถ้าไม่มี Limit มันก็จะแข็งไป ทำให้พรรคแข็งไป แต่ว่าถ้าต่ำไปละ ต่ำไปพรรคก็จะมีรายได้ เพราะพรรคก็ต้องใช้จ่าย แล้วรัฐเราก็ยังไม่ได้อุดหนุนพรรคการเมืองเต็มที่ที่เขาควรจะได้รับเหมือนอย่างประเทศที่ร่ำรวยอื่น ๆ ก็คิด ๒ ล้านบาทก็อาจจะไม่ใช่ตัวเลขที่ถูกต้อง ท่านอาจจะปรับขึ้นปรับลง ทางอนุกรรมการก็คงไม่ติดใจ แต่ว่า ๒ ล้านบาท มีข้อดีอีกข้อหนึ่งก็คือ ไปสอดคล้องกับกฎหมายฟอกเงิน ว่าถ้า Cash transaction เกิน ๒ ล้านบาท มันจะต้องมีการ Report อะไร ๆ กัน แต่ว่าอันนั้นก็ เป็นรายละเอียด กระผมขออนุญาตกราบเรียนชี้แจงโดยยุติแค่นี้ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : สำหรับการประชุมหารือนี้นี้ผมก็คิดว่าคงจะยุติเพียงเท่านั้นครับ แต่ว่า ก่อนที่จะยุติผมขอขอบพระคุณคณะอนุกรรมการรอบที่ ๒ ที่ได้เสนอข้อคิดเห็นต่าง ๆ มา แล้วก็ ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้แสดงความเห็นต่าง ๆ ถึงแม้ว่าจะตรงกันไม่ตรงกันอย่างไรก็ยังไม่มียุติใด ๆ ทั้งสิ้น และความเห็นของท่านฝ่ายเลขานุการจะได้มารวบรวมในการประชุม เราจะไปลงมติร่วมกัน ในขั้นสุดท้ายในแต่ละประเด็นที่ยังมีความเห็นไม่ตรงกันอยู่ หรือถึงขั้นที่จะต้องโหวตรับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในที่ประชุมแห่งนี้ ผมก็คิดว่าเราจำเป็นต้องทำเพื่อให้ได้ข้อยุติออกมาจากเสียงส่วนใหญ่ครับ อันนี้ เพียงแต่ว่าระดมความเห็นกันเท่านั้น ทุกคนมีสิทธิในการที่แสดงความเห็นได้ตามประสภการณ์หรือตาม ความรู้ความสามารถหรือตามความเข้าใจของตน เพราะฉะนั้นก็ขอยุติการประชุมเพียงเท่านี้ คราวหน้า เราจะพบกันในวันอังคารที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา เกินเลยไปสัก ๕ นาที ๑๐ นาที ก็คงไม่เป็นอะไรนะครับ ก็แล้วแต่อัธยาศัยนะครับ ผมขอขอบพระคุณ และขอเลิกประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๕๐ นาฬิกา

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร